

Centralna tehniška knjižnica
Univerze v Ljubljani

Trg republike 3, 1000 Ljubljana, p.p. 90/II, Slovenija

telefon: (01) 2514 072, faks: (01) 425 66 67, E-pošta: post@ctk.uni-lj.si

LETNO POROČILO CENTRALNE TEHNIŠKE KNJIŽNICE UNIVERZE V LJUBLJANI ZA LETO 2016

Letno poročilo so pripravili:

- poslovno poročilo: mag. Miro Pušnik na osnovi letnih oddelčnih poročil Tatjane Intihar, dr. Uroša Kunaverja, Smilje Pejanović, Iztoka Skulja, mag. Darje Vajs in zbranih podatkov dr. Tjaše Urbič,
- računovodsko poročilo: Vesna Kalabič.

Sprejeto na 4. seji Sveta CTK, dne 24. 2. 2017.

Ljubljana, februar 2017

Kazalo

1 POSLOVNO POROČILO	5
1.1 UVOD	5
1.2 PREDSTAVITEV ZAVODA	6
1.2.1 Izjava o poslanstvu Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani.....	6
1.2.2 Vizija CTK	6
1.2.3 Opis dejavnosti CTK.....	7
1.2.4 Zbirka knjižničnega gradiva	8
1.2.5 Prostori in oprema knjižnice	8
1.2.6 Uporabniki CTK.....	9
1.2.6.1 Uporabniki.....	9
1.2.6.2 Člani knjižnice	10
1.2.6.3 Obisk knjižnice	10
1.2.6.4 Registrirani aktivni uporabniki	10
1.2.6.3 Uporabniki storitev digitalne knjižnice.....	10
1.2.7 Opis organiziranosti CTK	11
1.2.7.1 Organi CTK.....	11
1.2.7.2 Notranja organizacija CTK	12
1.2.7.3 Pravice, obveznosti in odgovornosti javnega zavoda v pravnem prometu ter zastopanje	13
1.2.7.4 Število zaposlenih in organizacijska struktura zavoda	13
1.2.8 Odprtost knjižnice.....	14
1.2.9 Opis razvoja knjižnice	14
1.3 OPISNO POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA IN DEJAVNOSTI.....	15
1.3.1 Kratek pregled dejavnosti knjižnice v letu 2016	15
1.3.2 Opis vplivov na delovanje knjižnice	16
1.3.2.1 Mednarodno okolje.....	16
1.3.2.2 Slovensko okolje	20
1.3.2.3 Raziskovalno okolje	21
1.3.2.4 Visokošolsko okolje.....	22
1.3.2.5 Okolje Univerze v Ljubljani	23
1.3.2.1 Slovensko knjižničarstvo	24
1.3.2.6 Okolje uporabnikov	25
1.3.3 Člani knjižnice, aktivni uporabniki, obiskovalci.....	26
1.3.3.1 Člani knjižnice	26
1.3.3.2 Aktivni uporabniki knjižnice	26
1.3.3.3 Obisk knjižnice	27
1.3.4 Razvoj knjižnične zbirke.....	28

1.3.5 Konzorcijska nabava in upravljanje ter uporaba storitev konzorcijev	29
1.3.6 Uporaba knjižničnega gradiva in elektronskih informacijskih virov	33
1.3.6.1 Izposoja tiskanega gradiva.....	33
1.3.7 Medknjižnična izposoja in posredovanje dokumentov	37
1.3.7.1 Odstotek realizacije.....	37
1.3.7.2 Aktivna/pasivna medknjižnična izposoja in posredovanje dokumentov.....	38
1.3.7.3 Struktura storitev.....	38
1.3.7.4 Hitrost dobave.....	39
1.3.7.5 Dobava standardov.....	39
1.3.8 Informacijske storitve, standardoteka in PATLIB center	39
1.3.9 Usposabljanje uporabnikov, svetovanje in razvoj.....	42
1.3.9.1 Usposabljanje za uporabnike v CTK v letu 2015	42
1.3.9.2 Razvojna dejavnost ter ocenjevanje kakovosti CTK v letu 2016.....	45
1.3.9.3 Obveščanje uporabnikov ter promocija CTK v letu 2016.....	46
1.3.9.4 Sodelovanje z UL v letu 2016.....	46
1.3.9.5 Bibliografija zaposlenih v letu 2016	46
1.3.9.6 Udeležba na strokovnih konferencah v letu 2015.....	46
1.3.10 Razvojne naloge CTK na področju informacijske tehnologije v letu 2016...47	47
1.3.11 Portal Digitalne knjižnice Univerze v Ljubljani.....	48
1.3.12 Naloge vodstva CTK	48
1.3.12.1 Delo direktorja v letu 2016.....	48
1.3.12.2 Pravne in upravne naloge v letu 2016	49
1.3.12.3 Delo Sveta CTK v letu 2016	50
1.3.12.4 Delo Finančno-računovodske službe (FRS) v letu 2016.....	50
1.4 POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH	51
1.4.1 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje	51
1.4.2 Dolgoročni cilji CTK.....	52
1.4.2.1 Razvojne usmeritve.....	52
1.4.2.2 Dolgoročni cilji.....	53
1.4.2.3 Operativni dolgoročni cilji in naloge	53
1.4.3 Cilji iz Programa dela za leto 2016	55
1.4.3.1 Kazalniki za merjenje doseganja ciljev in uspešnosti v letu 2016	56
1.4.4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v letu 2016	60
1.4.4.1 Doseganje glavnih dolgoročnih ciljev iz Načrta razvoja CTK za obdobje od leta 2014 do leta 2020	60
1.4.4.2 Doseganje letnih zastavljenih ciljev v letu 2016.....	62
1.4.4.3 Doseganje zastavljenih ciljev in uspešnosti v letu 2016 – kvantitativni kazalniki	65
1.4.4.4 Nedopustne ali nepričakovane posledice pri izvajanju programa.....	69

1.4.4.5 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta	69
1.4.4.6 Ekonomski vidiki delovanja CTK v letu 2016	70
1.4.4.7 Najpomembnejši kazalniki delovanja CTK v letu 2016	73
1.4.4.8 Most important quantitative indicators of CTK's activities in 2016.....	74
1.4.4.7 Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora	74
1.4.4.8 Pojasnila, zakaj nekateri cilji niso bili doseženi, z ukrepi za doseganje ciljev.	75
1.4.4.9 Druga pojasnila	75
1.4.4.10 Ocena učinkov poslovanja CTK na druga področja.....	76
1.4.4.11 Izvajanje ukrepov zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2015 in 2016 in zakona za uravnoteženje javnih financ ter druga pojasnila	77
2 PRILOGE	80
2.1 RAČUNOVODSKO POROČILO IN SKLEP O PRERAZPOREDITVI PRESEŽKA PRIHODKOV NAD ODHODKI PO NAČELU POSLOVNEGA DOGODKA	80
2.2 POROČILO O IZVAJANJU KADROVSKEGA NAČRTA ZA LETO 2016	80
2.3 IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC	80
2.4 SAMOOCENITVENI VPRAŠALNIK	80
2.5 REGISTER TVEGANJ	80
2.6 REVIZIJSKO POROČILO	80
3 SKLEPNI DEL.....	81

1 POSLOVNO POROČILO

1.1 UVOD

Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju CTK) je visokošolska knjižnica, ki deluje kot univerzitetna knjižnica na področju tehnike in na nekaterih področjih naravoslovja. Knjižnica je za osnovne storitve na voljo najširšemu krogu uporabnikov, vstop v prostore knjižnice je prost. Za nekatere storitve se morajo uporabniki v knjižnico vpisati, za študente Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju UL) zadostuje študentska izkaznica, saj so vsi študenti UL tudi člani CTK. Knjižnica je med najdlje odprtimi knjižnicami v Sloveniji (98 ur na teden). Ima okrog 185 čitalniških sedežev. V pomoč pri uporabi klasičnih ali elektronskih virov je poleg osebja v prostem pristopu na voljo še šest informacijskih specialistov z različnih področij tehnike in naravoslovja. Z računalnikov v knjižnici je omogočen brezplačen dostop do interneta. Obiskovalci se lahko s svojimi prenosnimi računalniki vključijo v brezžično omrežje Eduroam, ki omogoča varen in preprost dostop do omrežja internet.

Pretežni del uporabnikov CTK prihaja iz UL. Storitve knjižnice večinoma uporabljajo na daljavo v spletnem okolju. Okoli 90 % obiskovalcev knjižnice je študentov. Zaradi tehničnih razlogov knjižnica ne beleži števila uporabnikov po spletu, iz pogostnosti uporabe elektronskih virov ter zaradi širšega vsebinskega spektra elektronskih informacijskih virov pa sklepamo, da posegajo po elektronskih storitvah uporabniki vseh ved in ne le uporabniki s področja tehnike in naravoslovja. Zaradi enotne študentske knjižnične izkaznice, primerne lokacije in prijetnih študijskih prostorov je med obiskovalci tudi precej študentov z netehniških in nenaravoslovnih področij.

Uporaba elektronskih informacijskih virov in storitev, ki jih zagotavlja CTK, je že nekaj let večja od uporabe klasičnih virov in storitev v prostorih knjižnice. CTK koordinira konzorcijsko nabavo elektronskih informacijskih virov, pretežno servisov elektronskih revij in elektronskih knjig, za vse slovenske univerze in večino raziskovalnih inštitutov. Uporabniki manjših inštitucij, za katere je od dobaviteljev določena licenčna previsoka za včlanitev, lahko do elektronskih virov brezplačno dostopajo v prostorih CTK. Zaradi enostavnosti uporabe elektronskih informacijskih virov smo v konzorcijih CTK uvedli t. i. IP-avtentikacijo. Za večino spletnih storitev knjižnice je dovolj, da uporabniki uporabijo računalnike iz omrežij posameznih institucij, vključenih v konzorcije. Skupno število vseh vpogledov v celotna besedila e-revij in e-knjig, ki jih zagotavlja CTK, je bilo v letu 2016 več kot 1,8 milijona, od tega na UL več kot 1 milijon. Skupno število uporabe vseh elektronskih informacijskih virov v letu 2016 je bilo več kot 2 milijona.

Zaradi dostopa do virov in storitev knjižnice v spletnem okolju izposoja tiskanega gradiva v knjižnici še vedno rahlo upada, veseli pa nas dejstvo, da je število obiskov v knjižnici stabilno. V letu 2016 smo beležili več kot 17.500 obiskov. To potrjuje našo tezo, da je med storitvami v prostorih knjižnice poleg izposoje gradiva zelo pomembna storitev tudi zagotavljanje kakovostnega prostora za študij. Izposoja tiskanega gradiva je v letu 2016 znašala nekaj več kot 80.000 enot. Beležimo ponovni porast nekaterih informacijskih storitev, skupno število vseh izvedenih posredovanj je na nivoju predhodnih let. Povečuje se zahtevnost informacijskih poizvedb. Na področju izdelave bibliografskih zapisov raziskovalcev smo ostali na ravni predhodnih let. Oddelek za medknjižnično izposajo in posredovanje dokumentov je v letu 2016 posredoval okoli 6.500 dokumentov in tudi presegel zastavljene cilje.

Fondi tiskanega gradiva CTK obsegajo okoli 175.000 enot knjig, revij, standardov in drugega gradiva. CTK je v letu 2016 pridobil okoli 700 naslovov tiskanih revij in okoli 4.000 tiskanih knjig. V okviru sedmih nabavnih konzorcijev je CTK zagotovil nekaj manj kot 8.000 naslovov elektronskih revij. Uporabnikom je v letu 2016 zagotavljala dostop do okoli 32.000 elektronskih knjig in priročnikov. Leto 2016 smo začeli z 40 zaposlenimi delavci, ob koncu leta pa je bilo v knjižnici prav tako zaposlenih 40 delavcev.

1.2 PREDSTAVITEV ZAVODA

1.2.1 Izjava o poslanstvu Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani

CTK kot visokošolska knjižnica zagotavlja informacijske in knjižnične vire ter storitve:

- študentom in zaposlenim na Univerzi v Ljubljani kot podporo pri izvajanju študijskih programov ter raziskovalnega dela,
- uporabnikom drugih visokošolskih, raziskovalnih in ostalih pridobitnih ter nepridobitnih organizacij, strokovnjakom s področij tehnike in naravoslovja ter ostalim uporabnikom kot podporo izobraževanju, raziskovalnemu in strokovnemu delu,
- zainteresiranim visokošolskim, raziskovalnim in drugim organizacijam kot podporo pedagoškemu, raziskovalnemu ter strokovnemu delu s sodelovanjem v programih zagotavljanja infrastrukture na področju visokega šolstva in raziskovalne dejavnosti v Republiki Sloveniji.

Knjižnica svoje dejavnosti izvaja kakovostno, strokovno in uporabnikom prijazno. Izvajanje dejavnosti temelji na sodobnih informacijskih in komunikacijskih tehnologijah, pri čemer se CTK nenehno povezuje z drugimi knjižnicami, knjižničnimi mrežami in informacijskimi sistemi (Izjava o Poslanstvu CTK je bila sprejeta na 13. seji Sveta CTK dne 19. 12. 2014).

1.2.2 Vizija CTK

CTK bo odprta in inovativna univerzitetna knjižnica, ki bo s svojimi viri in storitvami zagotavljala dostop do domače in mednarodne učne, znanstvene in strokovne literature najširšemu krogu svojih uporabnikov, predvsem s področij tehnike in naravoslovja. Prilagajala se bo spremembam potreb uporabnikov, ki so posledica družbenih in tehnoloških sprememb na področju izobraževanja, znanstvenega komuniciranja in strokovnega dela.

V podporo pedagoškemu in raziskovalnemu delu v visokošolskih ustanovah in raziskovalnih zavodih bo knjižnica z uporabo sodobnih tehnologij omogočala enostavne, lahke, hitre in široke poti do znanja v obliki zagotavljanja dostopa do knjižničnih in informacijskih virov ter storitev v elektronskem okolju. Tudi v svojih prostorih študentom in ostalim uporabnikom omogočala ustrezne pogoje za dostop do tiskanega gradiva, za študij in različne ostale aktivnosti.

CTK se bo povezoval z drugimi slovenskimi in tujimi knjižnicami, informacijskimi centri ter različnimi drugimi ponudniki znanstvenih in strokovnih informacijskih virov in storitev.

Na podlagi pogodbe o pridruženem članstvu se bo organizacijsko prilagajal potrebam Univerze v Ljubljani.

Skrbel bo za primerno strokovnost knjižničnega in informacijskega dela, za primerno kadrovsko zasedenost in sodobno tehnološko opremljenost.

Zasledoval bo razvoj knjižničarske in informacijske stroke in prevzemal nova spoznanja, ugotavljal želje in potrebe uporabnikov in stalno ocenjeval uspešnost in učinkovitost svojega dela.

CTK bo prizadevanja usmeril tudi v trajno in ustrezno rešitev prostorske problematike (vizija, sprejeta v Programu razvoja Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani za obdobje 2014–2020 na 13. seji Sveta CTK dne 19. 12. 2014).

1.2.3 Opis dejavnosti CTK

Po 6. členu Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani (Uradni list RS 60/2003, dopolnitve: Uradni list RS, št. 44/07, Uradni list RS 90/2010) CTK opravlja naslednje dejavnosti:

a) kot javno službo izvaja:

- podpora študijskemu in raziskovalnemu procesu z izvajanjem knjižnične dejavnosti predvsem za študente, visokošolske učitelje in visokošolske sodelavce ter z izvajanjem konzorcijske nabave elektronskih informacijskih virov in upravljanjem konzorcijev za visokošolske, raziskovalne in druge organizacije v Republiki Sloveniji,
- sistematično zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva (knjige, revije, disertacije, raziskovalne naloge, standarde, patente, zbirke podatkov) v tiskani in elektronski obliki,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih informacijskih virov,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje informacij s tehničnega in naravoslovnega področja,
- pridobivanje, usposabljanje ter informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- sodelovanje v programih informacijskega opismenjevanja visokošolskih zavodov,
- organiziranje seminarjev ter strokovnega izpopolnjevanja knjižničarjev, študentov ter drugih uporabnikov,
- medknjižnično izposajo ter posredovanje dokumentov,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo;

b) poleg javne službe javni zavod opravlja še:

- raziskovalno in razvojno delo na področju bibliotekarstva in informacijske znanosti,
- druge informacijske storitve,
- zalaga, izdaja, tiska ter prodaja knjige in druge publikacije s področja svoje dejavnosti,
- organizira posvetovanja,
- Fotokopira in opravlja druge oblike razmnoževanja dokumentov,
- nudi zainteresiranim storitve v okviru svoje dejavnosti.

1.2.4 Zbirka knjižničnega gradiva

VRSTA GRADIVA	Stanje 31. 12. 2015	Pridobljeno 2016	Odpis 2016	Stanje 31.12.2016	Indeks
Monografije skupaj	89.945	4439	417	92.434	1,03
Periodične publikacije (letniki)	33.042	823	0	33.885	1,03
Standardi ¹²	45.433	8	1.542	43.899	0,96
Neknjižno gradivo skupaj	2.209	581	0	3.449	1,56
Skupaj	170.629	5.851	1.959	173.667	102

Preglednica 1: Knjižnična zbirka CTK na dan 31. 12. 2016

1.2.5 Prostori in oprema knjižnice

Knjižnica domuje od leta 1994 v najetih prostorih v stolpnici TR3 na Trgu republike 3, kamor se je preselila, ko je Republika Slovenija prodala vilo na Tomšičevi 7. Prvo pogodbo o najemu je sklenil Servis skupnih služb Vlade RS. Površina prostorov v TR 3 znaša neto 2.528 m², od tega je 630 m² skladišč, okrog 1.100 m² prostega pristopa s čitalnicami, okrog 706 m² pisarn in 92 m² Nemške knjižnice. Lokacija knjižnice je sorazmerno dobra, saj velik delež obiskovalcev prihaja s fakultet vzdolž Aškerčeve ceste. Prostori so le delno primerni za izvajanje dejavnosti, saj je bil prostor primarno namenjen za opravljanje drugih dejavnosti. Površina čitalnic in računalniških učilnic je nekoliko premajhna, nekoliko premajhna so tudi skladišča. Knjižnica tako ne more opravljati vloge depozitne knjižnice za UL.

Slika 1: Odprti pristop do knjižničnega gradiva s čitalnicami (Foto: Gašper Lešnik)

¹ Standarde smo v letu 2016 večinoma nabavljali v obliki priročnikov v knjižni obliki in v tabeli 1 so vključeni med monografije.

² Upoštevanji standardi, ki so zavedeni v inventarno knjigo. Poleg tega je CTK v letu 2016 imel dostop do 6.350 standardov IEE, ki niso v lasti CTK, ter do 14240 standardov JUS, ki so neveljavni in izločeni, se pa občasno še uporabljajo v različnih zakonskih aktih Republike Slovenije.

Slika 2: Tiha čitalnica CTK (Foto: Maksimiljan Planinc)

Knjižnica upravlja še s stanovanjem površine približno 56 m² na Adamičevi ulici 10 v Ljubljani. Knjižnica je primerno opremljena s knjižničnim pohištvom, pa tudi z računalniško in komunikacijsko opremo. V knjižnici je 43 računalnikov, ki so na voljo uporabnikom za uporabo informacijskih virov in ostalih storitev. V CTK je na voljo tudi brezžično omrežje Eduroam (ostali uporabniki lahko dobijo geslo tudi v CTK). Zaradi zgostitve postavitve gradiva v skladišču je bil leta 2006 del polic nadomeščen s kompaktnimi premakljivimi policami, še večji del pa v letu 2007.

Tudi v letu 2016 smo v sodelovanju s pristojnimi na Ministrstvu za izobraževanje, kulturo, znanost in šport (dalje MIKZŠ) izvajali aktivnosti za pridobitev novih prostorov. Naš cilj je, da bo knjižnica v novih prostorih delovala bolje ter tudi bolj racionalno kot v najetih prostorih. Poleg nekoliko večjega obsega skladišč ocenjujemo, da bi knjižnica potrebovala približno še enkrat več čitalniških mest, da bi v celoti zadostili potrebam naših uporabnikov. Naš cilj je, da bi uporabnikom čitalnic omogočili čim daljši obratovalni čas.

1.2.6 Uporabniki CTK

1.2.6.1 Uporabniki

Uporabniki knjižnice so večinoma študentje UL, ki predstavljajo okoli 80 % vseh uporabnikov. Najpomembnejše storitve knjižnice so:

- izposoja gradiva,
- uporaba storitev digitalne knjižnice,
- študij in druge aktivnosti uporabnikov v prostorih knjižnice.

Naš cilj je, da bi bila knjižnica dostopna za čim večji krog uporabnikov. V ta namen s ponudniki literature in informacijskih virov želimo dosegati licenčne režime, ki omogočajo dostop za najširši krog uporabnikov.

Po 4. členu Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS št. 29/2003) so uporabniki CTK tisti, ki pridejo v prostore CTK (v čitalnice, informacijske centre, medknjižnično izposajo, v predavalnico/učilnico) ali pa tisti, ki uporabljajo spletne storitve na daljavo (elektronske revije, elektronske knjige, elektronske slovarje, podatkovne zbirke in ostale licencirane

informacijske vire v spletnem okolju) tudi z uporabo t. i. IP-avtentikacije³. Ker knjižnica upošteva načela univerzalne in čim lažje dostopnosti do dokumentov, vsebin ali informacij, za tovrstno uporabo virov in storitev ne zahteva včlanitve v knjižnico, ampak zadošča že dostop do računalnikov z IP-številkami, iz katerih lahko uporabniki v skladu z licenčnimi določili uporabljajo različne elektronske informacijske vire. Tako mnogi uporabniki, npr. študenti in profesorji na fakultetah, uporabljajo elektronske informacijske vire, ki jih zagotavlja CTK, na način, da sploh ne vedo, da uporabljajo storitve CTK. Zato ne moremo natančno ugotoviti števila uporabnikov. Prav tako ne poznamo natančnega števila uporabnikov v konzorcijskih članicah. Zato lahko število dejanskih in potencialnih uporabnikov le zelo grobo ocenimo. Ocenjujemo, da je dejansko število uporabnikov storitev CTK okrog 45.000, število potencialnih uporabnikov CTK oz. doseg storitev digitalne knjižnice pa presega 90.000 uporabnikov.

1.2.6.2 Člani knjižnice

Po pogodbi z UL o zagotavljanju knjižničnih storitev in načinu obračunavanja članarine-vpisnine, na osnovi enotne študentske knjižnične izkaznice ter v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic, vsi študenti UL tudi člani CTK. CTK ima skozi vsa leta med 40.000 in 50.000 članov – študentov, vpisanih v različne študijske programe UL, od katerih je tudi dobiva vpisnino ter okoli 1.500 drugih članov.

1.2.6.3 Obisk knjižnice

Število obiskovalcev lahko ocenimo po merjenem številu prehodov skozi vrata. Število obiskov se je v nekaj zadnjih letih povečalo z okoli 150.000 na okoli 180.000. Razlog za to je predvsem podaljšan delovni čas knjižnice do 24.00 ter ob sobotah do 17.00.

1.2.6.4 Registrirani aktivni uporabniki

Med registrirane aktivne uporabnike štejemo le tiste, ki imajo vsaj eno transakcijo registrirano s sistemom COBISS. V zadnjih letih ima CTK okoli 6.000 registriranih uporabnikov, od tega okoli 75 % študentov UL.

1.2.6.3 Uporabniki storitev digitalne knjižnice

V zadnjih letih smo imeli okoli 2 milijona posameznih uporab različnih elektronskih informacijskih virov CTK (vpogleda v zapise baz podatkov, v članke e-revij, v poglavja e-knjig, uporabo e-slovarjev). Od tega smo beležili okoli 1,8 milijona uporab celotnih besedil elektronskih revij, ki v strukturi izdatkov za elektronske informacijske vire predstavljajo največji izdatek. Ocenjujemo, da število potencialnih uporabnikov CTK oz. doseg storitev digitalne knjižnice presega 90.000 uporabnikov. To število je odvisno od števila članic konzorcijev CTK. Že nekaj let se trend uporabe virov in storitev CTK zrcali v postopnem zmanjševanju uporabe tiskanih gradiv, v povečevanju uporabe elektronskih informacijskih virov na daljavo ter v stabilnem obisku prostorov knjižnice za študij in druge aktivnosti.

³ To pomeni, da se profesorjem, raziskovalcem in ostalim zaposlenim v organizacijah, vključenih v konzorcije CTK, za uporabo elektronskih virov in storitev CTK ni potrebno vpisovati v knjižnico, če želijo omenjene vire in storitve uporabljati iz računalnikov v IP okolju ene izmed organizacij. Za dostop od doma morajo uporabiti sisteme, ki ga posamezne organizacije uporabljajo za oddaljeni dostop in so z gesli povečini vezani na knjižnice.

1.2.7 Opis organiziranosti CTK

1.2.7.1 Organi CTK

Organi CTK so določeni v 8. členu Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani (Uradni list RS 60/03 s spremembami).

Organi javnega zavoda so:

- Svet zavoda,
- direktor,
- Strokovni svet,
- drugi organi, določeni s statutom zavoda.

Organ upravljanja javnega zavoda je svet zavoda. Svet zavoda šteje sedem članov, od tega:

- tri predstavnike ustanovitelja,
- dva predstavnika UL,
- enega predstavnika uporabnikov knjižnice – študenta,
- enega predstavnika delavcev zavoda.

Svet zavoda določa:

- poslovno politiko in ukrepe za njeno izvajanje,
- finančni načrt javnega zavoda,
- načrt investicij in investicijskega vzdrževanja;

sprejema:

- letne in večletne programe dela in poročila o njihovi uresničitvi,
- statut javnega zavoda,
- interne akte o delovnih razmerjih,
- letno poročilo javnega zavoda,
- cenik storitev javnega zavoda,
- poročilo direktorja javnega zavoda;

odloča:

- o prodaji in nabavi osnovnih sredstev;

imenuje in razrešuje:

- direktorja javnega zavoda;

predlaga:

- ustanovitelju spremembo dejavnosti

ter opravlja druge naloge v skladu s predpisi, tem sklepom in statutom.

Svet zavoda mora pridobiti soglasje ustanovitelja k statutu, letnemu programu dela in finančnemu načrtu javnega zavoda. O načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad

odhodki odloča ustanovitelj na predlog sveta zavoda. Seja sveta zavoda je sklepčna, če je navzoča večina njegovih članov, sklepe pa sprejema z večino glasov navzočih članov. Za sprejem statuta in drugih splošnih aktov javnega zavoda, letnega programa dela in finančnega načrta je potrebna večina glasov vseh članov sveta zavoda.

Direktor:

- organizira in vodi delo ter poslovanje javnega zavoda,
- vodi strokovno delo javnega zavoda,
- predstavlja in zastopa javni zavod,
- predlaga poslovno politiko in ukrepe za njeno izvajanje,
- odgovarja za zakonitost dela,
- sprejema splošne akte, za katere ni pristojen drugi organ po zakonu ali po sklepu o ustanovitvi,
- organizira in usklajuje delovni proces,
- skrbi za izvajanje odločitev sveta zavoda,
- predlaga program dela,
- daje poročilo o delu in poslovanju,
- skrbi za materialno in finančno poslovanje,
- odloča o disciplinski odgovornosti delavcev,
- določi sistemizacijo delovnih mest,
- opravlja druga dela v skladu s predpisi, s sklepom o ustanovitvi in statutom.

Strokovni svet sestavlja osem članov, ki jih imenuje svet zavoda. Štiri člane imenuje na predlog direktorja izmed delavcev javnega zavoda, ki opravljajo nosilne poklice in zunanjih strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, ostale člane pa na predlog ustanovitelja. Strokovni svet obravnava vprašanja s področja strokovnega dela javnega zavoda in daje direktorju ter svetu zavoda mnenja, predloge in pobude za reševanje teh vprašanj.

1.2.7.2 Notranja organizacija CTK

Po 17. členu Statuta CTK je notranja organizacija zavoda določena s Pravilnikom o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v CTK (sprejetim 21. 12. 2016).

V CTK so organizirane naslednje enote:

Oddelki:

- Oddelek za izposajo in upravljanje čitalnic (IČ):
- Oddelek za posredovanje in dobavo informacijskih virov – medknjižnična izposoja (ILL),
- Oddelek za pridobivanje informacijskih virov (PIV),
- Oddelek za informacijske, razvojno-raziskovalne in izobraževalne storitve (IRIS);

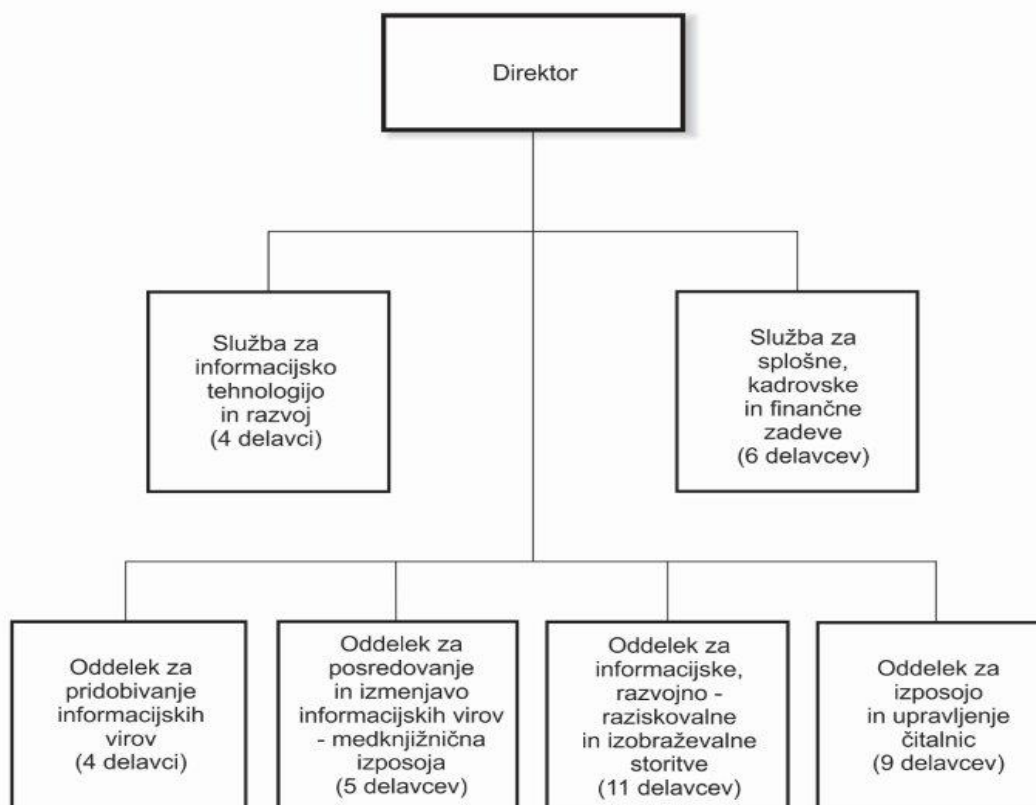
Službe:

- Služba za splošne, kadrovske in finančne zadeve (SKF),
- Služba za informacijsko tehnologijo in razvoj (ITR).

1.2.7.3 Pravice, obveznosti in odgovornosti javnega zavoda v pravnem prometu ter zastopanje

V skladu z 18. členom Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani nastopa CTK v pravnem prometu samostojno, v svojem imenu in za svoj račun, z vsemi pravicami in obveznostmi ter sklepa pravne posle za dejavnosti, določene v tem sklepu, brez omejitev. Le o načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki odloča ustanovitelj na predlog sveta zavoda. Knjižnica odgovarja za obveznosti iz prejšnjega odstavka s premoženjem, s katerim upravlja in razpolaga. Ustanovitelj odgovarja za obveznosti javnega zavoda do vrednosti premoženja, pridobljenega iz javnih sredstev, s katerim javni zavod upravlja in razpolaga. Po 16. členu Statuta CTK knjižnico zastopa in predstavlja direktor. Direktor lahko s pisnim generalnim ali posebnim pooblastilom pooblasti drugo osebo za zastopanje v določenih zadevah.

1.2.7.4 Število zaposlenih in organizacijska struktura zavoda

Preglednica 2: Organizacijska shema CTK 31. 12. 2016

Dne 31. 12. 2016 je bilo v CTK zaposlenih 40 delavcev.

1.2.8 Odprtost knjižnice

Z bolonjsko reformo so se zaradi sprememb načina izvajanja študijskih programov ter sprememb dnevnih urnikov in urnikov izpitnih rokov spremenile navade uporabnikov visokošolskih knjižnic. CTK se je temu prilagodil že leta 2012, s spremembami pa smo nadaljevali tudi v letu 2014. Knjižnica je ob delavnikih odprta od 8.00 do 24.00, v soboto od 9.00 do 17.00, med počitnicami v juliju in avgustu pa ob delavnikih od 8.00 do 14.00 in v soboto pa od 9.00 do 13.00. Izposoja gradiva iz prostega pristopa je zaključena pol ure pred zaprtjem knjižnice, iz skladišča pa ob 20.00. Ostali oddelki so za uporabnike odprti ob delavnikih od 8.00 do 15.00. CTK je s 16 urami ob delavnikih in s 98 urami na teden najdlje odprta knjižnica v Sloveniji.

1.2.9 Opis razvoja knjižnice

Knjižnica je bila ustanovljena 17. novembra 1949 pri tedanji Tehniški visoki šoli. Postopoma je pridobivala knjižnični fond in se po enem letu preselila v zgradbo dekanata na Tomšičevi 7, kjer je domovala več kot štirideset let. Ob rednem knjižničnem delu je bila posebej aktivna na področju informatike in dokumentalistike. Izdala je več izdaj Univerzalne decimalne klasifikacije in nekaj drugih publikacij. Od Narodne in univerzitetne knjižnice je pridobila dovoljenje za opravljanje matične službe za specialne knjižnice. Gospodarskim organizacijam je nudila nasvete pri vodenju in pomoč pri ustanavljanju novih knjižnic. Leta 1967 je knjižnica ustanovila službo za standarde. Med prvimi v Jugoslaviji je nabavila mednarodno podatkovno zbirko COMPENDEX, ki so se ji počasi pridružile še druge najpomembnejše podatkovne zbirke s področja tehnike in naravoslovja. Mednarodno podatkovno zbirko ICONDA dograjujejo informacijski specialisti CTK z zapisi slovenske produkcije že desetletja. Knjižnica je sodelovala z Računskim centrom Univerze v Mariboru pri razvoju COBISS-a in se kot prva knjižnica v Jugoslaviji priključila na javno omrežje za prenos podatkov.

Po osamosvojitvi je knjižnica izgubila številne uporabnike iz republik nekdanje Jugoslavije in po razpadu velikih gospodarskih organizacij tudi številne uporabnike iz gospodarstva Slovenije. Hkrati pa se je močneje osredotočila na UL, zato je skupno število uporabnikov vseskozi raslo. Ključni razvojni trenutek je bila preselitev knjižnice v večje in sodobnejše prostore na Trgu republike 3 leta 1994, saj je lahko šele tedaj ponudila svoje gradivo v prostem pristopu. Hkrati je razširila dejavnost z ustanovitvijo Nemške knjižnice (tedaj Nemške čitalnice), priključitvijo Specializiranega informacijskega centra za strojništvo s Fakultete za strojništvo in z integriranjem knjižnice Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo.

Tedanji direktor knjižnice je leta 1997 kot prvi v Sloveniji zaznal potrebo po konzorcijskih nabavah elektronskih revij. Po nekaj napornih letih usklajevanja želja potencialnih konzorcijskih članov in težkih pogajanjih z dobavitelji za ugodne pogoje se je skupaj s predstavniki konzorcijskih članic pogodil za ugoden konzorcijski zakup najpomembnejšega servisa elektronskih revij za področja znanosti, tehnike in medicine za triletno obdobje 2001-2003. S tem so uporabniki UL, Instituta Jožef Stefan in Kemijskega instituta dobili dostop do okrog 1200 naslovov elektronskih revij. Nabor revij se je postopoma večal, h konzorcijem so počasi pristopali še drugi člani. V zadnjih letih je bil CTK koordinator najpomembnejše konzorcijske nabave petih najpomembnejših servisov tuje znanstvene periodike za UL in koordinator konzorcijske nabave za vse slovenske univerze in najpomembnejše inštitute. Skupno število vpogledov v elektronske revije in podatkovne zbirke pri vseh konzorcijskih

članicah skupaj stalno narašča in je v letu 2010 preseglo 1 mio. vpogledov v celotna besedila različnih vrst dokumentov.

CTK je v okviru svoje dejavnosti organiziral več posvetovanj specialnih knjižničarjev in dve posvetovanji visokošolskih knjižničarjev. Ves čas je aktivno sodeloval pri mednarodnih knjižničarskih združenjih in leta 1989 gostil mednarodno konferenco združenja knjižnic tehnoloških univerz IATUL ter leta 1997 v sodelovanju z IFLO mednarodno konferenco o vlogi knjižnic v gospodarskem razvoju.

Knjižnica si je vseskozi uspešno prizadevala za primerno tehnološko opremljenost in bila prva v Sloveniji pri mnogih tehnoloških novostih.

V zadnjem desetletju si je knjižnica močno prizadevala izboljšati sodelovanje in storitve za UL, posebej, ko po zakonu o visokem šolstvu iz leta 1993 ni bila več članica UL. Izstopajoči primeri so dobra rešitev problema knjižnice Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo, ko je le-ta izgubila svoje prostore za knjižnico, aktivnost pri načrtovanju in vodenju izvedbe enotne knjižnične izkaznice za študente UL ter namestitvev in upravljanje portala DiKUL z združevalnim iskalnikom in openURL povezovalnikom (v sodelovanju z NUK in UL). Knjižnica je leta 2003 sklenila z UL pogodbo o pridruženem članstvu in se tako po desetletju ponovno formalno povezala z nekdanjo ustanoviteljico.

Knjižnica si že praktično od ustanovitve vztrajno prizadeva pridobiti nove ustrežnejše prostore za delovanje. Do leta 1990 je bila aktualna izgradnja nove zgradbe CTK na več različnih lokacijah (Trg republike, Mirje), od začetka devetdesetih prejšnjega stoletja pa je aktualna rešitev prostorske problematike knjižnice v okviru projekta Univerzitetne knjižnice Ljubljana (UKL), ki pa se je zaradi različnih razlogov ob koncu leta 2009 vrnil na začetek t. j. na pripravo novega razpisa za projekt, iz katerega pa je CTK izpadel. V zvezi z rešitvijo prostorske problematike CTK je knjižnica vsa leta izvajala vrsto aktivnosti pri izdelavi programskih okvirov in strokovni argumentaciji izraženih potreb.

1.3 OPISNO POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA IN DEJAVNOSTI

1.3.1 Kratek pregled dejavnosti knjižnice v letu 2016

V letnem programu dela za leto 2016 smo pričakovali rahel upad klasičnih storitev v prostorih knjižnice ter uporabo virov in storitev CTK v elektronskem okolju na ravni predhodnih let. Naša pričakovanja so se uresničila.

Knjižnica je v skladu s trendi v visokošolskem knjižničarstvu beležila nadaljnji postopni upad izposoje tiskanega gradiva, porast uporabe virov in storitev digitalne knjižnice, obisk knjižnice pa se je v letu 2016 nekoliko povečal. To je zanimivo ob upoštevanju dejstva, da je bilo število vpisanih študentov Univerze v Ljubljani v šolskem letu 2015/2016 za 5 % manjše kot v šolskem letu 2014/2015 ter za skoraj 25 % manjše kot v šolskem letu 2011/2012. Projekt podaljšane delovnega časa presega naša pričakovanja. Zagotavljanje ustreznega prostora za študij in oddih študentov med predavanji torej iz leta v leto postaja vedno bolj pomembna naloga knjižnice. To kliče k ponovnemu resnemu premisleku o gradnji novih prostorov za CTK.

Strateško najpomembnejši dejavnosti knjižnice v letu 2016 sta bili konzorcijska nabava elektronskih revij (v nadaljevanju e-revije) ter upravljanje Digitalne knjižnice Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju DiKUL) v sodelovanju z UL. Knjižnica je na razpisu Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (v nadaljevanju ARRS) za sofinanciranje

nabave tuje literature v letu 2016 pridobila približno enako vsoto finančnih sredstev za konzorcijske nabave e-revij za univerze in raziskovalne inštitute v primerjavi s predhodnimi leti. Če smo leta 2008 v konzorcije imeli vključenih 13 slovenskih raziskovalnih in akademskih institucij, je bilo v letu 2016 v naše konzorcije vključenih 49 organizacij. Mnoge od teh organizacij niti nimajo svoje knjižnice, kar potrjuje naša predvidevanja, da bodo tehnološke možnosti, ki jih zagotavlja sodobno elektronsko okolje, bistveno racionalizirale storitve na področju znanstvenega informiranja.

Elektronske storitve knjižnice so se v letu 2016 nekoliko povečale.

V letu 2016 smo beležili skupno več kot 2 milijona uporab informacijskih virov, od tega na UL okoli 1,3 milijona. Največ vpogledov je bilo v celotna besedila člankov v elektronskih revijah.

Knjižnica se je posvečala strateškim dejavnostim pa tudi vsakdanjim opravilom: zagotavljanju prijetnega vzdušja v pogosto prepolnih čitalnicah, stalnemu posodabljanju kataloga, vzdrževanju zbirk, inventuri gradiva, izločanju ter obdelavi preseljenega starejšega gradiva, verifikaciji in kategorizaciji znanstvenih dokumentov in obsežnemu usposabljanju uporabnikov.

Treba je poudariti, da je knjižnica vse zadane cilje in naloge uspešno opravila kljub dejstvu, da je kadrovsko podhranjena. Zmanjševanje števila zaposlenih v zadnjih dvajsetih letih za okoli 30 % ob številnih novih programih, ki jih je knjižnica v tem času začela izvajati (prosti pristop do gradiva, storitve digitalne knjižnice, konzorcijska nabava, storitve Osrednjega informacijskega centra za tehniko, vzpostavitev repozitorija DiRROS, podaljšan delovni čas in druge), pomeni, da so zaposleni za doseg zastavljenih ciljev izkazali veliko mero truda, prizadevnosti in strokovnosti.

1.3.2 Opis vplivov na delovanje knjižnice

1.3.2.1 Mednarodno okolje

Dinamika sprememb na področju knjižničarstva v zadnjih letih je velika. Na delovanje knjižnic sta v zadnjih letih močno vplivali gospodarska in ekonomska kriza, ki v kombinaciji s sočasnimi dinamičnimi tehnološkimi spremembami na področju informacijskih in komunikacijskih tehnologij generirata številne družbene spremembe. Te spremembe vplivajo na delovanje sodobnih visokošolskih knjižnic.

Statistična poročila o delovanju visokošolskih knjižnic odkrivajo zanimiv pojav v zvezi z uporabo virov in storitev, ki smo mu v visokošolskih knjižnicah priča že kar nekaj let. Obisk visokošolskih knjižnic se povečuje, povečuje se tudi uporaba elektronskih informacijskih virov na daljavo, zmanjšuje pa se uporaba tiskanega gradiva. Uporabniki, pretežno študenti, torej obiskujejo knjižnice pretežno za študij in druge družabne aktivnosti, manj pa zaradi izposoje tiskanega gradiva.

Pojavljajo se številne nove paradigme pri uporabi informacijskih virov in storitev ter v znanstveni komunikaciji, kot so npr. specializirani informacijski portali, odprti dostop do znanstvenih publikacij in raziskovalnih podatkov, paradigma odprte znanosti, alternativne metode ocenjevanja znanstvenega dela in drugo. Za obvladovanje nalog, povezanih z naštetimi metodami in pojav, i potrebujejo strokovni delavci v visokošolskih knjižnicah številna nova znanja, kot so npr.:

- znanja z različnih vidikov upravljanja znanstvenega publiciranja v odprtem dostopu (upravljanje repozitorijev, upravljanje s plačevanjem odprtega dostopa v zlatih in

hibridnih revijah, licenčni vidiki odprtega publiciranja, razumevanje in poznavanje politik in mandatov financerjev in podobno),

- znanja s področja upravljanja specializiranih informacijskih portalov (upravljanje centralnih bibliografskih indeksov, upravljanje spletnih povezav, upravljanje avtentikacijskih orodij in drugo),
- znanja s področja pogajanj s ponudniki mednarodne znanstvene literature ter s področja licenciranja elektronskih informacijskih virov.

Visokošolske knjižnice so pred težko nalogo, kako zadovoljiti uporabniške potrebe številnih, med sabo zelo različnih uporabniških skupin. Na eni strani so to študenti, ki obiskujejo in uporabljajo prostore knjižnice predvsem za študij in družabne aktivnosti ter si izposojajo predvsem učbenike v tiskani obliki, na drugi strani pa so raziskovalci, ki informacijske vire knjižnice uporabljajo na daljavo, pretežno v spletnem okolju.

V zvezi z uporabo prostorov visokošolskih knjižnic je potrebno omeniti dve dejstvi:

- Raziskave ugotavljajo, da mlajše uporabniške skupine raje uporabljajo tradicionalne modele organizacije visokošolskih knjižnic kot njihovi starejši vrstniki. Razlog za to je verjetno v tem, da prihajajo iz okolja, prežetega s hrupom ter z nenehnimi motečimi signali. Po drugi strani pa v tihih čitalnicah vendarle niso v celoti izolirani od kolegov in imajo občutek, da pripadajo tej učeči se skupini. Tihe čitalnice v knjižnicah so pravzaprav še edina mesta, kjer se da v miru in tišini koncentrirati in študirati ob tem, da ostali uporabniki delujejo motivacijsko spodbudno.
- Tradicionalni model organizacije delovanja visokošolskih knjižnic oz. model t. i. "communal library", kjer uporabniki v čitalnicah bolj ali manj individualno študirajo, postopoma zamenjuje model t. i. "social library" oz. model, ki daje več poudarka socialnim oz. družabnim vidikom. Ta, recimo mu "družabni funkcionalni model" organizacije delovanja visokošolskih knjižnic, upošteva močno izražene potrebe uporabnikov, ki izhajajo iz spremenjenih kognitivnih stilov uporabniških skupin. Le-ti so posledica različnih dejavnikov. Najbolj pomemben tovrstni dejavnik je spremenjen način poučevanja v okviru sodobnih študijskih programov. Sodobni študijski programi npr. vključujejo veliko projektnega dela, seminarjev, esejev in drugih oblik študija, ki študentom omogočajo razvoj znanj na področju skupinskega dela, projektnega vodenja in medsebojnega komuniciranja. Z uvajanjem družabnih funkcionalnih modelov v visokošolske knjižnice knjižnica zagotavlja pogoje, ki podpirajo medsebojno komunikacijo in sodelovanje pri študiju v skladu z zahtevami prej omenjenih sodobnih študijskih programov.

Knjižnični prostori so za študente logične razširitve predavalnic. Tu s kolegi nadaljujejo učni proces na različne načine, tako individualno kot tudi v skupinski debati. Da bi temu zadostili, mora knjižnica poskrbeti za ustrezne prostore. Pomembno je, da so take čitalnice tudi tehnično ustrezno podprte in odgovarjajo vsem zahtevam sodobnega poučevanja in študija. Na tak način lahko rečemo, da so to nekakšni "laboratoriji za učenje". Nikakor pa ob tem ne smemo pozabiti na "posvečene" tihe čitalnice za individualno, kontemplativno učenje.

Ob tem je potrebno omeniti tudi rezultate raziskave med študenti ameriških univerz iz leta 2015, ki ugotavljajo, da študenti v veliki večini raje uporabljajo tiskane učbenike kot pa elektronske, kar je popolnoma drugače od na primer raziskovalcev, ki znanstvene revije in ostale informacijske vire pretežno uporabljajo v elektronski obliki.

Pri nabavi in zagotavljanju dostopa do informacijskih virov v znanstvenih knjižnicah predstavlja največji delež v strukturi izdatkov za nabavo izdatek za nabavo znanstvenih revij. Sorazmerno z višino izdatka tudi uporaba znanstvenih revij predstavlja največji delež od celotne uporabe vseh informacijskih virov. Uporaba znanstvenih revij v CTK predstavlja več kot 60 % uporabe vseh informacijskih virov.

Cene znanstvenih revij so veliko večje in neprimerljive s cenami drugih tipov periodičnih dokumentov (npr. poljudnoznanstvene revije, strokovne revije in druge). Prav tako je velika razlika v cenah tudi med posameznimi vedami in področji znanosti. Najdražje znanstvene revije so praviloma s področja naravoslovja in medicine in tehnike, znanstvene revije s področja humanistike in družbenih ved pa so v povprečju nekoliko cenejše.

Cene znanstvenih revij so tudi v nenehnem porastu (preglednica 4). Pričakovanja so, da bodo sistemi za vrednotenje znanstvenega dela tudi v prihodnosti v dobršni meri temeljili na klasičnih metodah znanstvenega komuniciranja ter bibliometričnih kazalnikih. To pomeni, da bo pri evalvacijah raziskovalnega dela še vedno prevladovala paradigma citiranosti, vplivnosti revij skozi različne, na citiranosti temelječe, kazalnike vplivnosti (Web of Science Impact Factor IF, Scopus Scientific Journals Ranking SJR ipd.). Pričakujemo, da se bodo cene mednarodne znanstvene literature še vnaprej povečevale v skladu z dosedanjimi trendi, ki na letni ravni predstavljajo povečanje za okoli 6 %.

Ob tem je v poslovni kontekst nabave mednarodne znanstvene periodike potrebno umestiti tudi izdatke, namenjene za odprto publiciranje (*t. i. Article Processing Charge oz. APC*).

Možna rešitev racionalizacije nabave mednarodne znanstvene literature je v povezovanju v nabavne konzorcije ter v zagotavljanju nacionalne infrastrukture za uporabo, kot so npr. repozitoriji arhivov e-gradiv, kakovostna in centralno organizirana služba za dobavo in posredovanje virov, enoten in standardiziran sistem za avtentikacijo in avtorizacijo ipd. Pod takimi pogoji lahko pričakujemo možnost bolj prilagodljivih poslovnih modelov licenciranja ponudnikov mednarodne znanstvene literature.

Ključna je tudi migracija storitev uporabe informacijskih virov v elektronsko, pretežno spletno okolje. Upravljanje informacijskih virov v elektronski obliki je veliko bolj racionalno kot nabava in upravljanje tiskanih virov. Za nabavo in upravljanje elektronskih informacijskih virov so potrebni številni formalni in organizacijski postopki, ki od zaposlenih terjajo številna dodatna znanja s področja informatike, javnega naročanja ter veliko drugih veščin (pogajanja, poznavanje poslovnih modelov na tem področju ipd.). Je pa mogoče, da se upravljanje izvaja z ene točke za veliko več uporabnikov, kot je to primer pri tiskanih virih.

Znanstveno področje	Povprečna cena 2014 (\$)	Povprečna cena 2015 (\$)	Podražitev 14/15 (%)	Povprečna cena 2016	Podražitev 15/16 (%)
Kmetijstvo	\$1,314	\$1,381	5	\$1,444	5
Umetnost in arhitektura	400	423	6	445	5
Astronomija	1,913	2,012	5	2,077	3
Biologija	2,521	2,686	7	2,832	5
Ekonomija	842	893	6	947	6
Kemija	4,303	4,446	3	4,598	3
Izobraževanje	696	748	7	796	7
Tehnologija	2,383	2,528	6	2,683	6
Živilska tehnologija	1,411	1,516	7	1,578	4
Znanost - splošno	1,279	1,400	9	1,457	4
Geologija	2,031	2,187	8	2,297	5
Zdravstvene vede	1,363	1,458	7	1,527	5
Zgodovina	375	399	6	420	5
Pravo	313	347	11	364	5
Matematika/Računalništvo	1,694	1,764	4	1,819	3
Filozofija	317	335	6	352	5
Fizika	3,892	3,972	2	4,062	2
Politologija	792	853	8	914	7
Družboslovje	723	766	6	842	10
Sociologija	817	870	6	924	6
POVPREČJE	\$1,397	1,477	6	1,549	5

Preglednica 3: Povprečna cena naročnin znanstvenih revij na nekaterih področjih v letih 2014, 2015 in 2016 ter % povečanja (klasifikacija znanstvenih področij po Library of Congress Classification LCC). Bosch, S., Henderson, K. 2016. *Fracking the Ecosystem | Periodicals Price Survey 2016*. Library Journal, 21. april 2016. Dostopno 14. januarja 2016 na spletni strani <http://lj.libraryjournal.com/2016/04/publishing/fracking-the-ecosystem-periodicals-price-survey-2016/>.

Pomembna nova naloga visokošolskih knjižnic pri zagotavljanju raziskovalne infrastrukture je tudi sodelovanje pri zagotavljanju pogojev za objave v okolju odprtega dostopa ter v vzpostavljanju in povezovanju institucionalnih repozitorijev. Prevladujejo tri vrste odprtega dostopa:

- Zelena pot: avtorji objavijo članek v naročniški reviji ter v skladu s pridobljenimi pravicami arhivirajo kopijo na spletnih mestih ali v izbranem repozitoriju. Članek je po določenem času (t. i. *časovna zapora*, *embargo*) prosto dostopen za branje.
- Zlata pot: vsi znanstveni članki izbrane znanstvene revije so prosto dostopni za branje. Avtorji oz. organizacije za objavo v izbrani reviji, ki je v celoti prosto dostopna za branje, morajo pogosto plačati določen znesek APC. Avtorji ohranijo materialne avtorske pravice.

- Hibridni dostop: avtorji oz. organizacije imajo možnost plačila APC za objavo v naročniški reviji. S tem izbrani članki, za katere je bil plačan APC, postanejo prosto dostopni za branje, avtorji tudi ohranijo materialne avtorske pravice.

S pojavom e-revij na spletu so se stroški izdajanja znanstvenih revij bistveno zmanjšali. Nove digitalne tehnologije omogočajo elektronsko distribucijo člankov po vsem svetu, kar je ceneje in bistveno bolj enostavno kot prej, ko je bilo treba revijo natisniti in poslati naročnikom. Objave, recenzijsko in uredniško delo v revijah zagotavljajo raziskovalci za čast in karierni napredek ali z drugimi besedami brez plačila. Stroški izdajanja znanstvenih revij so v primerjavi z dobički založnikov smešno majhni.

Problem je, da raziskovalci z odlaganjem člankov v repozitorij pogosto ne zadostijo zahtevam financerjev. Vlada Republike Slovenije je septembra 2015 sprejela nacionalno strategijo odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov v Sloveniji 2015–2020, ki povzema zahteve iz Obzorij 2020 in priporočila evropske komisije iz leta 2012 o odprtem dostopu. V teh dokumentih je zapisan embargo šestih mesecev za vsa področja znanosti, razen za družboslovje in humanistiko, kjer je predpisan embargo dvanajstih mesecev. Vlada načrtuje, da naj bi leta 2021 bile odprtodostopne vse znanstvene objave iz nacionalno financiranih raziskav. Zato je pomembno, da knjižnice vzdržujejo repozitorije znanstvenih del, kot tudi da se pri pogajanjih s tujimi dobavitelji poskušajo dogovoriti za čim boljše pogoje za odprte objave v zlati poti ali v hibridnih revijah. Govorimo o t. i. *offset* pogodbah oz. o pobotu. Pobot zadeva razmerje med naročnino, ki jo knjižnice plačajo za dostop do revij, in vrednostjo APC za objave raziskovalcev v odprtem dostopu teh revij. Royal Society of Chemistry nas je zaradi naročnine na njihove revije letos nagradila z bonusom v obliki APC v skupni vrednosti, ki je bila za približno četrtno višja od vrednosti našega plačila za njihov servis.

S pojavom plačevanja APC za odprte objave se vse pogostejše pojavljajo tudi nepošteno založniške prakse pri izdajanju znanstvenih revij. Še posebej pogost pojav so t. i. plenilske revije, ki imajo formo znanstvene revije, recimo urejeno spletno stran, značilno strukturirano za znanstvene revije, nimajo pa kakovostno urejenega recenzijskega sistema. Zato je pomembna tudi informacijska podpora raziskovalcem pri odprtih objavah.

Prav tako se je z odprtimi objavami v zlati poti v hibridnih revijah pojavil problem licenčnih vprašanj. Gre predvsem za upravljanje licenc, kot so npr. Creative Commons in druge. Tudi na tem področju je potrebno zagotoviti ustrezno informacijsko oz. strokovno podporo raziskovalcem.

Visokošolske knjižnice imajo pomembno vlogo tudi pri vse bolj pomembnem uveljavljanju t. i. paradigme odprte znanosti, ki ne predstavlja le odprtega dostopa do znanstvenih publikacij in raziskovalnih podatkov, temveč tudi druge nove inovativne pristope na področju znanstvene komunikacije, kot so npr. uporaba javnih spletnih orodij pri diseminaciji raziskovalnih dognanj, uporaba metod altmetrike pri evaluaciji znanstvenega dela, implementacija alternativnih recenzijskih postopkov in podobno, vse s ciljem povezovanja in uveljavljanja znanosti kot enega izmed najpomembnejših dejavnikov napredka.

1.3.2.2 Slovensko okolje

Ker se je strategija razvoja Slovenije 2006–2013 iztekla, je Vlada Republike Slovenije imenovala krovno skupino za pripravo osnutka **Strategije razvoja Slovenije v obdobju 2014–2020**. V tej strategiji imata posebno vlogo tudi znanost in visoko šolstvo. Samo povečevanje izdatkov za namene raziskav in razvoja očitno ne daje ustreznih rezultatov;

kljub dejstvu da dve tretjini teh sredstev za R & R namenja poslovni sektor, je premalo povezovanja med znanostjo in gospodarstvom, da bi se dosežki iz znanstvene sfere dovolj učinkovito prenašali v gospodarstvo. Manjkajo mostovi, ki bi povezovali obe sferi: znanstveno, ki je pretežno usmerjena v temeljne raziskave, in gospodarsko, ki se zaradi krize bolj ukvarja s preživetjem kot z razvojem. Na tem področju bo torej Strategija razvoja Slovenije 2014 - 2020 usmerjena predvsem v povezovanje gospodarstva z znanostjo in visokim šolstvom, s ciljem zagotavljanja večje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

Resolucija o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007–2023 neposredno govori o CTK in omenja trenutne prostore, ki so neprimerni, saj so predragi in premajhni. Knjižnici daje nacionalni pomen, saj služi družbi znanja. V času nastajanja dokumenta je bila sicer še predvidena selitev CTK skupaj z Narodno univerzitetno knjižnico v Univerzitetno knjižnico. V novem razpisu za t. i. NUK 2 je CTK iz projekta izpadel. ReNRP predvideva vzpostavitev naravoslovno-tehniškega kampusa, ki se že konkretizira na lokaciji.

Načrt razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020 umešča knjižnice kot del raziskovalne infrastrukture. Za izgradnjo raziskovalne infrastrukture se bodo prvenstveno uporabili aktualni instrumenti financiranja, hkrati pa nameravajo spodbuditi povezovanje vseh akterjev, ki so zainteresirani za souporabo področne raziskovalne infrastrukture, v konzorcij.

Okvire za izvajanje programov pa v obdobju negotovih časov na področju javnega financiranja podajajo tudi ukrepi Vlade RS za premostitev finančne in gospodarske krize, ki so navedeni v različnih zakonskih in drugih aktih in jih morajo javni zavodi in drugi uporabniki javnega proračuna pri načrtovanju in izvedbi svojih programov upoštevati. Le-ti so v letu 2017 sledeči:

- **Zakon o sistemu plač v javnem sektorju** (ZSPJS R) (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14 in 95/14 – ZUPPJS15, 82/15).
- **Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017** (Uradni list RS, št. 96/15, 46/16 in 80/16 – ZIPRS1718).
- **Dogovor o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju** (Uradni list RS, št. 88/16).
- **Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju** (Uradni list RS, št. 88/16).
- **Zakon za uravnoteženje javnih financ** (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15 in 63/16 – ZDoh-2R).

1.3.2.3 Raziskovalno okolje

Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti /ZRRDI/ (Uradni list RS, št. 96/2002. Spremembe: Uradni list RS, št. 115/2005, 22/2006-UPB1, 61/2006-ZDru-1, 112/2007, 9/2011, 57/2012-ZPOP-1A) določa načela in cilje ter ureja način izvajanja politike raziskovalne in razvojne dejavnosti, ki se financira iz državnega proračuna in drugih virov (iz evropskih programov in skladov, lokalnih skupnosti in gospodarstva) ter je usmerjena k

doseganju ciljev družbenega in gospodarskega razvoja Slovenije. Ta zakon določa tudi organizacijo raziskovalne in razvojne dejavnosti ter pogoje za opravljanje te dejavnosti, kar podpira prehod v na znanju temelječo družbo, ki postavlja raziskovalno in razvojno dejavnost kot razvojno prioriteto. Zakon določa način zagotavljanja raziskovalne infrastrukture.

Vizija **Resolucije o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011–2020** (Uradni list RS 43/2011) je, da bo do leta 2020 vzpostavljen odziven raziskovalni in inovacijski sistem, ki ga bodo sooblikovali vsi deležniki in bo odprt svetu. Ta sistem bo trdno zasidran v družbi, odzival se bo na potrebe in hotenja državljanov ter omogočal reševanje velikih družbenih izzivov prihodnosti, kakršni so podnebne spremembe, energija, pomanjkanje virov, zdravje in staranje. Kot rezultat tega se bosta v družbi povečala ugled in privlačnost dela raziskovalcev, razvojnih strokovnjakov in inovatorjev. Vzpostavljen bo pravni okvir za delovanje takšnega sistema. Zagotavljal bo odprt prostor za dialog, njegovo upravljanje pa bo demokratično in gospodarno. Vključenost deležnikov bo preprečevala podvajanje in hkrati omogočala doseganje sinergijskih učinkov. Vsi akterji bodo v celoti uživali ugodnosti in koristi prostega pretoka znanja in tehnologije med sektorji, promocija in širjenje znanstvenih spoznanj pa bosta spodbudili odgovorno ravnanje in družbeno zavest o skupnem dobrem. Vrzeli med področji raziskovanja, izobraževanja in inovacijami bodo zabrisane, njihov skupni imenovalac pa bo obsegal partnerstvo, vseživljenjsko učenje, nova spoznanja in trajnostni razvoj. V poglavju **4.3 Razvoj informacijske infrastrukture v podporo inovacijskemu sistemu** je med cilji omenjen tudi dostop do znanstvenih baz podatkov. Prav tako pisci Strategije med cilji omenjajo pomen prostega dostopa do vmesnih znanstvenih poročil ter arhivov podatkov raziskav.

Knjižnično-informacijska in komunikacijska dejavnost zagotavljata informacijsko-komunikacijsko infrastrukturo, ki predstavlja podporo raziskovalno-razvojni dejavnosti ter razvojnim storitvam in strokovnemu izobraževanju. Zato ARRS v okviru posebnega programa izvaja program sofinanciranja nakupov mednarodne znanstvene literature in baz podatkov z namenom zagotavljanja nujnega dotoka in dostopnosti tujih znanstvenih in strokovnih informacij za potrebe raziskovalne dejavnosti v Republiki Sloveniji. Pogoje in postopke ter načine izbiranja, spremljanja nakupov in zagotavljanje dostopnosti sofinancirane znanstvene literature in baz podatkov določa **Pravilnik o postopkih (so)financiranja, ocenjevanja in spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti** (Uradni list RS, 4/2011, spremembe: 72/2011, 72/2011, 45/2012, 96/2013, 100/2013 popr., 92/14, 52/2016).

1.3.2.4 Visokošolsko okolje

Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14 in 75/16) ureja tudi statusna vprašanja knjižnic in inštitutov ter drugih zavodov, katerih dejavnost je potrebna za uresničevanje visokošolske dejavnosti, če so ustanovljeni v okviru univerz (drugi zavodi – članice univerz). Ker je z aktom o ustanovitvi prevzela ustanoviteljstvo CTK Republika Slovenija, Zakon o visokem šolstvu za statusna vprašanja CTK ne velja. Financiranje CTK trenutno ureja **Uredba o javnem financiranju visokošolskih zavodov in drugih zavodov** (Uradni list RS, št. 7/2011, spremembe: 34/2011 Odl. US: U-I-156/08-16, 64/2012, 12/2013, 38/2016), ki določa tudi način financiranja knjižnice. V pripravi je nov Zakon o visokem šolstvu, ki bo predvidoma opredelil način financiranja CTK. Prav tako je v pripravi strategija razvoja

visokošolskih knjižnic, ki bo predvidoma natančneje opredelila vlogo in pomen CTK v okviru nacionalne visokošolske infrastrukture.

Resolucija o Nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020 (Uradni list RS 41/2011) na več mestih izpostavlja tudi pomen visokošolskih knjižnic za delovanje visokošolskih ustanov in s tem podaja temeljno vsebinsko podlago za vlogo visokošolskih knjižnic.

Usmeritve za strokovno delo visokošolskih knjižnic podaja dokument **Strokovni standardi in priporočila za organizacijo, delovanje in evalvacijo visokošolskih knjižnic (za obdobje 2012–2020)**. Zaradi raznolikosti slovenskih visokošolskih knjižnic in strokovnih področij, na katerih delujejo, dokument ne predpisuje obveznih (kvantitativnih) meril za vložene vire, pač pa kot priporočila navaja le tiste, ki se v tujih strokovnih standardih za področje visokošolskih knjižnic pojavljajo najpogosteje. V času hitrega spreminjanja in preoblikovanja visokošolskega knjižničarstva in znanstvenega komuniciranja bi bila vprašljiva tudi smiselnost postavljanja obveznih meril (kazalcev in kazalnikov) za evalvacijo uspešnosti delovanja knjižnic, kajti dokument naj bi spodbujal razvoj njihove dejavnosti in ne zaviral.

1.3.2.5 Okolje Univerze v Ljubljani

CTK je s posebno pogodbo iz leta 2003 pridružena članica UL ter del knjižničnega sistema UL. Aneks k tej pogodbi iz leta 2007 določa posebne naloge CTK na področju vzdrževanja digitalne knjižnice UL.

Na UL deluje 38 visokošolskih knjižnic. V knjižnični sistem UL sta vključeni tudi CTK ter Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK). Za koordinacijo delovanja knjižničnega sistema so pristojni resorni prorektor, Komisija za razvoj knjižničnega sistema UL in Univerzitetna služba za knjižnično dejavnost. Osnovno poslanstvo visokošolskih knjižnic je zagotavljanje vseh vrst knjižničnih storitev in informacijskih virov za študij in raziskovanje. Uporabniki so predvsem študenti, učitelji, raziskovalci in drugi zaposleni na UL, v knjižnice pa se lahko včlanijo tudi drugi uporabniki. Izvajanje vzpostavitve in vzdrževanja enotnega knjižničnega sistema je UL zapisala v 15. členu **Statuta Univerze v Ljubljani**.

V **Strategiji Univerze v Ljubljani za obdobje 2010–2020** je omenjen pomen enotnega knjižničnega sistema na UL ter tudi zagotavljanje kakovostnega delovanja knjižničnega informacijskega sistema in boljši dostop do informacijskih virov. Načrtovano je tudi preoblikovanje knjižničnega sistema UL.

Knjižnični sistem UL (*Univerza v Ljubljani*) je organizacijsko zapleten sistem. Knjižnice sorazmerno veliko sredstev vlagajo v nabavo informacijskih virov. Trend nabave se vse bolj nagiba v nakup e-virov (*elektronskih informacijskih virov*). Vodstvo UL se je leta 2007 odločilo, da zagotovi sredstva za nabavo in implementacijo programske opreme za portal DiKUL (portal Digitalne knjižnice Univerze v Ljubljani). Cilj tega ukrepa je bil zagotovitev uporabnikom prijaznega okolja ter s tem poenostavitev uporabe e-virov knjižnic UL. Leta 2007 je bila implementirana prva verzija portala DiKUL, od leta 2013 pa portal DiKUL deluje z novo programsko opremo, ki podpira sodobno tehnologijo iskanja z uporabo centralnega indeksa metapodatkov.

Komisija za razvoj knjižničnega sistema je na svoji 13. seji sprejela sklep o sestavi Delovne skupine za pripravo izhodišč strategije knjižničnega sistema UL. Strategija knjižničnega

sistema UL bi morala podati odgovore na ključna vprašanja o organizaciji in financiranju tega infrastrukturnega segmenta na UL.

1.3.2.1 Slovensko knjižničarstvo

Družbeni odnos do slovenskega knjižničarstva je v primerjavi z drugimi državami dober. Knjižničarstvo je še od prej, ko je bilo dejavnost posebnega družbenega pomena, precej razvejano in uveljavljeno. Število knjižničarjev in sredstva za knjižnice so nekoliko večja od evropskega povprečja.

Organiziranost splošnih knjižnic je dobra. Dobra podpora izhaja iz zakonskih obvez, da morajo knjižnično mrežo vzdrževati tudi lokalne skupnosti. Organizacija visokošolskih knjižnic je nekoliko slabša. Razlog slabše organizacije visokošolskih knjižnic je v organski rasti posameznih fakultet in njihovih knjižnic, večinoma brez dolgoročnih strategij in povezav. Tudi Zakon o knjižničarstvu ne predvideva posebne vloge visokošolskih knjižnic. Probleme v razvoju visokošolskega knjižničarstva povzroča tudi nedorečena formalna vloga NUK kot univerzitetne knjižnice ter posledično slabo opravljanje te funkcije, brez pravih pristojnosti, povezav in ustreznih finančnih sredstev.

Zaradi vseh navedenih razlogov kot tudi tehnoloških okoliščin so na področju visokošolskih knjižnic potrebne ustrezne spremembe. V času prevlade klasičnega tiskanega gradiva so knjižnice še lahko zadovoljivo opravljale svojo funkcijo, v digitalnem okolju pa jo čedalje težje. Pri tem gre za spremembe na področju upravljanja z informacijskimi viri, za potrebe po novih znanjih, za spremembe v poslovnih modelih ponudnikov ipd.

Velik problem, na katerega že od samega začetka opozarjamo, so plače v visokošolskem knjižničarstvu. Namesto da bi Zakon o plačah v javnem sektorju podprl temeljno izhodišče, da morajo biti primerljiva dela tudi ustrezno primerljivo nagrajena, je med različnimi tipi knjižnic povzročil nesprejemljive razlike v plačah za enako delo. Sodobne metode znanstvenega informiranja so zasnovane na upravljanju sistemov, ki jih klasično knjižničarstvo ne pozna. Za nekatera delovna opravila potrebujemo le nekaj vrhunsko izobraženih strokovnjakov, ki z avtomatiziranimi ali drugimi raznovrstnimi metodami in postopki skrbijo za veliko število končnih uporabnikov. V časih finančne in gospodarske krize sicer ne moremo pričakovati sprememb na tem področju. Bodo pa visokošolske knjižnice v težavah, saj lahko pričakujemo, da bodo zaradi opisane anomalije izgubljale najboljše kadre.

Ključni problem slovenskih visokošolskih in tudi specialnih knjižnic je proračun, namenjen za nabavo mednarodne znanstvene literature, predvsem znanstvenih revij. Problem, s katerim se slovenski nabavni konzorciji mednarodne znanstvene literature soočamo v zadnjih letih, je vse večji razkorak med cenami ponudnikov, ki se iz leta v leto večajo, ter višino sredstev, ki jih za mednarodno znanstveno literaturo lahko zagotavljajo članice konzorcijev. V zadnjih štirih letih smo priča zmanjševanju javnih sredstev na področju visokega šolstva in raziskovalne dejavnosti, kar se najbolj pozna pri zagotavljanju ustrezne infrastrukture za izvajanje raziskovalne in pedagoške dejavnosti. Zmanjšujejo se sredstva na razpisih Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS) kot tudi sredstva na postavkah, iz katerih članice konzorcijev zagotavljajo doplačilo informacijskih virov. Če so v letu 2010 sredstva ARRS predstavljala cca 70 % vseh potrebnih sredstev za konzorcijske nabave, so v letu 2015 ta sredstva predstavljala manj kot 50 % od vseh potrebnih sredstev. V kratkem bo za slovenske raziskovalce nujno potrebno zagotoviti trajnejši dodatni vir

financiranja mednarodne znanstvene literature, če želimo obdržati vsebinski nivo, katerega smo v zadnjih letih dosegli.

1.3.2.6 Okolje uporabnikov

Ocenjujemo, da je okolje uporabnikov CTK zelo stabilno.

Uporabniki knjižnice so večinoma študentje Univerze v Ljubljani (dalje UL), ki predstavljajo okoli 90 % vseh uporabnikov. Najpomembnejši segmenti uporabe knjižnice so:

- izposoja gradiva,
- uporaba storitev digitalne knjižnice,
- študij v prostorih knjižnice.

Študenti so najpogostejši obiskovalci CTK in v knjižnici radi študirajo. To so pokazale tudi raziskave, ki smo jih izvedli v letih 2011 in 2012. Študentom ugajajo lokacija knjižnice, ponudba knjižničnega gradiva in stimulatívno študijsko vzdušje v njenih čitalnicah. Profesorji in raziskovalci so zadovoljni s ponudbo elektronskih informacijskih virov, ki dopolnjujejo ali nadomeščajo tiskano gradivo po fakultetnih knjižnicah. Zanimiv je pojav, da obisk knjižnice ni v upadu, je pa v upadu število aktivnih uporabnikov⁴. To pomeni, da študenti uporabljajo knjižnico za študij ter za družabne aktivnosti. Prav to je v zadnjih letih v visokošolskih knjižnicah dobilo poseben pomen.

Naš cilj je, da bi bila knjižnica dostopna čim večjemu krogu uporabnikov. V ta namen s ponudniki literature in informacijskih virov želimo dosegati licenčne režime, ki omogočajo dostop najširšemu krogu uporabnikov. Po 4. členu Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS št. 29/2003) so uporabniki CTK tisti, ki pridejo v prostore CTK (čitalnice, informacijske centre, medknjižnično izposajo, v predavalnico/učilnico) ali pa tisti, ki uporabljajo spletne storitve na daljavo (elektronske revije, elektronske knjige, elektronske slovarje, podatkovne zbirke in ostale licencirane informacijske vire v spletnem okolju) tudi z uporabo t. i. IP-avtentikacije⁵. Ker knjižnica upošteva načela univerzalne in čim lažje dostopnosti do dokumentov, vsebin ali informacij, za tovrstno uporabo virov in storitev ne zahteva včlanitve v knjižnico, ampak zadošča že dostop do računalnikov z IP-številkami, iz katerih lahko uporabniki v skladu z licenčnimi določili uporabljajo različne elektronske informacijske vire. Tako mnogi uporabniki, npr. študenti in profesorji na fakultetah, uporabljajo elektronske informacijske vire, ki jih zagotavlja CTK, na način, da sploh ne vedo, da uporabljajo storitve CTK. Zato ne moremo natančno ugotoviti števila uporabnikov. Prav tako ne poznamo natančnega števila uporabnikov v konzorcijskih članicah. Zato lahko število dejanskih in potencialnih uporabnikov le zelo grobo ocenimo. Ocenjujemo, da je dejansko število uporabnikov storitev CTK okrog 45.000, število potencialnih uporabnikov CTK oz. doseg storitev digitalne knjižnice pa presega 90.000 uporabnikov.

V letu 2016 smo v okviru nabavnih konzorcijev dostop do elektronskih informacijskih virov zagotavljali za 52 organizacij.

⁴ Aktivni uporabniki v statističnih poročilih slovenskih knjižnic predstavljajo število uporabnikov, ki vsaj enkrat na leto opravijo eno ali več izbranih transakcij.

⁵ To pomeni, da se profesorjem, raziskovalcem in ostalim zaposlenim v organizacijah, vključenih v konzorcije CTK, za uporabo elektronskih virov in storitev CTK ni potrebno vpisovati v knjižnico, če želijo omenjene vire in storitve uporabljati z računalnikov v IP-okolju ene izmed organizacij. Za dostop od doma morajo uporabiti sisteme, ki jih posamezne organizacije uporabljajo za oddaljeni dostop in so z gesli povečini vezani na knjižnice.

1.3.3 Člani knjižnice, aktivni uporabniki, obiskovalci

Značilnosti v letu 2016:

- **179.255 obiskov knjižnice oz. 2 % več kot v letu 2015,**
- **5.202 aktivnih uporabnikov oz. 14 % manj kot v letu 2015,**
- **72 % od vseh aktivnih članov je bilo študentov UL.**

Ocenjujemo, da je bilo okolje uporabnikov CTK tudi v letu 2016 stabilno, se pa pozna zmanjšano število študentov UL, ki predstavljajo glavino članov.

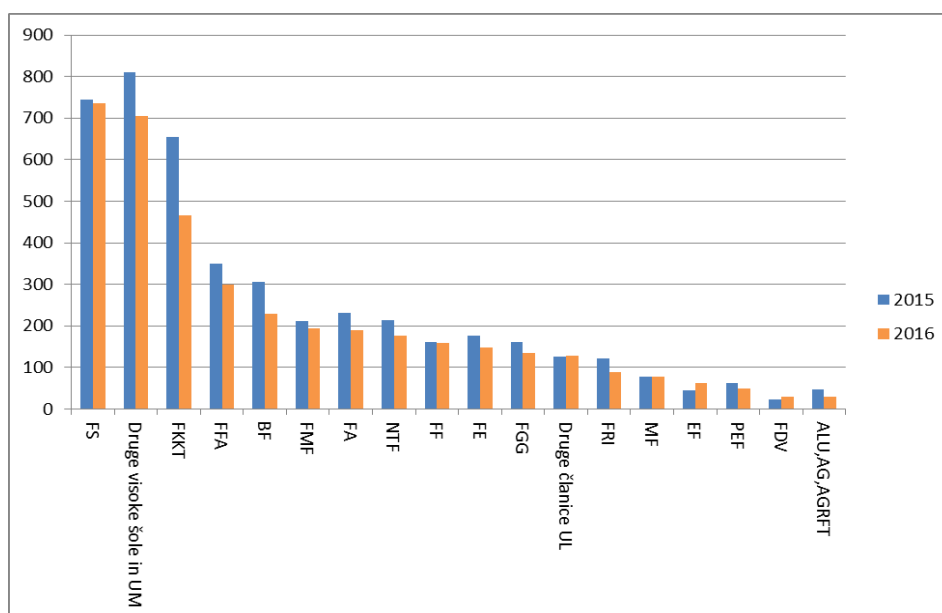
Najpomembnejši segmenti uporabe knjižnice so bili:

- izposoja gradiva,
- uporaba storitev digitalne knjižnice,
- študij v prostorih knjižnice.

1.3.3.1 Člani knjižnice

Ker so po pogodbi z UL o zagotavljanju knjižničnih storitev in načinu obračunavanja članarine–vpisnine na osnovi enotne študentske knjižnične izkaznice ter v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic vsi študenti UL tudi člani CTK, je imel CTK v letu v 2015 40.833 članov (vpisanih študentov v različne študijske programe UL v šolskem letu 2014/2015), od katerih je tudi dobil del vpisnine v knjižnice ter 1.177 drugih članov.

1.3.3.2 Aktivni uporabniki knjižnice

Slika 3: Registrirani aktivni uporabniki CTK – študenti UL in drugih visokošolskih zavodov v letu 2016 v primerjavi z letom 2015

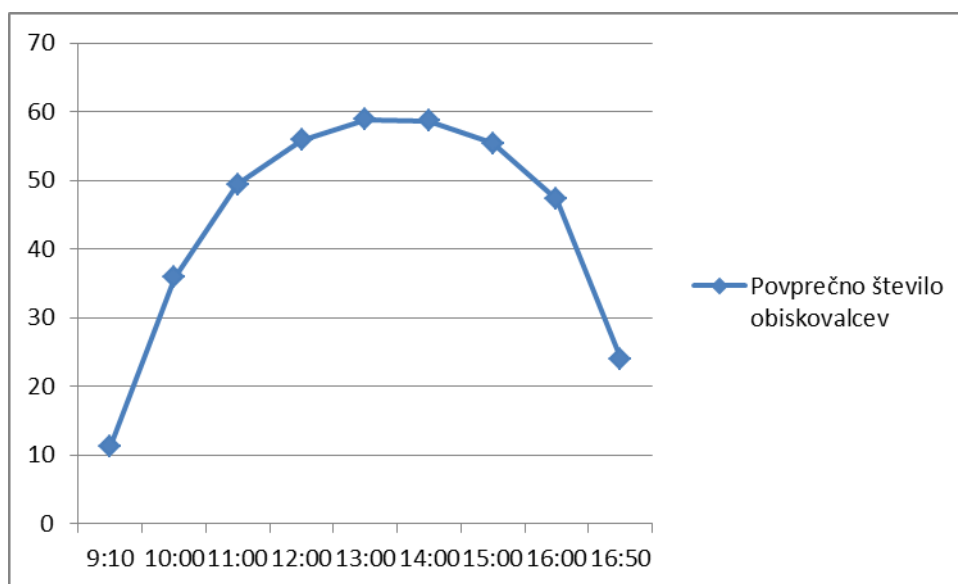
Kategorija	2015	2016	2016/2015
redni študenti	4.227	3.749	89
izredni študenti	163	150	92
podiplomski študenti	126	124	98
srednješolci	290	94	32
zaposleni	531	631	119
zaposleni na univerzi	108	94	87
upokojenci	78	85	109
nezaposleni	486	260	54
tuji državljani	2	0	-
pravne osebe	16	13	81
Skupaj	6.084	5.202	86

Preglednica 4: Registrirani aktivni uporabniki CTK po kategorijah v letu 2016 v primerjavi z letom 2015

1.3.3.3 Obisk knjižnice

		21:00	22:00	23:00	23:50
Januar	max.	133	117	74	17
	min.	69	52	27	5
Februar	max.	123	118	60	33
	min.	23	12	8	1
Marec	max.	93	78	41	21
	min.	32	27	12	4
April	max.	122	101	45	20
	min.	52	39	21	9
Maj	max.	134	113	62	30
	min.	65	43	22	5
Junij	max.	154	136	88	38
	min.	46	40	27	6
Julij	max.	-	-	-	-
	min.	-	-	-	-
Avgust	max.	90	75	46	15
	min.	30	25	17	3
September	max.	84	62	44	12
	min.	12	9	6	0
Oktober	max.	65	40	25	12
	min.	16	10	6	1
November	max.	96	70	42	14
	min.	40	33	21	5
December	max.	73	69	48	17
	min.	16	12	9	3

Preglednica 5: Število obiskovalcev v nočnem času v letu 2016 – minimum in maksimum po mesecih

Slika 4: Povprečno število obiskovalcev ob sobotah v letu 2016 po urah

	2015	2016	2016/2015
Skupno število obiskovalcev	175.629	179.255	102
Obisk zaradi izposoje in vračil	50.003	55.241	110
Aktivni uporabniki	6.084	5.202	86
Novo vpisani člani	2.046	1.897	93

Preglednica 6: Obiskovalci CTK, aktivni uporabniki in novo vpisani člani v letu 2016 v primerjavi z letom 2015

1.3.4 Razvoj knjižnične zbirke

Značilnosti v letu 2016:

- **Nakup 1.790 tiskanih monografij oz. 60 % več kot v letu 2015,**
- **nabava 45.534 enot knjižničnega gradiva oz. 5 % več kot v letu 2015,**
- **nabava 5.858 enot knjižničnega gradiva oz. 56 % več kot v letu 2015.**

Pri nabavi tiskanega gradiva se usmerjamo v nabavo gradiva, ki se dejansko uporablja. Ugotavljamo, da se med tiskanimi knjigami večinoma uporabljajo učbeniki za vse stopnje visokošolskega študija, med tiskanimi revijami pa strokovne revije s področij arhitekture, umetnosti ipd. Večina drugih revij je dostopna v e-obliki. V letu 2016 se je bistveno povečala nabava tiskanih monografij, še posebej nakup. To je posledica doslednega izvajanja nabavne politike.

VRSTA GRADIVA	Nakup			Dar			Skupaj nakup in dar		
	2015	2016	2016/2015	2015	2016	2015/2016	2015	2016	2015/2016
1 Knjige skupaj	1.119	1.790	160	1.743	2626	151	2.862	4.416	154
2 Tiskane revije	714	728	102	122	95	78	836	823	98
• slovenske	113	115	102	76	40	53	189	155	82
• tuje	601	613	102	46	55	120	647	668	103
3 Neknjžno gradivo	48	62	129	1	549	549	49	611	1247
4 Standardi	0	1	100	0	7	700	0	8	800
5 Skupno tiskano gradivo 1+2+3+4	1.881	2.581	137	1.866	3.277	176	3.747	5.858	156
6 E-revije, e-knjige skupaj	39.676	39.676	100	0	0	-	39.676	39.676	100
7 E-revije	7.776	7.776	100	0	0	-	7.776	7.776	100
8 E-knjige	31.900	31.900	100	0	0	-	31.900	31.900	100
Skupaj 5+6	41.557	42.257	102	1.866		-	43.423	45.534	105

Preglednica 7: Razvoj knjižnične zbirke v letu 2016

Nabavno politiko v CTK vodi direktor s podporo strokovne skupine za nabavno politiko, katere člani so skrbniki zbirk, predstavniki FRS in drugi strokovni delavci na podlagi internega akta **Navodila o načinu nabave knjižničnega gradiva v Centralni tehniški knjižnici Univerze v Ljubljani** (sprejeta 16. 5. 2014), ki določa naloge in operativne postopke izvajanja nabavne politike.

1.3.5 Konzorcijska nabava in upravljanje ter uporaba storitev konzorcijev

Značilnosti v letu 2016:

- 7.773 dostopnih znanstvenih revij v e-obliki oz. enako kot v letu 2015,
- 1.834.179 uporab celotnih besedil e-knjig in e-revij oz. 6 % več kot v letu 2015,
- cena uporabljenega celotnega besedila je znašala 2,44 EUR.

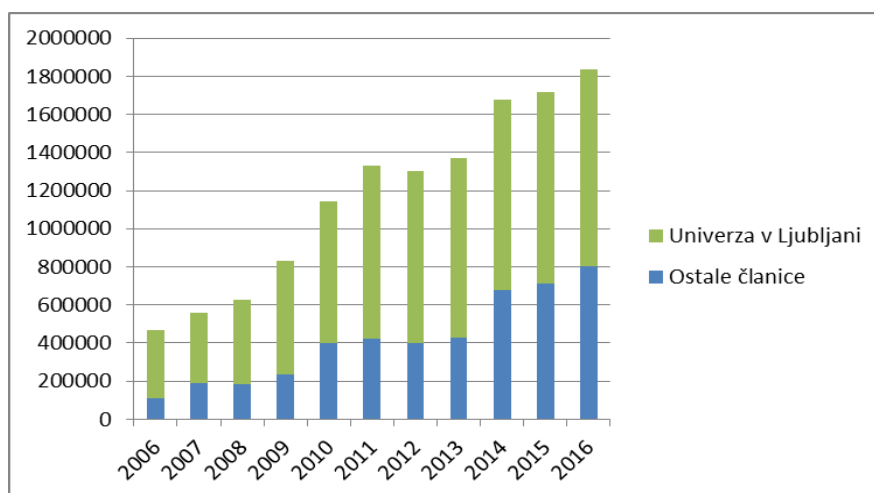
CTK je tudi v letu 2016 koordiniral in upravljal 8 konzorcijev mednarodne znanstvene literature v Sloveniji. To so servisi elektronskih revij založb American Chemical Society, IEEE, Wiley, Springer, Elsevier, IOS PRESS, JSTOR in Royal Society Press ter tudi dostop do citatnega indeksa Scopus. V okviru konzorcijev CTK je bilo dostopnih 7.773 znanstvenih revij.

V letu 2016 je bilo v konzorcije CTK vključenih 27 konzorcijskih članic, če pa štejemo tudi Scopus pa 52.

Uporabniki konzorcijev so v letu 2016 uporabili 1.834.179 celotnih besedil člankov e-revij in poglavij e-knjig. Cena na vpogled je znašala 2,44 EUR.

Prevladujejo celotna besedila člankov iz znanstvenih revij, ki jih je v letu 2015 bilo 1.632.196 oz. 88 % od vse uporabe.

Največji uporabnik konzorcijev CTK je UL – v letu 2015 je na UL bilo 1.033.966 prenesenih člankov e-revij in poglavij e-knjig. Cena uporabljenega celotnega besedila na UL je bila torej 1,71 EUR.

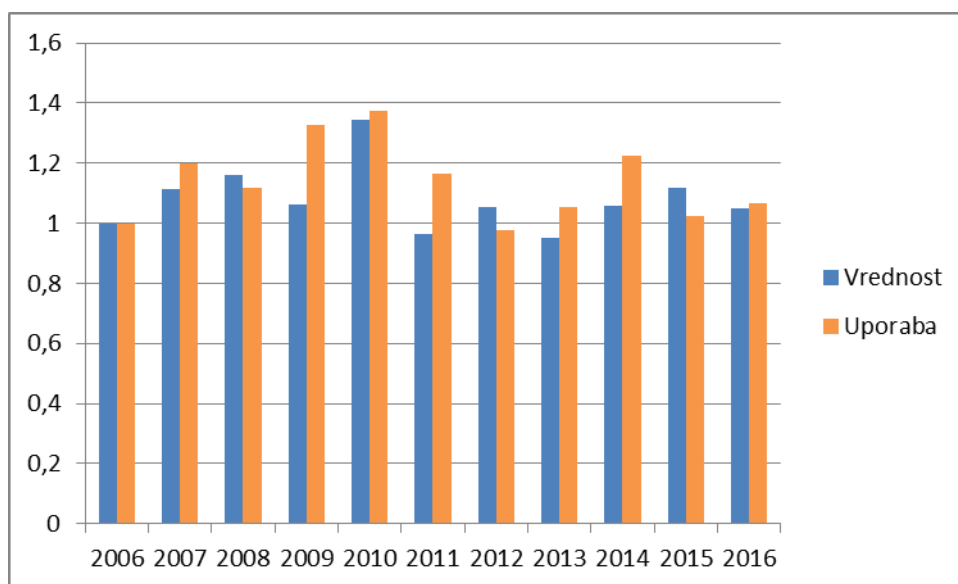
Slika 5: Uporaba storitev konzorcijev v obdobju od leta 2006 do leta 2016 po članicah

Delež uporabe storitev konzorcijev CTK na UL od celotne uporabe konzorcijev CTK je v letu 2016 znašal 56 %. Delež vrednosti konzorcijev CTK za UL od celotne vrednosti konzorcijev CTK znaša 40 %.

Leto	Sredstva ⁶	Število članic	Št. uporab cel. besedil	Cena/uporaba
2006	2.030.706	9	465.522	4,36
2007	2.259.941	10	558.406	4,05
2008	2.619.742	13	625.444	4,19
2009	2.781.941	12	829.576	3,35
2010	3.734.256	22	1.140.633	3,27
2011	3.598.721	71	1.330.321	2,70
2012	3.790.267	56	1.302.580	2,91
2013	3.599.554	36	1.370.553	2,63
2014	3.801.528	26	1.676.205	2,27
2015	4.256.945	27	1.718.826	2,47
2016	4.470.922	27	1.834.179	2,44

Preglednica 8: Uporaba storitev konzorcijev CTK in izdatki v obdobju od leta 2006 do leta 2016

⁶ Všteti tudi izdatki za tiskane izvode revij, kjer so le-te podlaga za elektronski dostop.

Slika 6: Letni indeksi rasti uporabe in rasti vlaganj v mednarodno znanstveno literaturo v obdobju od leta 2006 do leta 2016

Uporaba citatnega indeksa Scopus, v katerega je bilo vključenih 43 organizacij, je znašala 122.281 uporab.

	2016	Science Dir.	SpringerLink	ACS	IEEE	Wiley	IOS	JSTOR	Scopus	RSC
1	Mednarodna fak. za druž. in posl. študije		x							
2	Fakulteta za komercialne in poslovne vede		x						x	
3	Fakulteta za up. druž. študije v Novi Gorici								x	
4	Fakulteta za zdravstvo Angele Božkin		x			x				
5	GEA College – Fakulteta za podjetništvo		x						x	
6	Geološki zavod Slovenije	x	x						x	
7	Gozdarski inštitut Slovenije					x				
8	Institut Jožef Stefan	x	x	x	x	x			x	x
9	Inštitut za kovinske materiale in tehnologije	x	x						x	
10	Inštitut za novejšo zgodovino							x	x	
11	Kemijski inštitut	x	x	x		x			x	x
12	Kmetijski inštitut Slovenije	x	x						x	
13	Nacionalni inštitut za biologijo					x				
14	Narodni muzej Slovenije							x		
15	Onkološki inštitut Ljubljana	x	x			x			x	
16	Psihiatrična klinika Ljubljana	x							x	
17	Splošna bolnišnica Celje	x	x			x	x		x	
18	Splošna bolnišnica Jesenice	x	x						x	
19	Statistični urad RS						x			
20	Univerza na Primorskem	x	x			x		x	x	
21	Univerza v Ljubljani	x	x	x	x	x	x	x	x	x
22	Univerza v Mariboru	x	x	x	x	x	x	x	x	
23	Univerza v Novi Gorici	x	x	x				x	x	
24	Univerzitetni klinični center Maribor	x	x			x				
25	Univerzitetni rehabilitacijski inštitut RS						x			
26	Univerzitetno in raziskovalno s. Novo mesto		x						x	
27	Splošna bolnišnica Novo mesto		x							
28	Zavod za gradbeništvo Slovenije		x						x	
29	ZRC SAZU	x	x					x	x	
30	AE. - Evropski center, Maribor								x	
31	Alma Mater Europeaea								x	
32	Biotehniški center Naklo								x	
33	DOBA								x	
34	Evropska pravna fakulteta v Novi Gorici								x	
35	Fakulteta za dizajn, pridružena članica UP								x	
36	Fakulteta za državne in evropske študije								x	
37	Fakulteta za informacijske študije								x	
38	Fakulteta za komercialne in poslovne vede								x	
39	IBS Mednarodna poslovna šola Ljubljana								x	
40	IEDC – PŠ Bled, Fakulteta za podiplomski št.								x	
41	IZUM								x	
42	Inštitut za ekonomska raziskovanja								x	
43	Inštitut za hidravlične raziskave								x	
44	Inštitut za narodnostna vprašanja								x	
45	ARRS								x	
46	Pedagoški inštitut								x	
47	Urbanistični inštitut Republike Slovenije								x	
48	Visoka šola za računalništvo								x	
49	Visoka šola za storitve								x	
50	Visoka šola za tehnologijo polimerov								x	
51	Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice								x	
52	Zavod za ribištvo Slovenije								x	

Preglednica 9: Člani konzorcijev CTK v letu 2016

1.3.6 Uporaba knjižničnega gradiva in elektronskih informacijskih virov

Značilnosti v letu 2016:

- 90.627 izposojenih kosov tiskanega gradiva oz. 11 % več kot v letu 2015,
- 2.108.824 uporabe e - virov oz. 3 % več kot v letu 2015,
- 62 % uporabe e-virov je bilo s strani uporabnikov z UL.

1.3.6.1 Izposoja tiskanega gradiva

CTK je v letu 2016 na dom izposodil 90.627 enot tiskanega gradiva, 11 % več kot v letu poprej. Povečanje gre v veliki meri na račun povečanja izposoje tiskanih serijskih publikacij. Izposoja v čitalnico je ostala na ravni predhodnega leta.

UPORABNIKI	MONOGRAFSKE PUBLIKACIJE			SERIJSKE PUBLIKACIJE			VSE GRADIVO SKUPAJ		
	2015	2016	Indeks	2015	2016	Indeks	2015	2016	Indeks
Vsi člani	73.406	78.556	107	8.510	12.071	142	81.916	90.627	111
Študenti	55.900	54.929	98	2.078	3.544	171	57.978	58.473	101

Preglednica 10: Izposoja tiskanega gradiva CTK na dom v letu 2016 v primerjavi z letom 2015

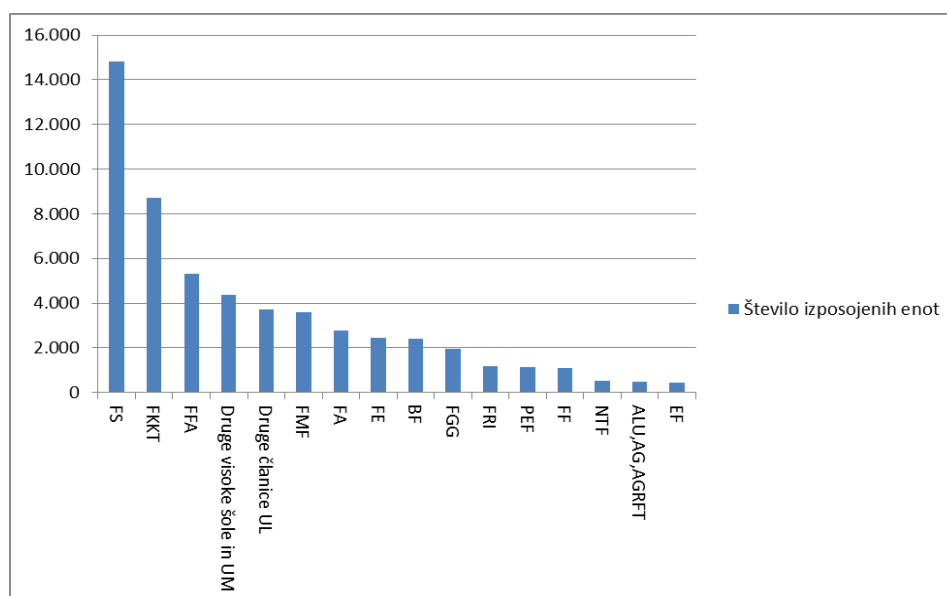
Kategorija	Število izp. enot	Odstotek
redni študenti	50.389	63
izredni študenti	2.508	3
podiplomski študenti	2.032	3
srednješolci	1.085	1
zaposleni	12.982	16
zaposleni na matični ustanovi	1.987	3
zaposleni na univerzi	1.252	2
upokojenci	1.384	2
nezaposleni	4.314	5
ostali	491	1
pravne osebe	132	1
Skupaj	78.556	100

Preglednica 11: Izposoja monografskih publikacij CTK v letu 2016 po kategorijah uporabnikov

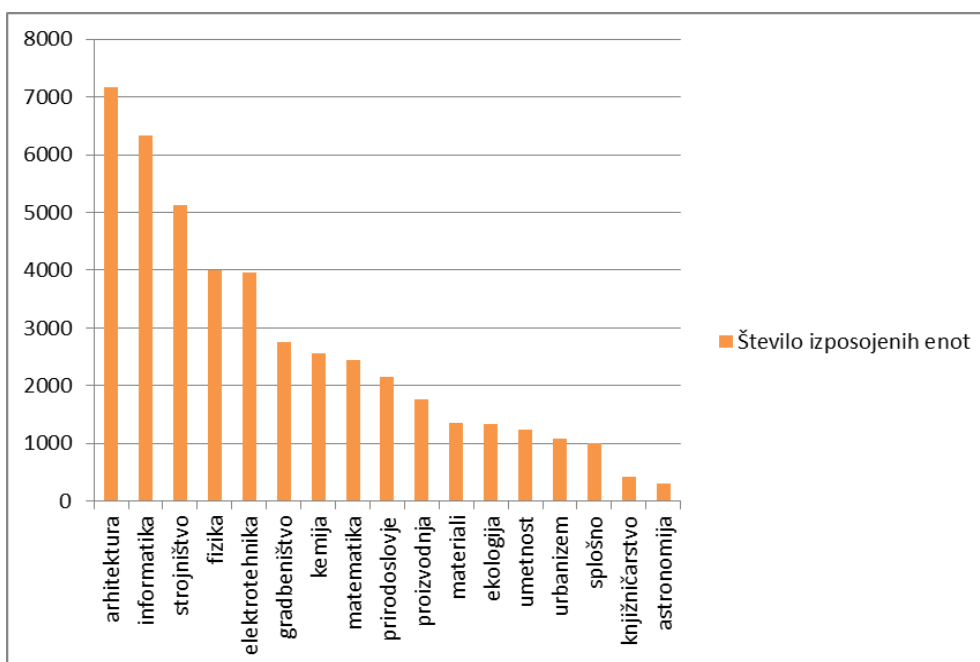
Kategorija	Število izp. enot	Odstotek
redni študenti	3.401	28
izredni študenti	115	1
podiplomski študenti	28	>1
srednješolci	4	>1
zaposleni	1.421	12
zaposleni v matični ustanovi	5.038	42
zaposleni na univerzi	46	>1
upokojenci	48	>1
nezaposleni	183	2
tuji državljani	0	0
ostali	128	1
pravne osebe	1.659	14
Skupaj	12.071	100

Preglednica 12: Izposoja tiskanih revij CTK v letu 2016

Največ gradiva je bilo izposojenega s področij informatike, elektrotehnike, strojništva in arhitekture. Približno 56 % celotne izposoje tiskanega gradiva je bilo iz skladišča, kjer gradivo ni razporejeno po strokovnih področjih in zato ne moremo oceniti, katero področje je med uporabniki najbolj iskano.

Slika 7: Izposoja monografskih publikacij iz prostega pristopa glede na fakultete, s katerih so v letu 2016 prišli uporabniki

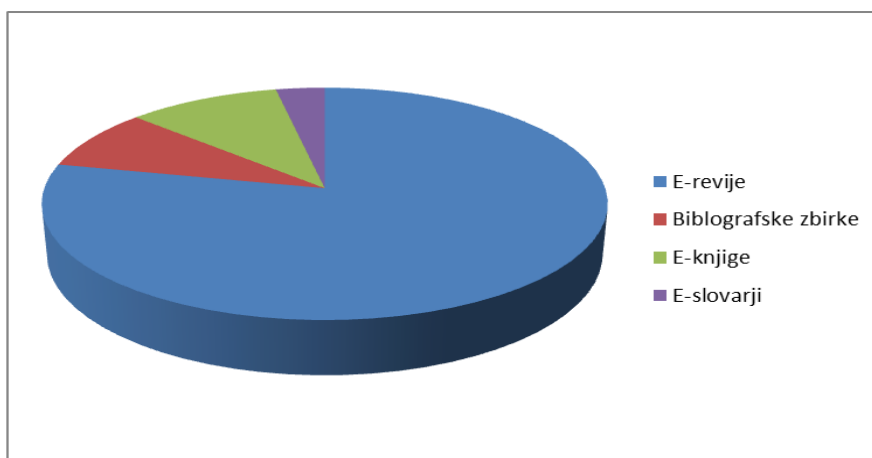

Slika 8: Izposoja monografskih publikacij iz prostega pristopa v letu 2016 po strokovnih področjih

V letu 2016 je bila uporaba elektronskih informacijskih virov na podobni ravni kot v letu pred tem.

Tip inf. vira	2015	2016	Indeks
Uporaba e-revij	1.520.923	1.653.901	109
Uporaba bibliografskih zbirk	187.943	177.754	95
Uporaba e-knjig	260.292	210.358	81
Uporaba e-slovarjev	84.940	66.811	79
skupno	2.054.098	2.108.824	103

Preglednica 13: Uporaba elektronskih informacijskih virov v letu 2016 CTK po tipu v letu 2016

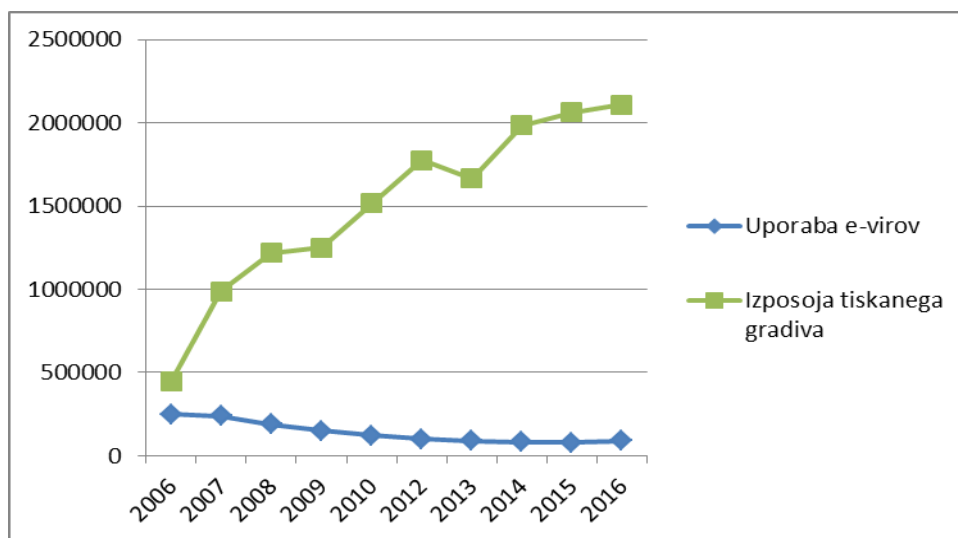

Slika 9: Struktura uporabe elektronskih informacijskih virov po tipu v letu 2016

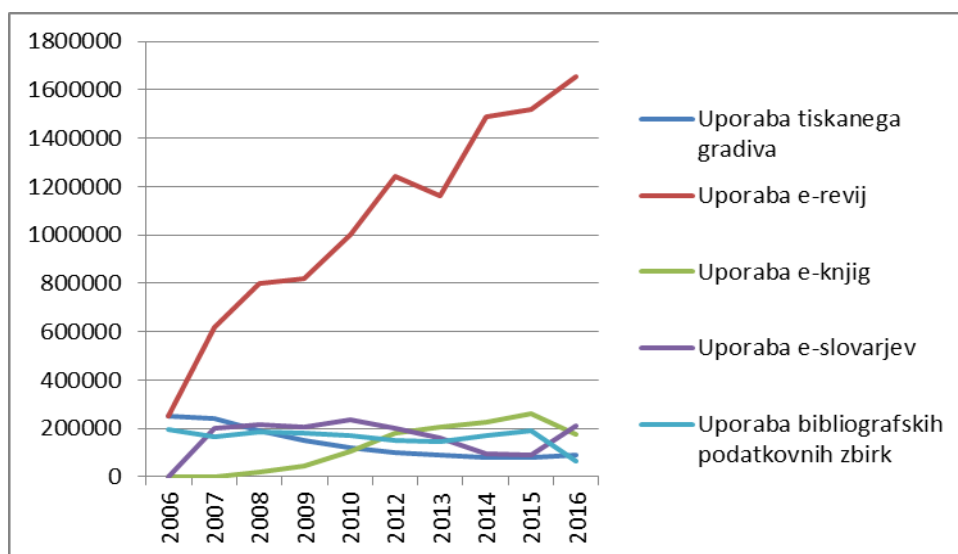
V letu 2016 je bil delež uporabe elektronskih informacijskih virov s strani uporabnikov z UL 62 %.

Tip inf. vira	2015	2016	Indeks
Uporaba e-revij	900.342	925.201	103
Uporaba bibliografskih zbirk	223.085	177.754	80
Uporaba e-knjig	168.285	138.845	82
Uporaba e-slovarjev	84.940	66.811	79
skupno	1.376.652	1.308.611	95

Preglednica 14: Uporaba elektronskih informacijskih virov CTK po tipu v letu 2016 – Univerza v Ljubljani

Slika 10: Izposoja tiskanega gradiva in uporaba elektronskih informacijskih virov CTK v obdobju od leta 2006 do leta 2016

Slika 11: Uporaba posameznih tipov elektronskih informacijskih virov CTK v obdobju od leta 2006 do leta 2016

Sliki 8 in 11 potrjujeta naša pričakovanja. Uporabniki večinoma uporabljajo elektronske informacijske vire, od teh pa daleč največ e-revije.

1.3.7 Medknjižnična izposoja in posredovanje dokumentov

Značilnosti v letu 2016:

- 6.494 realiziranih zahtevkov oz. 2 % manj kot v letu 2015,
- 98 % realiziranih zahtevkov,
- povečano število zahtevkov za dobavo tujih standardov,

V letu 2016 smo imeli vseh zahtevkov 6.773, od tega je bilo realiziranih 6.494, odprtih v obdelavi je ostalo 169, preklicanih in nerealiziranih zahtevkov je bilo 110.

Število realiziranih (in vseh) naročil je ostalo na približno enaki ravni kot v letu 2015, nekoliko višje je bilo število preklicanih zahtevkov, nekoliko nižje pa število odprtih zahtevkov, tj. zahtevkov v obdelavi. Trend upadanja naročil se je upočasnil, saj ni bilo večjih sprememb v ponudbi konzorcijskih elektronskih virov.

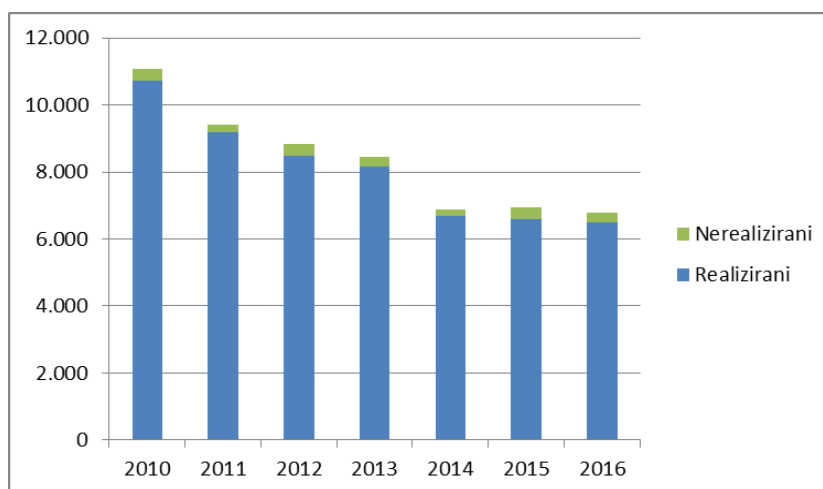
Vsaka širitev konzorcijske ponudbe elektronskih virov neposredno vpliva na znižanje naročil za pridobitev virov s posredovanjem medknjižnične izposoje, hkrati pa raste število težjih naročil.

Znižalo se je predvsem povpraševanje po najnovejših člankih, kar je bilo povezano s preudarnjšim ravnanjem naročnikov zaradi relativno visokih cen storitev.

Posebnost leta 2016 je bilo povečanje števila naročil za pridobitev tujih standardov ter znatno povečano število zahtevnih in vsebinsko novih naročil, ki so presegala običajne nivoje storitev MI in pogosto mejila na prave poizvedbe. Dokaj se je dvignilo tudi število pogojnih naročil – predhodno opravljeni poizvedbi je sledil preklic naročila zaradi visoke nakupne cene.

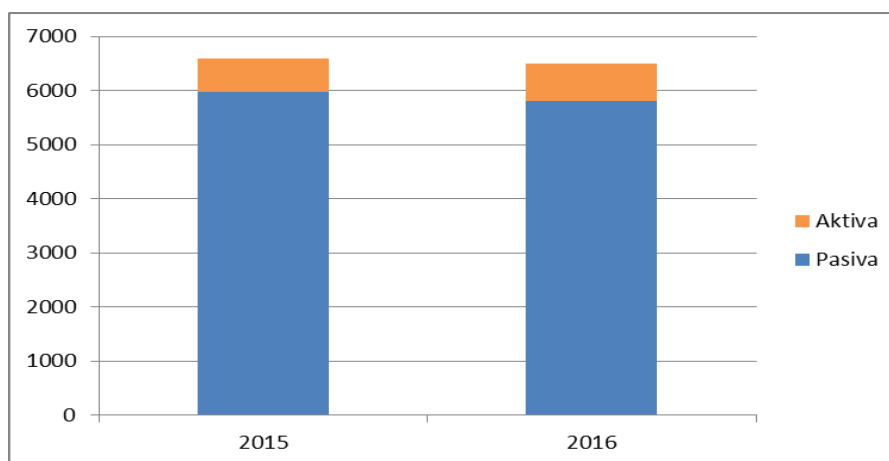
1.3.7.1 Odstotek realizacije

Odstotek realizacije zahtevkov (98 %) je bil visok in enak odstotku realizacije iz leta 2015.

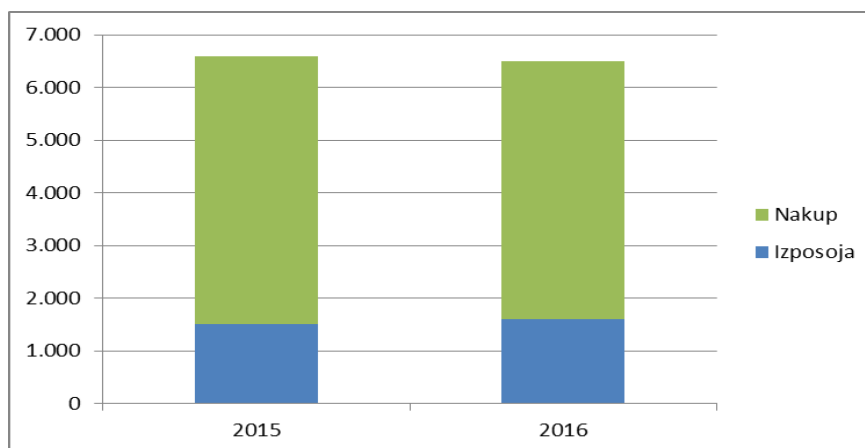
Slika 12: Skupno število zahtevkov in realizacija v obdobju od leta 2010 do leta 2016

1.3.7.2 Aktivna/pasivna medknjižnična izposoja in posredovanje dokumentov

Slika 13: Aktivna in pasivna medknjižnična izposoja in posredovanje virov v letih 2015 in 2016

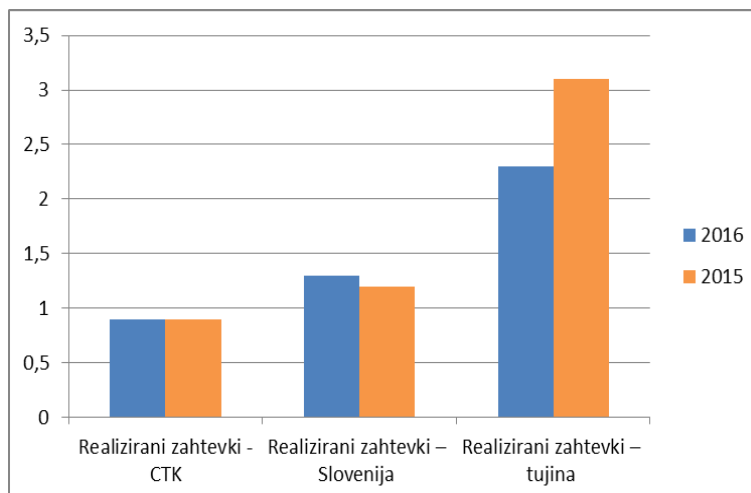
1.3.7.3 Struktura storitev

Slika 14: Struktura storitev v letih 2015 in 2016

Prevladuje nakup virov, izposoja predstavlja le okoli 25 % od vseh storitev.

1.3.7.4 Hitrost dobave

Slika 15: Hitrost dobave vseh dokumentov v letih 2014 in 2015 (izposoja + nakup)

Skupni čas dobave gradiva (izposoja + nakup) se je v letu 2016 nekoliko podaljšal v primerjavi z letom 2015 na račun podaljšanega časa za izposajo knjig iz tujine.

1.3.7.5 Dobava standardov

V letu 2016 se je v primerjavi z letom 2015 število naročil za dobavo standardov zvišalo za 16 % na račun povečane dobave tujih standardov.

Leto	2015	2016	2016/2015
Realizirani zahtevki – Slovenija	490	483	98
Realizirani zahtevki – tujina	247	375	151
Skupaj	737	858	116

Preglednica 15: Dobava standardov v letih 2015 in 2016

1.3.8 Informacijske storitve, standardoteka in PATLIB center

Značilnosti v letu 2016:

- 1.314 tematskih poizvedb oz. 1% več kot v letu 2015,
- 3.734 bibliografij raziskovalcev oz. 79 % več kot v letu 2015,
- uspešno delovanje repozitorija DiRROS.

Skupno je bilo v letu 2016 opravljenih 21.691 informacijskih in dokumentacijskih storitev ter izdelkov različnih tipov.

VRSTA STORITVE	2015	2016	2016/2015
Tematske poizvedbe	1.298	1.314	101
Poizvedbe iz baz podatkov skupaj	7.571	5.803	77
Svetovanje	311	371	119
Krajše informacije	1.628	1.359	83
Informacije iz COBIB-a	4.721	3.835	81
Informacije o citiranosti	100	64	64
Signalne informacije	16	16	100
Vnos v COBIB - vsebinska obdelava	2.294	2.067	90
Vnos v ICONDO	227	242	107
Vnos v katalog standardov	10	7	70
Vnos v SGC	174	0	0
OSIC-verifikacija bibliografskih zapisov	3.337	2879	86
Bibliografije raziskovalcev	2.081	3.734	179
SKUPNO	23.768	21.691	91

Preglednica 16: Število informacijskih storitev glede na vrsto v letu 2016 v primerjavi z letom 2015

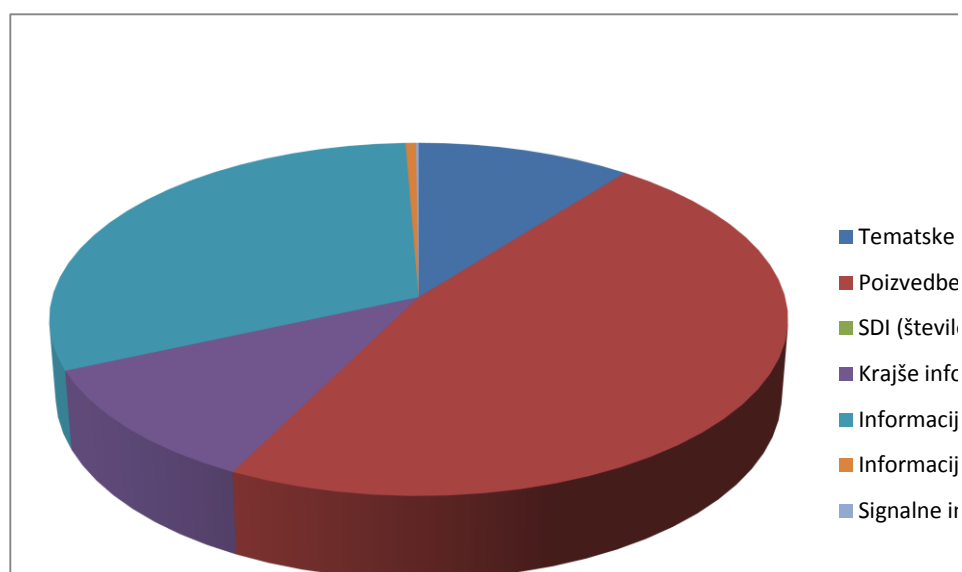
Obseg dela na projektu Osrednjega specializiranega informacijskega centra za tehniko (OSICT) ostaja na ravni predhodnih let in obsega sodelovanje pri optimiranju metodoloških osnov vodenja bibliografij raziskovalcev, spremljanje in nadziranje ustreznosti razvrstitve bibliografskih enot raziskovalcev, organiziranje arbitraže v primeru vsebinsko spornih tipologij, redigiranje bibliografskih zapisov, vrednotenje kakovosti bibliografskih zapisov in druge naloge. Se pa zelo povečuje strokovna zahtevnost dela, saj je vse več zapletenih primerov pri verifikaciji tipologij, pri pomoči in svetovanju pristojnim organom pri arbitražah ter pri svetovanju raziskovalcem glede izbire posameznih znanstvenih revij in drugih primarnih virov za objavo.

V letu 2016 smo nadaljevali z vzdrževanjem in testiranjem funkcionalnosti Digitalnega repozitorija raziskovalnih organizacij Slovenije DiRROS ter predlagali spremembe za izboljšanje delovanja. V letu 2016 je DiRROS uporabljalo 7 raziskovalnih organizacij, ki smo jim zagotovili izobraževanje in polno podporo pri uporabi repozitorija.

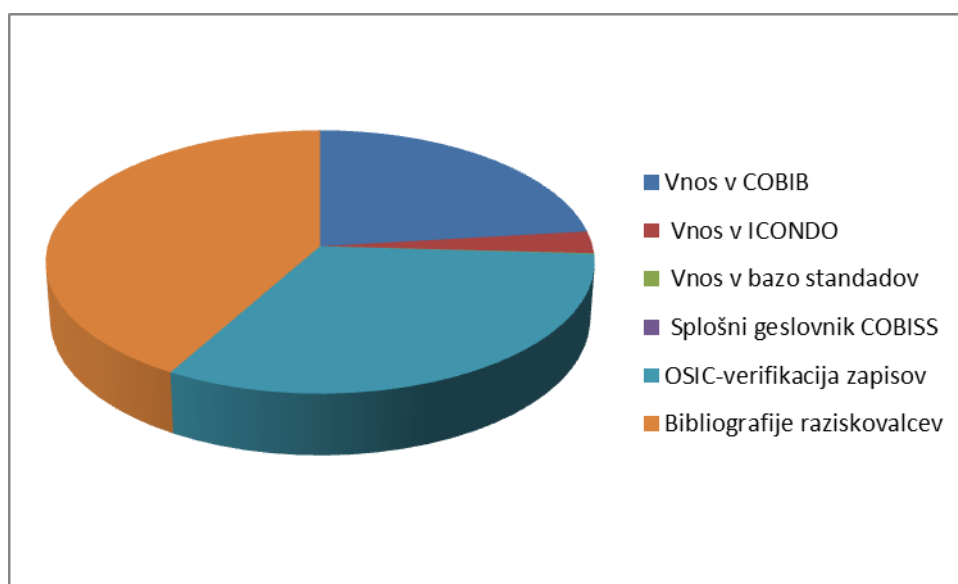
Aktivnosti v okviru delovanja OSICT, vedno večja vpetost v sistem SICRIS in s tem tudi v prepoznavnost centra, je povezano z povečanjem števila vnosov bibliografij in v bazo ICONDA.

Zaradi možnosti samostojnega iskanja informacij so uporabniki vedno bolj zahtevni, zato nekoliko narašča število poizvedb in svetovanj, kar zahteva večje angažiranje in znanje informacijskih specialistov ob manjši uporabi baz in drugih virov.

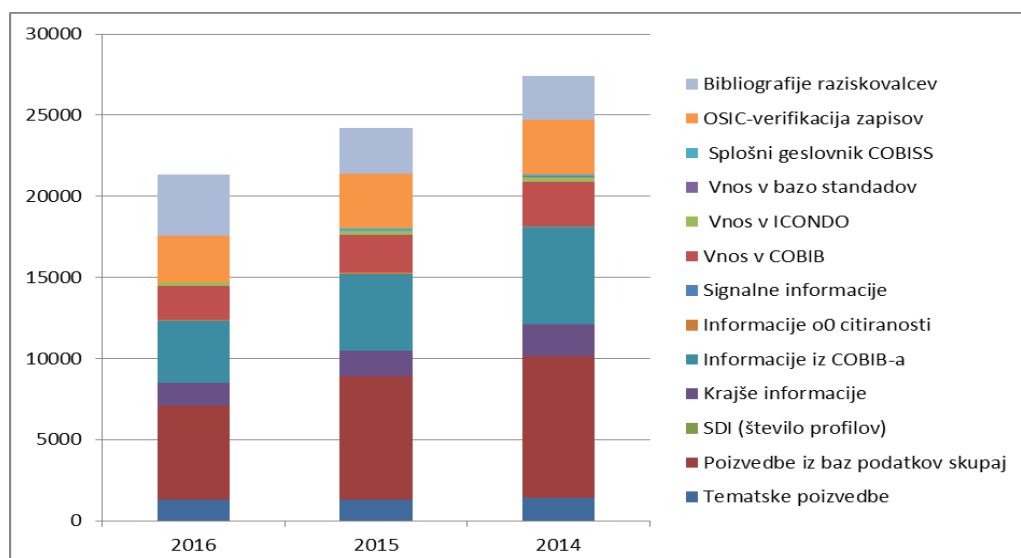
Zmanjšani vnos v katalog standardov je nastal zaradi kadrovskih težav v standardoteki, vendar smo z veliko angažiranostjo ostalih sodelavcev oddelka uspeli uspešno rešiti vse druge, predvsem informacijske naloge na področju standardov.

Slika 16: Struktura informacijskih storitev v CTK v letu 2016

Slika 17: Struktura dokumentalističnih storitev in izgradnje podatkovnih zbirk v CTK v letu 2016

Slika 18: Struktura informacijskih ter dokumentalističnih storitev in izgradnje podatkovnih zbirk v CTK v obdobju od leta 2014 do leta 2016

1.3.9 Usposabljanje uporabnikov, svetovanje in razvoj

Značilnosti v letu 2016:

- 2.990 vseh udeležencev usposabljanja oz. 3 % več kot v letu 2015,
- 273.753 dostopov do portala DiKUL oz. 18 % več kot v letu 2015,
- organizacija dveh strokovnih srečanj.

1.3.9.1 Usposabljanje za uporabnike v CTK v letu 2016

Vrsta usposabljanja	Število udeležencev	Število izvedenih usposabljanj
Tečaji in predstavitve	215	11
Vodeni ogledi	775	33
Strokovno usposabljanje (za CTK in zunanje)	176	16
Sodelovanje v študijskih programih	183	10
Kratka individualna usposabljanja uporabnikov ⁷	1182	1182
Strokovna srečanja	244	2
Usposabljanje na drugih inštitucijah	32	4
Predstavitve tujih ponudnikov informacijskih virov	133	4
Delovna praksa	3	3
Predstavitve obiskovalcem iz tujine	47	4
Skupaj	2.990	86⁸

Preglednica 17: Usposabljanje uporabnikov v CTK v letu 2016

⁷ Gre za kratke inštrukcije individualnim uporabnikom. Če tega ne štejemo, je bilo v letu 2013 123 različnih usposabljanj.

⁸ Brez kratkih individualnih usposabljanj uporabnikov.

	Število udeležencev		
	2015	2016	Ind.
Študenti	1.488	1.466	99
Srednješolci	1.004	780	78
Ostali	412	744	140
Skupaj	2.904	2.990	103

Preglednica 18: Struktura udeležencev izobraževanja v letih 2015 in 2016

Tečaji: Večino tečajev so obiskale organizirane skupine srednješolcev in študentov, ki so spoznavali načine pridobivanja informacij v knjižnicah. Opažamo upad interesa za tovrstne oblike usposabljanja, če niso organizirane v okviru formalnih učnih vsebin.

Vodeni ogledi: zadnja leta ugotavljamo povečano zanimanje srednjih šol. Cilj ogledov je temeljna predstavitev dejavnosti knjižnice. Vsebinsko prilagajamo potrebam posameznih šol.

CTK so obiskali dijaki in študenti sledečih organizacij:

- Šolski center Kranj,
- Srednja šola tehniških strok Šiška,
- OŠ Domžale,
- OŠ Pivka,
- Šolski center Velenje,
- Gimnazija Rudolfa Maistra Kamnik,
- Klub prekmurskih študentov,
- Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani,
- Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani,
- Vegova srednja šola,
- Elektrotehniška in tehniška gimnazija Novo mesto.

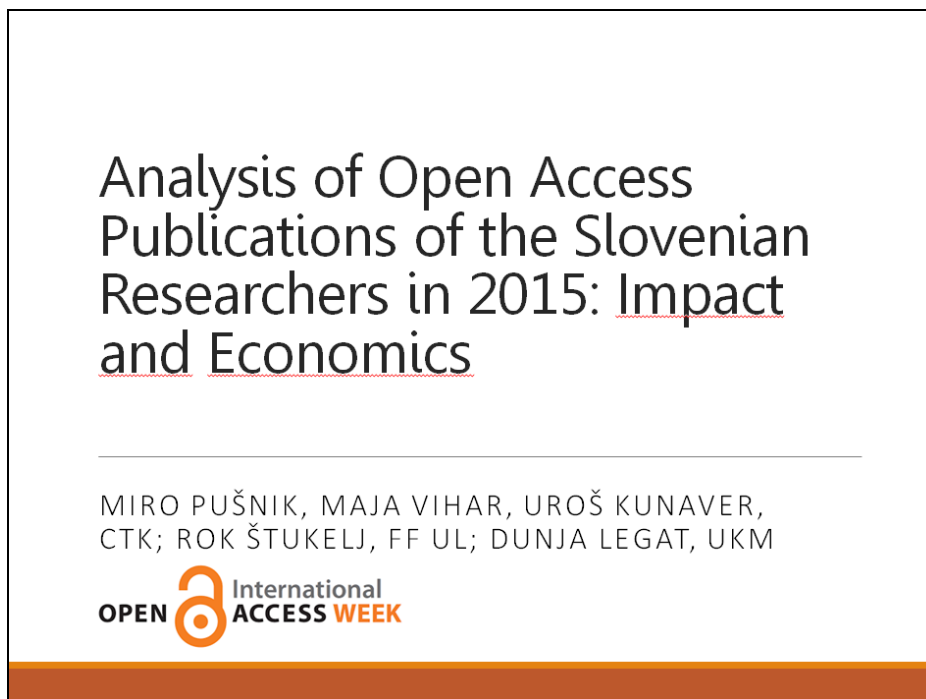
Kratka individualna usposabljanja uporabnikov: Ta vrsta usposabljanja je najenostavnejša, a zelo pomembna metoda predstavitve in načina uporabe informacijskih virov. Pomembno pri tem načinu usposabljanja je, da uporabniki sami poiščejo pomoč pri posameznih strokovnih delavcih v CTK.

Sodelovanje v študijskih programih: Obisk CTK in predstavitev virov je že več let vključen v nekaterih študijskih programih. V okviru vaj smo sodelovali pri izvedbi študijskih programov na sledečih fakultetah:

- Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta,
- Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta,
- Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo.

Predstavitve tujih ponudnikov informacijskih virov: V sodelovanju s ponudniki servisov smo organizirali predstavitve sledečih tujih ponudnikov elektronskih informacijskih virov: Altmetrics.com; EBSCO PlumX Metrics, EBSCO EDS.

Usposabljanje na drugih inštitucijah: v tem okviru smo izvedli predstavitev portala DiKUL na Informativi, predstavitev analize odprtega publiciranja slovenskih raziskovalcev na ARRS in na MIZŠ, predstavitev repozitorija DiRROS na Kemijskem inštitutu. V sodelovanju s Fakulteto za družbene vede UL smo izvedli usposabljanje Ravnanje z raziskovalnimi podatki.

Slika 19: Analiza odprtega publiciranja slovenskih raziskovalcev v letu 2016

Obiski iz tujine: V letu 2016 so nas obiskali bibliotekarji iz Poljske, Španije in Latvije, knjižnico pa smo ob strokovnem srečanju predstavili tudi kolegom iz Srbije, Hrvaške, Nemčije, Velike Britanije in drugih držav.

Strokovna praksa: V sodelovanju z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo Filozofske fakultete UL so bili na delovni praksi 3 študenti bibliotekarstva, informacijske znanosti in knjigarstva.

Strokovna srečanja: Organizirali smo 6. srečanje članov konzorcijev CTK z naslovom Krasni novi svet ali izziv realnosti? - Učinki in donosnost naložb v visokošolske in specialne knjižnice v spreminjajočem se digitalnem okolju. Pred tem smo organizirali tudi regionalni posvet mednarodne strokovne organizacije LIBER.

Slika 20: Regionalni posvet LIBER 2016 na Ekonomski fakulteti UL (Foto: Gašper Lešnik)

Slika 21: Strokovno srečanje Krasni novi svet ali izziv realnosti? (Foto: Gašper Lešnik)

1.3.9.2 Razvojna dejavnost ter ocenjevanje kakovosti CTK v letu 2016

Vzdrževanje portala DiKUL: Tekoče vzdrževanje portala DiKUL je obsegalo popravke, brisanje starih in dodajanje novih virov v portal, vzdrževanje zbirke fondov elektronskih gradiv knjižnic UL ter vzdrževanje sistemov za oddaljeni dostop (v sodelovanju z NUK). V 2016 smo aktivno vzdrževali telefonsko pomoč uporabnikom, kar se je izkazalo za zelo učinkovito. Ob koncu leta smo aktivno sodelovali pri postopku javnega naročila za programsko opremo portala DiKUL za naslednje triletno obdobje. Aktivno smo sodelovali pri razvoju programske opreme za repozitorij DiRROS. DiRROS slovenskim raziskovalnim inštitutom, samostojnim raziskovalcem in drugim uporabnikom ponuja storitev objavljanja in hrambe različnih elektronskih dokumentov brezplačno. Združljivost z navodili OpenAIRE zagotavlja izmenjavo vsebin z drugimi repozitoriji ter izpolnjevanje določil Evropske komisije

glede odprte dostopnosti recenziranih znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov, ki so rezultat z javnimi sredstvi financiranih projektov iz okvirnih programov FP7 in Obzorje 2020, kakor tudi zahtev slovenske nacionalne strategije, inštitucionalnih politik in financerjev.

1.3.9.3 Obveščanje uporabnikov ter promocija CTK v letu 2016

Obveščanje v okolju družabnega spleta: sprotno smo vzdrževali spletna dnevnika CTK in DiKUL. V letu 2016 smo v CTK nadaljevali obveščanje v družabnih omrežjih ter po e-pošti.

Zloženke in prospekti: Prenovili smo publikacijo Vodnik po virih in storitvah CTK. Organizirali smo promocijo novih informacijskih virov.

1.3.9.4 Sodelovanje z UL v letu 2016

Z UL smo sodelovali na več različnih načinov. Najbolj pomembno delo za UL je bilo operativno vzdrževanje virov in storitev DiKUL. Sodelovali smo tudi v Komisiji za razvoj knjižničnega sistema UL, v Komisiji za razvoj informacijskega sistema UL ter v različnih delovnih skupinah. Kot vsako leto smo tudi v letu 2015 koordinirali nabavo tiskanih izvodov znanstvenih revij za konzorcije, kjer je bilo to potrebno.

1.3.9.5 Bibliografija zaposlenih v letu 2016

KOGOVŠEK, Vili

In memoriam Slavica Ludvik : (1924-2016). Vili Kogovšek, Nada Čučnik Majcen, Miro Pušnik. – Portret. V: Knjižnica. 60, [št.] 1 (jun. 2016), str. 163-165.

PUŠNIK, Miro

ANALYSIS of open access articles published in peer-reviewed journals by Slovenian researchers in 2015 : economics and quality : lecture at the 6th Convention of Slovenian Consortia for International Scientific Literature Brave New World or Challenging Reality? Outcomes and Return on Investment of Academic Libraries in a Changing Digital Landscape, Ljubljana, September 14th and 15th, 2016. Način dostopa (URL): <http://www.ctk.uni-lj.si/publikacije/video/sicisl16pusniklegat.mp4>.

1.3.9.6 Udeležba na strokovnih konferencah v letu 2016

6. strokovno srečanje slovenskih nabavnih konzorcije. Krasni novi svet ali izziv realnosti? Učinki in donosnost naložb v visokošolske in specialne knjižnice v spreminjajočem se digitalnem okolju. Srečanja so se udeležili Tatjana Intihar, Maja Vihar, Miro Pušnik, Tomaž Fidler, Snežana Renko, Vesna Kalabić, Jožef Brišnik, Gašper Lešnik, Iztok Skulj, Vasja Terčič, Ada Mendragič, Mira Vovk Avšič, Doris Dekleva. Ljubljana, 23. 9. - 24. 9. 2015.

Patlib konferenca 2016, Helsinki, 3-4 maj 2016. Konferenca se je udeležil Marko Šercelj.

Liber 2016, strokovna konferenca. Helsinki, 29.6 – 1.7. 2016. Konferenca se je udeležil Miro Pušnik.

Internet Librarian 2016, strokovna konferenca. London, 17 – 19. 10. 2016. Konferenca se je udeležila Uroš Kunaver.

Konferenca ARNES 2016 SIRikt, Kranjska Gora, 6. – 7. 10. 2016. Konferenca so se udeležili Mira Vovk Avšič, Doris Dekleva Smrekar, Iztok Skulj, Maja Vihar in Marko Šercelj.

Konferenca PubMet, Zadar, 22. 10. – 23. 10. 2016. Konferenca se je udeležil Miro Pušnik.

Konferenca COBISS 2016, Maribor, 22. 11. – 23. 11. 2016. Konference so se udeležili Miro Pušnik, Uroš Kunaver, Ada Mendragič, Vasja Terčič, Darja Vajs, Gašper Lešnik, Mitja Smrekar.

Kongres računovodij, Portorož, 12. – 13. 10. 2016. Kongresa se je udeležila Vesna Kalabič.

Strokovni posvet Priložnosti in pasti elektronskih revij, Maribor, 4. februar 2016. Posveta se je udeležila Maja Vihar.

1.3.10 Razvojne naloge CTK na področju informacijske tehnologije v letu 2016

Razvojne naloge

- Upravljali smo s portalom DiKUL (urejanje podatkov o zalogi in dostopu do e-gradiv, urejanje podatkov in nastavitve za dostop in iskanje po e-virih ter urejanje podatkov o IP-območjih in drugih nastavitvah posameznih grup). Sproti smo tudi reševali nekatere probleme, ki so nastali pri uporabi DiKUL.
- Tehnična podpora za avtentikacijski protokol Shibboleth.
- Vnos katalogov knjižnic UL v DiKUL.
- Vzdrževanje računalniških sistemov za uporabnike v čitalnicah. Namestili smo novo strojno opremo kot tudi novo programsko opremo za avtentikacijo in uporabo računalnikov za uporabo standardov in e-gradiv.
- Aktivno smo sodelovali pri vzpostavitvi povezave med sistemom COBISS in glavno knjigo v sistemu Vasco.

Naloge tekoče podpore in ostale sprotne naloge

- zagotavljanje obratovalnega stanja mreže PC,
- vzdrževanje elektronske čitalnice v prostem pristopu in podpora uporabnikom,
- vzdrževanje računalniške učilnice in podpora pri izvajanju izobraževanj za uporabnike,
- izobraževanje in podpora zaposlenim pri tekočem delu,
- izvajanje varnostne politike,
- vzdrževanje domače strani in ostalih informacijskih sistemov,
- vzdrževanje strežnikov in podatkovnih zbirk,
- nabave in instalacije opreme,
- reševanje okvar in trenutnih problemov,
- storitve arhiviranja, tiskanja in drugih uslug,
- oblikovanje besedil in tiskanje edicij,
- organizacijska pomoč (seminarji, konference...),
- izvedba inventure osnovnih sredstev (razen gradiva),
- ostale tekoče naloge.

Poleg tekočih nalog s področja IT-infrastrukture smo:

- urejali evidenco opravljenih delovnih ur za vse delavce CTK,

- poleg javnih naročil za nabavo opreme vodili tudi vsa javna naročila za področje materialnih stroškov, vključno s pripravo pogodb za ta naročila,
- sodelovali pri pripravi internih aktov CTK,
- sodelovali pri pripravi in izvedbi javnih razpisov za nakup literature.

1.3.11 Portal Digitalne knjižnice Univerze v Ljubljani

Leto 2016 je bilo zadnje leto obratovanja portala DiKUL v okviru triletne pogodbe na programski platformi Ebsco Discovery Service – EDS.

Pri vzdrževanju portala so se težave najpogosteje pojavljale zaradi skupne upravljalne platforme za EDS in baze podatkov ponudnika Ebsco Host. Te baze nabavlja več posameznih fakultet in vsaka zase si na uporabniškem vmesniku Ebsco Host ustvarja primerno okolje. S tem pa so se pogosto porušile nastavitve v portalu EDS, zato smo v te segmente upravljanja morali vložiti veliko truda.

Pri avtentikaciji smo po tehnični plati vmesnik pripravili na način, da bi lahko avtentikacijski postopek s protokolom Shibollet začel delovati.

Nadaljevali smo z zapletenim uvozom bibliografskih podatkov knjižničnih katalogov knjižnic UL v DiKUL. Večino katalogov smo uspešno uvozili, na uvoz čaka le še nekaj manjših knjižnic. Tudi pri tem opravilu smo naleteli na tehnične težave.

Kazalnik	2015	2016	2016/2015
Število vključenih zbirk	135	132	98
Število dostopov do portala	232.380	273.753	118
Število uporabljenih celotnih besedil	207.711	237.467	114

Preglednica 19: Uporaba portala DiKUL v letu 2016

1.3.12 Naloge vodstva CTK

1.3.12.1 Delo direktorja v letu 2016

Direktor je organiziral in vodil delo ter poslovanje knjižnice. Poleg zagotavljanja ter izvajanja vsakoletnih pogodb s financerji MIZŠ MK ter z vsemi dobavitelji je bilo najpomembnejše delo opravljeno na razpisu ARRS za sofinanciranje tuje znanstvene literature in baz podatkov.

ARRS je CTK ter konzorcijem CTK za leto 2016 dodelil približno enaka sredstva za elektronski dostop v okviru konzorcijev CTK kot za leto 2014 ter za naročnine na posamezne naslove. Direktor je koordiniral aktivnosti pri pridobivanju sredstev, določil člane pogajalske skupine in koordiniral njeno delo.

Direktor je sodeloval pri aktivnostih reševanja prostorske problematike CTK, s predstavniki najemodajalca je sodeloval v pogajanjih za zmanjšanje najemnine in obratovalnih stroškov.

Skrbel je za primerne delovne pogoje.

Sodeloval je pri aktivnostih reorganizacije knjižničnega informacijskega sistema na UL ter pri pogovorih o morebitnem tesnejšem povezovanju UL in CTK.

Organiziranje in usklajevanje delovnega procesa je potekalo na vsakotedenskih kolegijih, na dvotedenskih poročevalskih sestankih s posameznimi vodji oddelkov, s pomočjo mesečnih poročil vodij oddelkov, s pogostimi nujnimi razgovori in elektronsko pošto.

Direktor je napisal letni program dela in poslovno poročilo za leto 2014 z registrom tveganj. Skrbel je za materialno in finančno poslovanje s pregledovanjem finančnih načrtov, občasne finančne realizacije in z drugim.

Kot strokovni vodja knjižnice je sodeloval s Strokovnim svetom knjižnice, skrbel pa je tudi za izvajanje odločitev Sveta zavoda.

1.3.12.2 Pravne in upravne naloge v letu 2016

Pravni akti CTK

Precej časa smo posvetili pripravi gradiv za seje Sveta CTK, pripravi internih aktov ter izvajanju dinamičnih sprememb na področju delovnopravne in druge zakonodaje. V letu 2016 smo v knjižnici sprejeli dva interna akta: Pravilnik o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v CTK (sprejet 21. 12. 2016) ter Pravilnik za izločanje in odpis knjižničnega gradiva v CTK (sprejet 27. 11. 2016),

Sodelovanje z UL in drugimi partnerji

Sodelovali smo pri pripravi in pregledu pogodb s konzorcijskimi partnerji na UL in pri ostalih partnerjih ter dobaviteljih, kot vsa leta. Poudarek je bil na pravnem pregledu pogodb glede na splošna pravila civilnega prava in usklajenosti s postopki javnega naročanja. Pri tem je bilo zahtevno usklajevanje pri posameznih vprašanjih (pooblastila za posamezna dejanja, obveznosti partnerjev, pravilna izvedba postopkov javnega naročanja ipd.)

Sklenjene letne pogodbe in evidenca pogodb in sporazumov

Sklenjene so bile pogodbe, ki so podlaga za delovanje in financiranje CTK. S ponudniki storitev smo podaljšali ali na novo podpisali pogodbe za različne vrste storitev (pogodbe za dobavo literature, za izvajanje nalog varnosti in zdravja pri delu, za pravno svetovanje, za izvajanje storitev varnostne službe in druge).

Javna naročila

V skladu z Zakonom o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 12/13 – uradno prečiščeno besedilo, 19/14, 90/14 – ZDU-1I in 91/15 – ZJN-3), izvajali pa smo tudi določila zakona in internega pravilnika Navodila za oddajo evidenčnih naročil.

Delovna razmerja

Leto 2016 je CTK začel z 40 zaposlenimi delavci in tudi zaključil s 40 zaposlenimi delavci. Ob tem smo imeli zaposleno tudi delavko invalidko, s čimer smo bili oproščeni plačila prispevka za vzpodbujanje plačevanja invalidov.

Jubilejne nagrade ter odpravnine ob upokojitvah smo v letu 2016 izplačevali v skladu z veljavnimi zakonskimi predpisi, prav tako tudi napredovanja.

Načine in ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu smo zagotavljali na podlagi Izjave o varnosti z oceno tveganja. Izjavo smo glede na dinamiko sprememb ustrezno dopolnili in spremenili na podlagi splošnih zakonskih zahtev.

Izvajali smo določili Pravilnika o poslovnem in delovnem času v CTK. Nadaljevali smo z nadzorom pravilnosti registracij prisotnosti ter izpopolnili dokumentacijo, ki omogoča revizijo posameznih vnosov popravkov.

Notranja revizija

Notranjo revizijo za obdobje od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016 je izvedla zunanja revizijska služba. Revidiranje je potekalo z namenom presoje zakonitosti delovanja zavoda in učinkovitosti notranjega kontrolnega sistema.

Upravljanje z nepremičninami

Stanovanje v upravljanju CTK je vir stalnega celoletnega dotoka najemnine v korist zavoda. CTK je tudi konstantno razbremenjen končnega plačila obratovalnih stroškov, ki jih je in bo po najemni pogodbi še naprej plačevala delavka najemnica.

Informacije javnega značaja

Ob sodelovanju službe za informacijsko tehnologijo smo dopolnili katalog informacij javnega značaja in dopolnitve objavili na spletni strani CTK.

1.3.12.3 Delo Sveta CTK v letu 2016

Svet CTK se je v letu 2016 sestal na dveh rednih in treh korespondenčnih sejah. V skladu s pristojnostmi je obravnaval številne zadeve in potrdil vse akte, pomembne za delovanje zavoda:

- Program dela in Finančni načrt CTK za leto 2016,
- Poslovno in finančno poročilo za leto 2015,
- Poročilo notranje revizije,
- Poročila različnih komisij.

1.3.12.4 Delo Finančno-računovodske službe (FRS) v letu 2016

- FRS je v letu 2016 opravljala plačila obveznosti iz poslovanja CTK in tekoče urejala, zajemala, knjigovodsko evidentirala (v dnevnik glavne knjige, glavno knjigo in analitične evidence – poslovne knjige CTK) ter pripravljala podatke za potrebe zunanjih in notranjih uporabnikov.
- Vodila je davčne evidence za CTK v skladu s predpisi s tega področja.
- Izvajala je računovodski nadzor in nadzor nad izpolnjevanjem terjatev in plačilom obveznosti ter arhivirala izvirnike knjigovodskih listin.
- Izvajala je obračun plač in drugih osebnih prejemkov zaposlenih in skrbela za evidence na tem področju.
- Pripravljen je bil finančni načrt za leto 2016 s spremembami .
- Letno računovodsko poročilo in obvezni računovodski izkazi za leto 2015 so bili v skladu z zakonskimi roki oddani do konca februarja leta 2016.
- Pripravili smo premoženjsko bilanco CTK.

Finančno-računovodska služba je skrbela za pravočasno oddajo zahtevkov financerjem za pridobitev finančnih sredstev v skladu s pogodbami o financiranju dejavnosti (oziroma mesečnih zahtevkov na podlagi začasnega financiranja), za pravočasna plačila obveznosti do dobaviteljev, izplačila plač in osebnih prejemkov, za tekoča realizirana plačila terjatev (delno s predplačili) in urejanje, zajemanje, knjigovodsko evidentiranje, računovodski nadzor in pravočasno sporočanje podatkov ter pripravo zgoraj naštetih poročil.

Plače so bile usklajevane v skladu z veljavnimi predpisi, spremembami in dopolnitvami Zakona o sistemu plač v javnem sektorju.

1.4 POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH

1.4.1 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje

Delovno področje CTK, ki je javni zavod, opredeljujejo Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP), Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15), Zakon o visokem šolstvu (Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16) in Uredba o javnem financiranju visokošolskih zavodov in drugih zavodov (Uradni list RS, št. 7/11, 64/12, 12/13, 38/16).

Dejavnost CTK je opredeljena v 6. členu Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani (Uradni list RS 60/03, spremembe: Uradni list RS 44/2007, Uradni list RS 90/2010). CTK mora upoštevati še Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS 29/03) in Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/03, 70/08 in 80/12). Po 32. členu Zakona o knjižničarstvu mora pristojno ministrstvo določiti Osrednje specializirane informacijske centre. CTK je bil na podlagi javnega razpisa za sofinanciranje osrednjih informacijskih centrov v letu 2011 izbran in uvrščen v program sofinanciranja za obdobje od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2017. Delo OSIC-ev določa Pravilnik o postopku (so)financiranja, ocenjevanja in spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, 72/11, spremembe: Uradni list RS, št. 4/11, 72/11, 45/12, 96/13, 100/13, 92/14 in 52/16). Ta pravilnik določa tudi pogoje in postopke ter načine izbiranja, spremljanja nakupov in zagotavljanje dostopnosti sofinancirane znanstvene literature in baz.

Pogoje in način delovanja CTK na področju varovanja osebnih podatkov določa Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, 94/07 – uradno prečiščeno besedilo).

Knjižnica kot posredni proračunski uporabnik upošteva Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02 – ZJU, 110/02 – ZDT-B, 127/06 – ZJZP, 14/07 – ZSPDPO, 109/08, 49/09, 38/10 – ZUKN, 107/10, 110/11 – ZDIU12, 104/12 – ZIPRS1314, 46/13 – ZIPRS1314-A, 82/13 – ZIPRS1314-C, 101/13, 101/13 – ZIPRS1415, 38/14 – ZIPRS1415-A, 95/14 – ZIPRS1415-C, 14/15 – ZIPRS1415-D, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 80/16 – ZIPRS1718) in Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE). Po Pravilniku o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS 46/03) je CTK uvrščen med javne zavode in druge izvajalce služb s področja vzgoje in izobraževanja ter športa, zato svoje delovanje in razmerja ureja po Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 52/94, 49/95, 34/96, 45/96, 51/98, 28/99, 39/99, 39/00, 56/01, 64/01, 78/01, 56/02, 43/06, 52/07, 61/08, 60/08, 87/08, 33/10, 83/10, 89/10,

17/11, 79/11, 40/12, 3/13, 46/13, 67/13, 7/14, 52/14, 3/15, 55/15, 106/15, 4/16, 8/16, 39/16, 51/16).

Ustanovitelske pravice in obveznosti do CTK izvršuje Vlada Republike Slovenije. CTK je pridružena članica UL (Pogodba o pridruženem članstvu, podpisana 29. 10. 2003 z aneksom z dne 16. 5. 2007), z UL ima tudi sklenjeno pogodbo o zagotavljanju knjižničnih storitev in načinu obračunavanja članarine-vpisnine.

Notranji akti CTK so: Statut CTK (ki je pričel veljati 3. 2. 2012), Načrt razvoja Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani za obdobje 2009–2013 (sprejet na 7. seji Sveta CTK 19. 2. 2009), Izjava o poslanstvu knjižnice (sprejeta na Svetu knjižnice dne 27. 5. 2004). Organizacija in sistemizacija delovnih mest je urejena po Pravilniku o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v CTK (sprejet 21. 12. 2016). CTK ima še naslednje splošne akte: Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja (sprejet 18. 6. 2014), ki ureja pogoje uporabe knjižničnega gradiva in opravljanje knjižničnih storitev, Navodila za objavo javnih naročil brez objave (sprejeta 10. 6. 2014), ki urejajo oddajo javnih naročil brez objave, Pravilnik o varovanju zaupnih in osebnih podatkov ter o varovanju dokumentarnega gradiva (sprejet 22. 3. 2005), Pravilnik o računovodstvu (sprejet 10. 2. 2003), ki ureja delovanje računovodstva, Pravilnik o blagajniškem poslovanju (sprejet 19. 10. 2006), Pravilnik o napredovanju v plačne razrede v Centralni tehniški knjižnici Univerze v Ljubljani (sprejet 23. 12. 2008), Pravilnik o delovanju notranje revizije (sprejet 18. 6. 2003), ki ureja delovanje notranje revizije v CTK, Pravilnik o merilih delitve sredstev za delovno uspešnost (sprejet 23. 8. 2005), Pravilnik o oddaji službenega stanovanja v najem (sprejet 23. 8. 2005), Poslovnik o delu Sveta CTK (sprejet 18. 3. 2004), Navodilo o omejitvah in dolžnostih delavcev CTK pri prejemanju daril (sprejeto 18. 11. 2011), Navodilo o postopkih izvajanja službenih potovanj (sprejeto 15. 9. 2010), Pravilnik za izločanje in odpis knjižničnega gradiva v CTK (sprejet 27. 11. 2016), Pravilnik o prostovoljstvu v CTK (sprejet 12. 9. 2012), Pravilnik o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela v CTK (sprejet 22. 6. 2012), Načrt integritete v CTK (sprejet 3. 6. 2011 s spremembami in dopolnili vsako leto skladno s predpisi), Pravilnik o ugotavljanju alkoholiziranosti in ugotavljanju prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc v CTK (sprejet 21. 6. 2011), Navodila o ravnanju in ukrepih za preprečevanje trpinčenja v delovnem okolju ter za odpravo njegovih posledic v CTK (sprejeta 12. 3. 2012), Navodila za popis knjižničnega gradiva v CTK (sprejeta 16. 4. 2013), Navodila o načinu nabave knjižničnega gradiva v Centralni tehniški knjižnici Univerze v Ljubljani (sprejeta 16. 5. 2014), pravilnik Pogoji uporabe računalnikov, storitev interneta ter elektronskih informacijskih virov v CTK (sprejet 16. 10. 2015) in Pravilnik o poslovnem in delovnem času v CTK (sprejet 31. 12. 2015).

1.4.2 Dolgoročni cilji CTK

Razvojne usmeritve in cilji so zapisani v Programu razvoja CTK za obdobje 2014 – 2020, ki je bil sprejet na 13. seji Sveta CTK dne 19. 12. 2014 (dokument dostopen na <http://www.ctl.uni-lj.si/osnovni-podatki/Dokumenti/program-razvoja1420.pdf>).

1.4.2.1 Razvojne usmeritve

Smiselno je, da ostane smoter CTK tak, kot je, le dopolnjen z intenzivnejšo vlogo CTK v univerzitetnem knjižničnem sistemu ter v sistemu zagotavljanja znanstvene infrastrukture v Sloveniji.

Glavne strateške usmeritve CTK v tem programskem obdobju so:

- CTK bo največja slovenska knjižnica za področje tehnike.
- CTK bo opravljal nekatere dejavnosti univerzitetne knjižnice za Univerzo v Ljubljani.
- CTK bo del sistema raziskovalne infrastrukture v Sloveniji.
- CTK bo s svojim delovanjem zastopal širok družbeni interes.

Strokovni delavci v CTK so strokovnjaki z različnih področij tehnike in deloma naravoslovja ter bibliotekarji. Kadrovska zasedba ustreza zahtevnim nalogam, ki jih knjižnica izvaja, bo pa v prihodnje več pozornosti potrebno posvetiti strokovni vzgoji mlajših kadrov na področju znanstvenega in strokovnega informiranja. Opažamo namreč, da formalni študijski programi vse manj pokrivajo sodobne metode znanstvene in strokovne informatike.

1.4.2.2 Dolgoročni cilji

1.4.2.3 Operativni dolgoročni cilji in naloge

Dolgoročni cilj 1: Zagotavljanje dostopa do kakovostnega knjižničnega gradiva in informacijskih virov za člane UL in druge uporabnike

Naloge za doseg dolgoročnega cilja 1 so:

- vsakoletna nabava tiskanih knjig in znanstvenih ter strokovnih revij s področja tehnike in naravoslovja ter sorodnih področij znanosti,
- vsakoletna nabava standardov,
- vsakoletna nabava elektronskih informacijskih virov (bibliografskih baz podatkov, servisov e-knjig in e-revij ter drugih tipov virov),
- upravljanje fondov gradiva (inventarizacija knjižničnega gradiva, katalogizacija, upravljanje kataloga standardov, upravljanje fondov elektronskega gradiva.
- popis gradiva,
- odpis gradiva v skladu z veljavnimi predpisi,
- drugo.

Naloge za doseg dolgoročnega cilja 1 opravljajo Oddelek za pridobivanje in obdelavo gradiva, Specializirani informacijski centri, Oddelek za izposajo, Finančno-računovodska služba.

Dolgoročni cilj 2: Zagotavljanje dostopa do mednarodne znanstvene literature za druge organizacije in njihove člane:

Naloge za doseg dolgoročnega cilja 2 so:

- spremljanje uporabe ter ocena koristnosti ter kakovosti nabavljenih in drugih informacijskih virov,
- koordinacija med konzorcijskimi partnerji pri zagotavljanju finančnih sredstev ter pri vzpostavitvi proračuna za konzorcijsko nabavo,
- prijava predlogov za konzorcijsko nabavo na razpisih ARRS,
- organizacija in izvedba pogajanj s ponudniki,

- izvedba postopkov javnega naročanja,
- upravljanje fondov elektronskih gradiv za potrebe konzorcijskih članic,
- ostale naloge.

Naloge za doseg dolgoročnega cilja 2 opravljajo strokovna skupina za upravljanje konzorcijev, Oddelek za pridobivanje in obdelavo gradiva, Specializirani informacijski centri ter Finančno-računovodska služba.

Dolgoročni cilj 3: Zagotavljanje sodobnih knjižničnih in informacijskih storitev:

Naloge za doseg dolgoročnega cilja 3 so:

- izposoja gradiva,
- zagotavljanje spletnih storitev v okviru dostopa do elektronskih informacijskih virov iz drugih lokacij,
- nudenje čitalniških prostorov za študij in druge aktivnosti,
- izvajanje različnih informacijskih in svetovalnih storitev,
- izvajanje bibliografskih storitev,
- medknjižnična izposoja in posredovanje dokumentov,
- usposabljanje uporabnikov.

Naloge za doseg dolgoročnega cilja 3 opravljajo Oddelek za izposajo, Oddelek za pridobivanje in obdelavo gradiva, Specializirani informacijski centri ter Oddelek za medknjižnično izposajo in posredovanje gradiva,

Dolgoročni cilj 4: Zagotavljanje nekaterih dejavnosti univerzitetne knjižnice za Univerzo v Ljubljani

Naloge za doseg dolgoročnega cilja 4 so:

- upravljanje portala Digitalne knjižnice Univerze v Ljubljani (DiKUL),
- zagotavljanje dodatnih finančnih sredstev za potrebe financiranja dostopa do elektronskih informacijskih virov za UL,
- sodelovanje pri razvoju knjižničnega sistema na UL,
- koordinacija naročanja znanstvenih revij, ki so podlaga za članstvo UL v konzorcijih CTK,
- druge naloge.

Naloge za doseg dolgoročnega cilja 4 opravljajo strokovna skupina za upravljanje konzorcijev, Oddelek za pridobivanje in obdelavo gradiva, Služba za informacijsko tehnologijo, Finančno-računovodska služba ter direktor.

Dolgoročni cilj 5: Trajna rešitev prostorske problematike

Naloge za doseg dolgoročnega cilja 5 so:

- skupno usklajevanje in iskanje rešitev s financerjem, tj. z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter z Vlado Republike Slovenije,
- izdelava potrebne investicijske in druge potrebne dokumentacije,
- izdelava projekta,
- pridobivanje sredstev,
- druge naloge.

Naloge za doseg dolgoročnega cilja 5 opravlja direktor v sodelovanju z informacijskim specialistom za področje arhitekture, ki deluje v okviru Specializiranih informacijskih centrov.

Dolgoročni cilj 6: Prilagajanje tehnološkim spremembam in potrebam uporabnikov

Naloge za doseg dolgoročnega cilja 6 so:

- prilagoditve in izvajanje nabavne politike,
- prilagoditve in izvajanje na področju posredovanja dokumentov,
- zagotavljanje ustreznih pogojev za uporabo čitalniških prostorov,
- razvoj sodobnih orodij za uporabo e-storitev.

Naloge za doseg dolgoročnega cilja 6 opravljajo Oddelek za izposajo, Specializirani informacijski centri, Oddelek za pridobivanje in katalogizacijo gradiva, Oddelek za medknjižnično izposajo in posredovanje gradiva, Oddelek za svetovanje in razvoj, Služba za informacijsko tehnologijo, direktor.

Dolgoročni cilj 7: Knjižnična in informacijska podpora slovenskemu gospodarstvu

Naloge za doseg dolgoročnega cilja 7 so:

- izdelava strategije knjižnične in informacijske podpore slovenskemu gospodarstvu v skladu z licenčnimi in tehnološkimi možnostmi,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in informacijskih virov v skladu z licenčnimi omejitvami za potrebe uporabnikov iz gospodarstva,
- informacijske storitve za potrebe uporabnikov iz gospodarstva,

Naloge za doseg dolgoročnega cilja 7 opravljajo Oddelek za izposajo, Specializirani informacijski centri, Oddelek za pridobivanje in katalogizacijo gradiva, Oddelek za medknjižnično izposajo in posredovanje gradiva, Oddelek za svetovanje in razvoj, Služba za informacijsko tehnologijo, direktor.

1.4.3 Cilji iz Programa dela za leto 2016

Kratkoročne vsebinske naloge v letu 2016 so bile usmerjene v sledeče najpomembnejše vsebinske sklope (izvleček iz Programa dela za leto 2016):

- **Zagotavljanje virov in storitev za najširši krog uporabnikov.**
- **Nabava knjižničnega gradiva in informacijskih virov.**
- **Upravljanje konzorcijev.**
- **Optimalni odpiralni čas knjižnice ter zagotavljanje ustreznih pogojev v čitalnicah.**
- **Delovanje Osrednjega specializiranega informacijskega centra za tehniko (OSICT).**
- **Podpora delovanju Digitalne knjižnice UL.**
- **Posredovanje virov in medknjižnična izposoja.**
- **Informacijska podpora pri objavah v odprtem dostopu.**
- **Prostorska problematika.**

Ob vsakoletnih rednih nalogah so bile v letu 2016 tudi na sledeče posebne naloge:

- Sodelovanje pri izvedbi javnega razpisa za novo programsko platformo portala DiKUL.
- Izdelava načrta razvoja dejavnosti CTK na področju standardov.
- Pilotski projekt integracije nekaterih storitev z drugimi zainteresiranimi organizacijami.
- Vzpostavitev in operativno delovanje repozitorija DiRROS.
- Drugi projekti.

1.4.3.1 Kazalniki za merjenje doseganja ciljev in uspešnosti v letu 2016

Dolgoročni/strateški cilj	Kratkoročni cilji v letu 2017	Ukrepi za doseg cilja	Izhodiščna vrednost (kazalnik/leto/vrednost)	Ciljna vrednost v letu 2017
Zagotavljanje dostopa do kakovostnega knjižničnega gradiva in informacijskih virov za člane UL in druge uporabnike	Pridobivanje in upravljanje informacijskih virov in knjižničnega gradiva	Pridobivanje in katalogizacija tiskanega gradiva	Število pridobljenih knjig/ revij/standardov v tiskani obliki/2014/1000/600/300	1200/600/0 ⁹
		Izvajanje pogajanj s ponudniki Izvajanje postopkov javnega naročanja	Število dostopnih spletnih enot gradiva (e-revij/e-knjig) z dostopnimi celotnimi besedili/2014/ 36.000 (6.000/30.000)	37.000(6.500/30.000)
		Upravljanje e-virov	Število pridobljenih baz podatkov/2014/15	22

Preglednica 20: Zagotavljanje dostopa do kakovostnega knjižničnega gradiva in informacijskih virov za člane UL in druge uporabnike; ukrepi in naloge za doseg ciljev, kazalniki, izhodiščne vrednosti in ciljne vrednosti v letu 2016

⁹ Nakup standardov bomo izvajali v obliki vezanih standardov v knjižni obliki. V načrtu in v poročilih jih štejemo med monografske publikacije.

Dolgoročni/strateški cilj	Kratkoročni cilji v letu 2016	Ukrepi za doseg cilja	Izhodiščna vrednost (kazalnik/leto/vrednost)	Ciljna vrednost v letu 2016
Zagotavljanje dostopa do mednarodne znanstvene literature za druge organizacije in njihove člane		Konzorcijska nabava mednarodne znanstvene literature	Število dostopnih enot e-revij/2014/ 6.000	7.000
			Število organizacij, vključenih v nabavne konzorcije/2014/36	46
			Število potencialnih uporabnikov storitev konzorcijev/2014/100.000	> 90.000
			Število prenesenih celotnih besedil člankov e-revij in poglavij e-knjig/2014/1.000.000	1.500.000
	Zagotavljanje dostopa do mednarodne znanstvene literature čim večjemu številu visokošolskih, raziskovalnih in drugih organizacij v skladu z dejanskimi potrebami Čim večja uporaba e-virov.	Organizacija in delovanje sistema za neposredno naročanje dokumentov v okviru konzorcijev	Organizacija in delovanje sistema za neposredno naročanje dokumentov v okviru konzorcijev/2014/; organizacija v teku, delno že deluje	Nadaljevanje izvajanja sistema
			Število posredovanih e-dokumentov/2014/2.000	500
		Zagotavljanje infrastrukture za uporabo e-gradiv v okviru konzorcijev	Izdelan repozitorij za trajno hrambo in uporabo kupljenih vsebin po morebitni prekinitvi pogodb/2014/Idejne variante	Poskusna verzija z orodjem FRI Univerze v Mariboru, izvajanje dogovorov z založniki za pridobitev vsebin
			Avtentikacija Arnes AAI je vključena v vse servise konzorcijev CTK/2014/, nekateri servisi že vsebujejo povezavo z Arnes AAI	Vsi servisi že vsebujejo povezavo z Arnes AAI
			Zagotavljanje podatkov o dostopnosti e-gradiv za informacijske portale konzorcijskih partnerjev/2014/: zagotavljanje podatkov za vse obstoječe portale	Zagotovljeni podatki za vse obstoječe portale in za COBISS

Preglednica 21: Upravljanje nabavnih konzorcijev mednarodne znanstvene literature; ukrepi in naloge za doseg ciljev, kazalniki, izhodiščne vrednosti in ciljne vrednosti v letu 2016

Dolgoročni/ strateški cilj	Kratkoročni cilji v letu 2016	Ukrepi za dosego cilja	Izhodiščna vrednost (kazalnik/leto/vrednost)	Ciljna vrednost v letu 2016
Zagotavljanje sodobnih knjižničnih in informacijskih storitev	Zagotavljanje dostopa do fondov tiskanega gradiva	Izposoja gradiva ter upravljanje čitalnic	Število izposojenih enot tiskanega gradiva/2014/ 90.000	75.000
	Zagotavljanje kakovostnih pogojev za uporabo v čitalnicah		Skupno število obiskovalcev/180.000/2014	170.000
			Število aktivnih uporabnikov/2014/6.000	5.000
	Čim večja uporaba e-virov	Upravljanje dostopa do e- gradiv Zagotavljanje infrastrukture za uporabo e-gradiv v okviru konzorcijev Zagotavljanje organizacijskih pogojev za uporabo e-virov v okviru konzorcijev Promocija in usposabljanje uporabnikov	Skupno število vseh uporab različnih tipov elektronskih informacijskih virov/2014/ 1.500.000	1.700.000
	Zagotavljanje kakovostne informacijske podpore študiju, pedagoški, raziskovalni in strokovni dejavnosti	Izvajanje sodobnih informacijskih storitev	Število informacijskih storitev/2014/25.000	20.000
	Zagotavljanje kakovostne informacijske podpore pri objavljanju v odprtem dostopu	Izvajanje dejavnosti informacijske podpore pri objavljanju v odprtem dostopu Usposabljanje uporabnikov Komunikacija z založniki za čim boljše pogoje	Vzpostavitev in organizacija informacijske točke za podporo objavljanja v odprtem dostopu/2014/Idejni projekt, deloma deluje	Operativno delovanje
	Zagotavljanje učinkovitega sistema za dobavo dokumentov, ki niso dostopni v okviru licenčnih pogodb CTK	Izvajanje sodobnih postopkov posredovanja in dobave dokumentov Zagotavljanje obsežne in kakovostne mreže dobaviteljev iz tujine	Število storitev medknjižnične izposoje in posredovanja dokumentov/2014/7.000	5.500
	Racionalizacija poslovanja knjižnic na tem področju		Organizacija in delovanje enotnega sistema za posredovanje in dobavo virov /2014/Idejna zasnova	Pilotski projekt integrirane storitve posredovanja in dobave virov
	Zagotavljanje ustreznih funkcionalnih znanj uporabnikov za uporabo virov in storitev knjižnice	Usposabljanje uporabnikov v obliki različnih tipov usposabljanja	Skupno število izvedenih usposabljanj/2014/ 70	80
	Zagotavljanje ustreznega nivoja informacijske pismenosti študentov			

Preglednica 22: Zagotavljanje sodobnih knjižničnih in informacijskih storitev; ukrepi in naloge za dosego ciljev, kazalniki, izhodiščne in ciljne vrednosti v letu 2016

Dolgoročni/strateški cilj	Kratkoročni cilji v letu 2016	Ukrepi za dosego cilja	Izhodiščna vrednost (kazalnik/leto/vrednost)	Ciljna vrednost v letu 2016
Izvajanje nekaterih dejavnosti univerzitetne knjižnice za Univerzo v Ljubljani	Zagotovitev pogojev za prehod na e-only v SD	Aktivno sodelovanje pri koordinaciji nabave e-virov na UL	Vloga CTK pri koordinaciji nabave e-virov na UL/2014/Koordinacija nabave e-revij	Analiza možnosti prehoda na e-only v SD na UL.
	Zagotavljanje ustreznega okolja za uporabo e-virov	Upravljanje portala DiKUL	Operativno delovanje portala DiKUL /2014/Večina funkcij portala deluje na operativni ravni	Uspešno izpeljan postopek javnega naročanja za platformo DiKUL ter operativno delovanje
	Izvedba javnega naročila za platformo DiKUL	Izvedba postopkov javnega naročila v sodelovanju z UL		
	Aktivno sodelovanje pri spremembah knjižničnega sistema UL	Aktivno sodelovanje v KRKS UL, delovanje v delovnih skupinah, sodelovanje z vodstvom UL	Vloga CTK pri spremembah knjižničnega sistema UL/2014/Članstvo v KRKS UL, delovanje v delovnih skupinah, sodelovanje z vodstvom UL	Članstvo v KRKS UL, delovanje v delovnih skupinah, sodelovanje z vodstvom UL

Preglednica 23: Izvajanje nekaterih dejavnosti univerzitetne knjižnice za Univerzo v Ljubljani; ukrepi in naloge za dosego ciljev, kazalniki, izhodiščne in ciljne vrednosti v letu 2016

Dolgoročni/strateški cilj	Kratkoročni cilji v letu 2016	Ukrepi za dosego cilja	Izhodiščna vrednost (kazalnik/leto/vrednost)	Ciljna vrednost v letu 2016
Trajna rešitev prostorske problematike	Uskladitev s pristojnimi organi glede načina pridobitve novih prostorov CTK	Usklajevanje s pristojnimi organi, izvedba potrebnih aktivnosti	Uskladitev s pristojnimi organi glede načina pridobitve novih prostorov, utemeljitev ekonomske upravičenosti pridobitve novih prostorov, utemeljitev ekonomske upravičenosti bolj ugodnega poslovnega modela za uporabo novih prostorov, utemeljitev dejanskih potreb CTK/2014/Faza usklajevanja in iskanja možnih variant	Uskladitev s pristojnimi organi glede načina pridobitve novih prostorov
	Dopolnjevanje Dokumenta identifikacije investicijskega projekta Izdelava druge dokumentacije po potrebi	Izdelava potrebne investicijske dokumentacije	Izdelava potrebne investicijske dokumentacije/2014/ Izdelan Dokument identifikacije investicijskega projekta	Izdelan Dokument identifikacije investicijskega projekta in druga dokumentacija po potrebi

Preglednica 24: Trajna rešitev prostorske problematike; ukrepi in naloge za dosego ciljev, kazalniki, izhodiščne in ciljne vrednosti v letu 2016

Dolgoročni/strateški cilj	Kratkoročni cilji v letu 2016	Ukrepi za dosego cilja	Izhodiščna vrednost (kazalnik/leto/vrednost)	Ciljna vrednost v letu 2016
Prilagajanje tehnološkim spremembam in potrebam uporabnikov	Delovanje repozitorija DiRROS	Izdelava vseh funkcionalnosti	Vzpostavitev in delovanje repozitorija/2014/DiRROS ni deloval	DiRROS deluje v celoti
	Zagotavljanje openAIRE kompatibilnosti.	Registracija v ROAR in DOAR Sodelovanje z izvajalci storitve		Izvedena registracija v ROAR in DOAR Zagotovljena openAIRE kompatibilnost
	Nadaljnje prilagoditve in izvajanje nabavne politike	Analiza in izvajanje nabavne politike	Vsakoletna analiza in izvajanje nabavne politike/2014/Politika je delno izdelana in se izvaja	Politika izdelana v celoti in se izvaja
	Zagotavljanje ustreznih pogojev za uporabo čitalniških prostorov	EDUROAM	Število računalnikov v čitalnicah/2014 /43	43
		LIBROAM Zadostno število računalnikov v čitalnicah Ustrezno delovanje računalniške učilnice	Zagotovljen brezžični dostop omrežja internet/2014/Dostop zagotovljen le za člane UL v okviru EDUROAM	Nova programska in strojna oprema za računalnike. Namenjene uporabnikom v čitalnicah Dostop zagotovljen za vse uporabnike v okviru EDUROAM in LIBROAM

Preglednica 25: Prilagajanje tehnološkim spremembam in potrebam uporabnikov; ukrepi in naloge za dosego ciljev, kazalniki, izhodiščne in ciljne vrednosti v letu 2016

Dolgoročni/strateški cilj	Kratkoročni cilji v letu 2016	Ukrepi za dosego cilja	Izhodiščna vrednost (kazalnik/leto/vrednost)	Ciljna vrednost v letu 2016
Knjižnična in informacijska podpora slovenskemu gospodarstvu	Zagotavljanje kakovostnih virov in storitev CTK tudi za gospodarske organizacije v skladu z licenčnimi možnostmi	Izvajanje obstoječih storitev Izdelava posebne strategije Predstavitve in promocija virov in storitev CTK	Število gospodarskih organizacij, za katere CTK izvaja storitve/2014/150	170

Preglednica 26: Knjižnična in informacijska podpora slovenskemu gospodarstvu; ukrepi in naloge za dosego ciljev, kazalniki, izhodiščne in ciljne vrednosti v letu 2016

1.4.4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v letu 2016

1.4.4.1 Doseganje glavnih dolgoročnih ciljev iz Načrta razvoja CTK za obdobje od leta 2014 do leta 2020

CTK je v letu 2016 izpolnil vse dolgoročne cilje.

Dolgoročni cilj 1: Zagotavljanje dostopa do kakovostnega knjižničnega gradiva in informacijskih virov za člane UL in druge uporabnike

Nabava tiskanih knjig in znanstvenih ter strokovnih revij je potekala v skladu z načrtom. Pri tiskanih knjigah smo se osredotočili na visokošolske učbenike, pri revijah pa tudi na strokovne revije, namenjene širši strokovni javnosti.

Pri nabavi standardov za svojo lastno zbirko smo dosegli načrtovane vrednosti, se pa zelo pozna dejstvo, da po novi pogodbi s SIST nimamo več brezplačnega dostopa do celotne zbirke standardov SIST. Standarde smo zaradi večje prilagodljivosti glede uporabe (izposoja na dom) kupovali v vezani obliki.

Nabava elektronskih informacijskih virov je potekala v skladu z načrtom. Obdržali smo naročnine na vse najpomembnejše informacijske vire.

Vse naloge v zvezi z upravljanjem fondov knjižničnega gradiva so potekale nemoteno.

Dolgoročni cilj 2: Zagotavljanje dostopa do mednarodne znanstvene literature za druge organizacije in njihove člane

V letu 2016 smo uspešno izpeljali nabavo osmih konzorcijev, nov konzorcij je bil Royal Society of Chemistry. Realizirali smo tudi dostop na nacionalni ravni do citatnega indeksa Scopus.

Vse naloge (prijava na razpis ARRS, koordinacija pri pripravi proračuna, izvedba postopkov javnega naročanja ter ostale naloge v zvezi s konzorcijsko nabavo) smo izvedli uspešno.

Dolgoročni cilj 3: Zagotavljanje sodobnih knjižničnih in informacijskih storitev

CTK je osrednja knjižnica za področje tehnike in delno naravoslovja na UL. Kot javna knjižnica je odprta tudi za ostale uporabnike, vpisane člane kot tudi naključne uporabnike. V letu 2016 je v svojih prostorih omogočala izposajo gradiva ter dostop do vseh elektronskih in klasičnih informacijskih virov vsem uporabnikom in ne le članom UL. Na področju upravljanja upravljanja čitalnic se pozna pomanjkanje zaposlenih, saj so čitalnice ob zmanjševanju števila zaposlenih v knjižnici od leta 2012 odprte do 24.00 in ob sobotah do 17.00. Tekoče delo čitalnic zagotavljamo s prerazporejanjem zaposlenih.

Tudi v letu 2016 smo bili pri izvajanju specializiranih informacijskih storitev, še posebej na področju izdelave bibliografij raziskovalcev ter upravljanja OSIC-a za tehniko. Raziskovalnim institucijam smo zagotavljali storitev vzdrževanja ter vsebinske in organizacijske podpore repozitorija DiRROS.

Delo na področju posredovanja dokumentov in medknjižnične izposoje se je nadaljevalo v skladu s trendi prevlade dobave dokumentov iz tujine. Glede na zapletene licenčne in vsebinske probleme pri tem delu in vse bolj pogoste kontrole se servis medknjižnične izposoje in posredovanja dokumentov CTK utrjuje kot eden izmed najbolj kakovostnih in zanesljivih v Sloveniji.

Usposabljanje uporabnikov je bilo kot v preteklih letih usmerjeno predvsem v sodelovanje pri izvajanju različnih študijskih programov, ki vključujejo vprašanja informacijskega opismenjevanja. V tem segmentu smo začeli z razvojem in uporabo naprednih video tehnologij.

Dologoročni cilj 4: Zagotavljanje nekaterih dejavnosti univerzitetne knjižnice za Univerzo v Ljubljani

Tudi v letu 2016 smo izvajali upravljanje portala DiKUL, sodelovali smo tudi pri izvedbi javnega razpisa za novo programsko platformo DiKUL.

V skladu z našim poslanstvom smo aktivno sodelovali pri zagotavljanju dodatnih finančnih sredstev za potrebe financiranja dostopa do elektronskih informacijskih virov za UL.

Sodelovali smo pri delovanju knjižničnega sistema na UL, še posebej aktivni smo bili v različnih delovnih skupinah.

Koordinirali smo naročanje znanstvenih revij, ki so podlaga za članstvo UL v konzorcijih CTK.

Dologoročni cilj 5: Trajna rešitev prostorske problematike

Rešitev prostorske problematike CTK je eden izmed ključnih strateških ciljev. Tudi v letu 2016 je knjižnica sodelovala s pristojnimi na MIZŠ pri iskanju rešitve na tem področju. Oddali smo vlogo za uvrstitev skupnih skladiščnih depojev v seznam projektov na področju visokega šolstva.

Dologoročni cilj 6: Prilagajanje tehnološkim spremembam in potrebam uporabnikov

V letu 2016 smo nadaljevali z izvajanjem nabavne politike, ki temelji na vsebinski koordinaciji skrbnikov zbirk pri razdeljevanju proračuna za nabavo knjižničnega gradiva po posameznih tipih informacijskih virov ter po posameznih vsebinskih področjih.

Nadaljevali smo z vzdrževanjem mreže dobaviteljev pri posredovanju dokumentov. Veliko pozornosti smo posvetili licenčnim vprašanjem na tem področju.

Z novo strojno in programsko opremo smo prenovili računalniško sobo.

Vpeljali smo storitev brezžičnega dostopa do storitev interneta LIBROAM.

Nabavili smo ustrezno opremo za sodobnejše izvajanje usposabljanja uporabnikov.

Dologoročni cilj 7: Knjižnična in informacijska podpora slovenskemu gospodarstvu

Nadaljevali smo izvajanje obstoječih storitev za te organizacije (kolektivno članstvo, posredovanje in prodaja dokumentov, informacijska dejavnost ipd.).

1.4.4.2 Doseganje letnih zastavljenih ciljev v letu 2016

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih letnih ciljev v letu 2016: vsi poglobljeni letni cilji knjižnične dejavnosti so bili izpolnjeni v skladu z načrtom in v nekaterih segmentih tudi preseženi.

Kratkoročne vsebinske naloge v letu 2016 so bile usmerjene v sledeče vsakoletne najpomembnejše vsebinske sklope:

- **Zagotavljanje virov in storitev za najširši krog uporabnikov:** Za študente in zaposlene UL kot tudi za ostale uporabnike smo v skladu z licenčnimi možnostmi zagotavljali optimalen nabor informacijskih virov in storitev iz lastnih fondov gradiva kot tudi iz drugih servisov. V te sklope sodijo upravljanje in zagotavljanje dostopa tiskanih in elektronskih fondov gradiva v knjižnici, zagotavljanje sodobno opremljenega študijskega prostora, upravljanje informacijskih portalov za dostop do elektronskih informacijskih virov na daljavo, usposabljanje in obveščanje uporabnikov

ipd. Z nabavo tiskanega gradiva smo izpolnjevali izražene potrebe uporabnikov, najbolj s tiskanimi učbeniki za vse stopnje univerzitetnega študija. Glede na obseg uporabe virov in storitev digitalne knjižnice v spletnem okolju smo se osredotočili na upravljanje elektronskih fondov gradiva ter sistemov za zagotavljanje dostopa.

- **Nabava knjižničnega gradiva in informacijskih virov:** Zaradi omejenih finančnih možnosti smo na področju nabave gradiva tudi v letu 2016 vodili politiko skrbne nabave po strokovno podprtih kriterijih v skladu z Navodili o nabavi knjižničnega gradiva v CTK. Nabave je koordinirala komisija za nabavo knjižničnega gradiva. V nabavo informacijskih virov smo še naprej vključevali informacijske specialiste ter ostale skrbnike zbirk, ki so s svojim poznavanjem posameznih področij zagotavljali vsebinsko ustrezno pokritost z informacijskimi viri. Upoštevali smo tudi želje in predloge uporabnikov.
- **Upravljanje konzorcijev:** Povečali smo število konzorcijskih projektov, saj smo realizirali nabavni konzorcij Royal Society of Chemistry. Tudi v letu 2016 smo s partnerji organizirali srečanje članov konzorcijev CTK. Pri upravljanju konzorcijev in zagotavljanju dostopa do elektronskih informacijskih virov smo izvedli evidentiranje fondov elektronskega gradiva ter vnos podatkov v ELINKS COBIB. V sodelovanju z IZUM smo zagotavljali ustrezen dostop do elektronskih informacijskih virov v okviru portala Metaiskalnik (Metalib/SFX platforma). V upravljanje konzorcijev smo vključevali servise dobave in posredovanja dokumentov. V sodelovanju z Arnesom, s konzorcijskimi partnerji in s ponudniki smo podpirali razvoj sistemov enotne avtentikacije in avtorizacije za oddaljeni dostop do elektronskih informacijskih virov.
- **Optimalni odpiralni čas knjižnice ter zagotavljanje ustreznih pogojev v čitalnicah:** V skladu z zahtevami in odzivi uporabnikov v okviru podaljšanja delovnega časa (rezultati ankete, odziv uporabnikov, rezultati poročila o projektu) je knjižnica tudi v letu 2016 med tednom bila odprta od 8.00 do 24.00, ob sobotah od 9.00 do 17.00. Tak odpiralni čas je veljal tudi prvi teden v juliju in zadnja dva tedna avgusta. V prostorih knjižnice smo z dodatnimi varnostnimi ukrepi (fizično varovanje) zagotovili boljše pogoje za uporabnike.
- **Osrednji specializirani informacijski center za tehniko (OSICT):** Nadaljevali smo izvajanje triletna pogodbe za OSICT za tehniko. Poudarek dela OSICT je bil na strokovnem in kakovostnem opravljanju pogodbenih nalog s poudarkom na aktivnostih, značilnih za ta center. OSICT je ob nalogah, določenih s pogodbo za ARRS, nadaljeval z delom na področju vzpostavitve in vzdrževanja repozitorija znanstvenih del slovenskih raziskovalnih inštitutov in samostojnih raziskovalcev DiRROS.
- **Digitalna knjižnica UL:** zagotavljali smo podporo delovanju portala DiKUL. Poudarek je bil na dokončanju avtentikacijskega modula ter na avtomatizaciji bibliografskih podatkov iz katalogov knjižnic UL v centralni bibliografski indeks. Obe nalogi sta s strokovnega stališča zelo zahtevni, še posebej zato, ker morajo določene zahteve izpolniti druge organizacije. Organizacijsko in finančno smo podpirali nabavo servisov e-revij in e-knjig za potrebe UL.
- **Posredovanje virov in medknjižnična izposoja:** Nadaljevali smo z aktivno udeležbo v mednarodni mreži zagotavljanja in dobave virov v skladu z najnovejšimi standardi in uspešnimi praksami na tem področju. Zagotavljali smo dostop do storitev

medknjižnične izposoje in posredovanja dokumentov na spletnem portalu CTK in na portalu DIKUL, uvajali nove storitve za uporabnike zunaj univerzitetnega območja. Vzdrževali smo dobre poslovne stike s partnerji, s katerimi sodelujemo: z drugimi knjižnicami, raznimi dobavitelji v Sloveniji in v svetu, z založniki. Skrbeli smo za strokovno izpopolnjevanje za boljšo odzivnost na zahteve dela (spoznavanje novih sistemov za posredovanje dokumentov, poglobljanje jezikovnih znanj, spremljanje novosti na področju MI).

- **Informacijska podpora pri objavah v odprtem dostopu:** Nadaljevali smo začete aktivnosti. Aktivnosti smo usmerili v vzdrževanje in promocijo repozitorija DiROSS, na usposabljanje ter na informacijsko podporo pri odprtih objavah. Aktivno smo se vključevali v izgradnjo potrebne infrastrukture na nacionalni ravni.
- **Prostorska problematika:** V sodelovanju z Direktoratom za investicije pri MIZŠ smo nadaljevali s postopki za trajno rešitev prostorske problematike. Ogledali smo si možne prostore na Fakulteti za strojništvo, sodelovali smo tudi pri postopkih pridobitve enotnih depojev za nekatere knjižnice.

Ob vsakoletnih rednih nalogah se bomo v letu 2016 osredotočili tudi na sledeče naloge:

- **Sodelovanje pri izvedbi javnega razpisa za novo programsko platformo portala DiKUL:** 30. 9. 2016 je potekla triletna pogodba za programsko platformo portala DiKUL. V sodelovanju s strokovnimi službami UL smo strokovno pripravili postopek javnega naročila programske opreme DiKUL za naslednje obdobje.
- **Izdelava načrta razvoja dejavnosti CTK na področju standardov:** Zaradi spremenjenih okoliščin, ko CTK nima več dostopa do celotne zbirke standardov SIST za potrebe informacijskih storitev na področju standardov, smo analizirali poslovne možnosti ter pripravili izhodišča za izdelavo novega večletnega načrta delovanja standardoteke CTK, ki bo določil vizijo razvoja, poslanstvo ter cilje izvajanja te dejavnosti v okviru CTK. Predvidoma bo dokončan v letu 2017.
- **Pilotski projekt integracije nekaterih storitev z drugimi zainteresiranimi organizacijami:** V letu 2016 smo z našimi partnerji (Univerzitetna knjižnica Maribor, Narodna in univerzitetna knjižnica, Univerza v Mariboru, ARNES) analizirali možnosti morebitne skupne izvedbe nekaterih integriranih knjižničnih in informacijskih storitev (storitve medknjižnične izposoje in dobave virov ter informacijske podpore na področju objavljanja v odprtem dostopu).
- **Vzpostavitev in operativno delovanje repozitorija DiRROS:** Vzpostavitev in operativno delovanje repozitorija DiRROS: Nadaljevali smo s testiranjem funkcionalnosti, odkrivanjem nepravilnosti v delovanju in predlaganjem izboljšav. Podpisali smo pogodbe z institucijami – novimi uporabnicami, uspešno pa je bila zaključena tudi registracija portala v Registry of Open Access Repositories (ROAR) in v Directory of Open Access Repositories (DOAR) ter s tem zagotovljena t. i. openAIRE kompatibilnost repozitorija. Na tak način bo repozitorij izpolnjeval zahteve Evropske komisije pri arhiviranju znanstvenih del, nastalih na podlagi financiranja iz programa Obzorja2020.
- **Drugi projekti:** V sodelovanju z UL smo zagotavljali pogoje za pilotsko izvedbo snemanj. posnetkov učnih vsebin. Organizirali smo strokovno srečanje slovenskih nabavnih konzorcijev. Izdelali smo ekspertno študijo – analizo odprtih objav

slovenskih avtorjev v letu 2015, ki je služila ARRS kot tudi delovni skupini MIZŠ pri pripravi izvedbenih aktov nacionalne strategije odprtega dostopa.

Slika 23: Modra polica CTK (Foto: Miro Pušnik)

4.4.3 Doseganje zastavljenih ciljev in uspešnosti v letu 2016 – kvantitativni kazalniki

Kratkoročni cilji v letu 2016	Izhodiščna vrednost (kazalnik/leto/vrednost)	Ciljna vrednost v letu 2016	Dosežena vrednost v letu 2016	Doseženo/načrtovano
Pridobivanje in upravljanje informacijskih virov in knjižničnega gradiva	Število pridobljenih enot (knjig/ revij/standardov v tiskani obliki)/2014/1000/600/300	1.900 (1200/600/100)	5.858/4.416/832/8	308 (368/138/8)
	Število dostopnih spletnih enot gradiva (e-revij/e-knjig) z dostopnimi celotnimi besedili/2014/36.000 (6.000/30.000)	37.000(7.000/30.000)	39.676(7.776/31.900)	107 (111/106)
	Število pridobljenih baz podatkov/2014/15	24	24	100

Preglednica 27: Doseganje zastavljenih ciljev in uspešnost v letu 2016: Zagotavljanje dostopa do kakovostnega knjižničnega gradiva in informacijskih virov za člane UL in druge uporabnike

Kratkoročni cilji v letu 2016	Izhodiščna vrednost (kazalnik/leto/vrednost)	Ciljna vrednost v letu 2016	Dosežena vrednost v letu 2016	Doseženo/načrtovano
Zagotavljanje dostopa do mednarodne znanstvene literature čim večjemu številu visokošolskih, raziskovalnih in drugih organizacij v skladu z dejanskimi potrebami Čim večja uporaba e-virov	Število dostopnih enot e-revij/2014/ 6.000	7.000	7.776	111
	Število organizacij, vključenih v nabavne konzorcije/2014/36	46	52	113
	Število potencialnih uporabnikov storitev konzorcijev/2014/100.000	> 90.000	>90.000	Realizirano
	Število prenesenih celotnih besedil člankov e-revij in poglavij e-knjig/2014/1.000.000	1.500.000	1.834.179	122
	Organizacija in delovanje sistema za neposredno naročanje dokumentov v okviru konzorcijev/2014/ Organizacija v teku, delno že deluje	Nadaljevanje izvajanja sistema	Realizirano.	Realizirano
	Število posredovanih e-dokumentov/2014/2.000	500	3.878	775
	Izdelan repozitorij za trajno hrambo in uporabo kupljenih vsebin po morebitni prekinitvi pogodb/2014/Idejne variante	Poskusna verzija z orodjem FRI Univerze v Mariboru, izvajanje dogovorov z založniki za pridobitev vsebin	Pilotsko arhiviranje člankov DiRROS	Delno realizirano
	Avtentikacija Arnes AAI vključena v vse servise konzorcijev CTK/2014/ Nekateri servisi že vsebujejo povezavo z Arnes AAI	Vsi servisi že vsebujejo povezavo z Arnes AAI	Realizirano	Realizirano
	Zagotavljanje podatkov o dostopnosti e-gradiv za informacijske portale konzorcijskih partnerjev/2014/ Zagotavljanje podatkov za vse obstoječe portale	Zagotovljeni podatki za vse obstoječe portale in za COBISS	Realizirano	Realizirano

Preglednica 28: Doseganje zastavljenih ciljev in uspešnost v letu 2016: Zagotavljanje dostopa do mednarodne znanstvene literature drugim organizacijam in njihovim članom

Kratkoročni cilji v letu 2016	Izhodiščna vrednost (kazalnik/leto/vrednost)	Ciljna vrednost v letu 2016	Dosežena vrednost v letu 2016	Doseženo/načrtovano
Zagotavljanje dostopa do fondov tiskanega gradiva	Število izposojenih enot tiskanega gradiva/2014/ 90.000	75.000	90.627	120
Zagotavljanje kakovostnih pogojev za uporabo v čitalnicah	Skupno število obiskovalcev/180.000/2014	170.000	179.255	105
	Število aktivnih uporabnikov/2014/6.000	5.000	5.202	104
Čim večja uporaba e-virov	Skupno število vseh uporab različnih tipov elektronskih informacijskih virov/2014/ 1.500.000	1.700.000	2.108.824	124
Zagotavljanje kakovostne informacijske podpore študiju, pedagoški, raziskovalni in strokovni dejavnosti	Število informacijskih storitev/2014/25.000	20.000	21.691	108
Zagotavljanje kakovostne informacijske podpore pri objavljanju v odprtem dostopu	Vzpostavitev in organizacija informacijske točke za podporo objavljanja v odprtem dostopu/2014/Idejni projekt, deloma deluje	Operativno delovanje	Realizirano	Realizirano
Zagotavljanje učinkovitega sistema za dobavo dokumentov, ki niso dostopni v okviru licenčnih pogodb CTK	Število storitev medknjižnične izposoje in posredovanja dokumentov/2014/7.000	5.500	6.494	117
Racionalizacija poslovanja v okviru konzorcijev	Organizacija in delovanje enotnega sistema za posredovanje in dobavo dokumentov /2014/Idejna zasnova	Pilotski projekt integrirane storitve posredovanja in dobave virov	Delno realizirano	Delno realizirano
Zagotavljanje ustreznih funkcionalnih znanj uporabnikov za uporabo virov in storitev knjižnice	Skupno število izvedenih usposabljanj/2014/70	80	86	108
Zagotavljanje ustreznega nivoja informacijske pismenosti študentov				

Preglednica 29: Doseganje zastavljenih ciljev in uspešnost v letu 2016: Zagotavljanje sodobnih knjižničnih in informacijskih storitev

Kratkoročni cilji v letu 2016	Izhodiščna vrednost (kazalnik/leto/vrednost)	Ciljna vrednost v letu 2016	Dosežena vrednost v letu 2016	Doseženo/načrtovano
Zagotovitev pogojev za prehod na e-only v SD	Vloga CTK pri koordinaciji nabave e-virov na UL/2014/Koordinacija nabave e-revij	Analiza možnosti prehoda na e-only v SD na UL	Opravljenе analize in razgovori z dobavitelji	Delno realizirano
Zagotavljanje ustreznega okolja za uporabo e-virov Dokončanje vseh modulov portala DiKUL	Operativno delovanje portala DiKUL /2014/Večina funkcij portala deluje na operativni ravni	Uspešno izpeljan postopek javnega naročanja za platformo DiKUL ter operativno delovanje	Realizirano	Realizirano
Aktivno sodelovanje pri spremembah knjižničnega sistema UL	Vloga CTK pri spremembah knjižničnega sistema UL/2014/Članstvo v KRKS UL, delovanje v delovnih skupinah, sodelovanje z vodstvom UL	Članstvo v KRKS UL, delovanje v delovnih skupinah, sodelovanje z vodstvom UL	Realizirano	Realizirano

Preglednica 30: Doseganje zastavljenih ciljev in uspešnost v letu 2016: Zagotavljanje nekaterih dejavnosti univerzitetne knjižnice za Univerzo v Ljubljani

Kratkoročni cilji v letu 2016	Izhodiščna vrednost (kazalnik/leto/vrednost)	Ciljna vrednost v letu 2016	Dosežena vrednost v letu 2016	Doseženo/načrtovano
Uskladitev s pristojnimi organi glede načina pridobitve novih prostorov CTK	Uskladitev s pristojnimi organi glede načina pridobitve novih prostorov, utemeljitev ekonomske upravičenosti pridobitve novih prostorov, utemeljitev ekonomske upravičenosti bolj ugodnega poslovnega modela za uporabo novih prostorov, utemeljitev dejanskih potreb CTK/2014/Faza usklajevanja in iskanja možnih variant	Uskladitev s pristojnimi organi glede načina pridobitve novih prostorov	Realiziran ogled prostorov na Fakulteti za strojništvo UL Koordinacija vloge na MIZŠ za skupno dislocirano skladišče	Delno realizirano
Dopolnjevanje Dokumenta identifikacije investicijskega projekta Izdelava druge dokumentacije po potrebi	Izdelava potrebne investicijske dokumentacije/2014/ Izdelan Dokument identifikacije investicijskega projekta	Izdelan Dokument identifikacije investicijskega projekta in druga dokumentacija po potrebi	Ni bilo potrebe	

Preglednica 31: Doseganje zastavljenih ciljev in uspešnost v letu 2016: Trajna rešitev prostorske problematike

Kratkoročni cilji v letu 2016	Izhodiščna vrednost (kazalnik/leto/vrednost)	Ciljna vrednost v letu 2016	Dosežena vrednost v letu 2016	Doseženo/načrtovano
Delovanje repozitorija DiRROS Zagotavljanje openAIRE kompatibilnosti	Vzpostavitev in delovanje repozitorija/2014/DiRROS ni deloval	DiRROS deluje v celoti	Realizirano	Realiziran
		Izvedena registracija v ROAR in DOAR	Realizirano	Realizirano
		Zagotavljena openAIRE kompatibilnost	Delno realizirano	Delno realizirano
Nadaljnje prilagoditve in izvajanje nabavne politike	Vsakoletna analiza in izvajanje nabavne politike/2014/Politika je delno izdelana in se izvaja	Nabavna politika se v celoti izvaja	Realizirano	Realizirano
Zagotavljanje ustreznih pogojev za uporabo čitalniških prostorov	Zagotovljen brezžični dostop omrežja internet/2014/Dostop zagotovljen le za člane UL v okviru EDUROAM	Zagotovljen EDUROAM in LIBROAM omrežje	Realizirano	Realizirano
	Število računalnikov v čitalnicah/2014 /43	43	43	100

Preglednica 32: Kazalniki za merjenje doseganja ciljev in uspešnosti za leto 2016: Prilagajanje tehnološkim spremembam in potrebam uporabnikov

Kratkoročni cilji v letu 2016	Izhodiščna vrednost (kazalnik/leto/vrednost)	Ciljna vrednost v letu 2016	Dosežena vrednost v letu 2016	Doseženo/načrtovano
Zagotavljanje kakovostnih virov in storitev CTK tudi za gospodarske organizacije v skladu z licenčnimi možnostmi Povečanje števila gospodarskih organizacij, za katere CTK izvaja storitve	Število gospodarskih organizacij, za katere CTK izvaja storitve/2014/150	170	192	113

Preglednica 33: Doseganje zastavljenih ciljev in uspešnost v letu 2016: Knjižnična in informacijska podpora slovenskemu gospodarstvu

1.4.4.4 Nedopustne ali nepričakovane posledice pri izvajanju programa

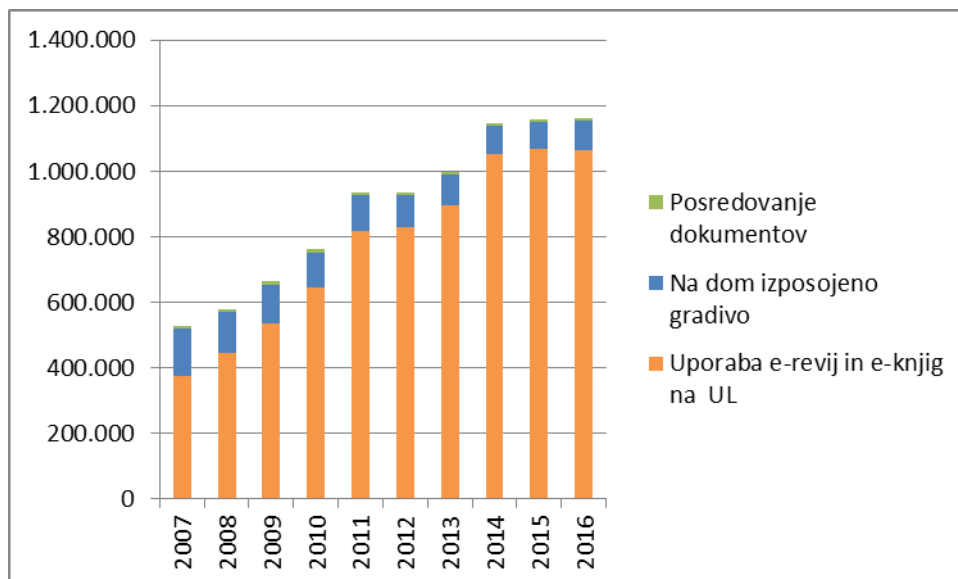
Nedopustnih posledic pri izvajanju programa dela CTK v letu 2016 sicer ni bilo, so pa na delo knjižnice so še naprej vplivali problemi, ki so izhajali iz prostorske problematike knjižnice, saj se CTK v najetih in za knjižnico Standardoteka je bila celotno leto 2016 brez enega sodelavca (bolniška in kasneje upokojitev ter prenos delovnega mesta v Oddelek za izposajo). Z dodatnimi napor in prizadevnim delom ostalih sodelavcev smo uspeli realizirati večino zastavljenih ciljev. Nekoliko odstopanja je nastalo le pri doseganju plana revizije/inventure standardov, vendar bomo to lahko nadoknadili v naslednjih letih, tako da bomo lahko zadostili zakonskim obveznostim po izvedbi inventure vsakih 5 let.

1.4.4.5 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta

Za numerično oceno trenda lahko seštejemo tri izbrane pomembne kazalce: **število na dom izposojenega gradiva, število vpogledov v celotna besedila člankov e-revij in poglavij e-knjig na UL ter število posredovanih dokumentov** (preglednica 37).

Leto	Na dom izposojeno gradivo	Uporaba e-revij in e-knjig na UL	Posredovanje dokumentov	Skupna vrednost
2007	143.198	375.154	11.380	529.732
2008	122.433	447.212	10.854	580.499
2009	118.473	536.693	10.053	665.219
2010	107.268	643.983	10.731	761.982
2011	105.987	819.280	9.185	934.452
2012	98.461	827.803	8.472	934.736
2013	92.334	897.457	8.146	997.937
2014	87.810	1.050.439	6.684	1.144.933
2015	81.916	1.068.627	6.592	1.157.135
2016	90.627	1.064.046	6.494	1.161.167

Preglednica 34: Numerična ocena uspešnosti delovanja knjižnice v obdobju od leta 2007 do leta 2016 na osnovi treh najpomembnejši kazalcev

Slika 24: Numerična ocena uspešnosti delovanja knjižnice v obdobju od leta 2007 do leta 2016 na osnovi treh najpomembnejših kazalcev

1.4.4.6 Ekonomski vidiki delovanja CTK v letu 2016

Ocena ekonomičnosti CTK v letu 2016 temelji na oceni realizacije izdatkov CTK v letu 2016 po denarnem toku v primerjavi z realizacijo v preteklih letih.

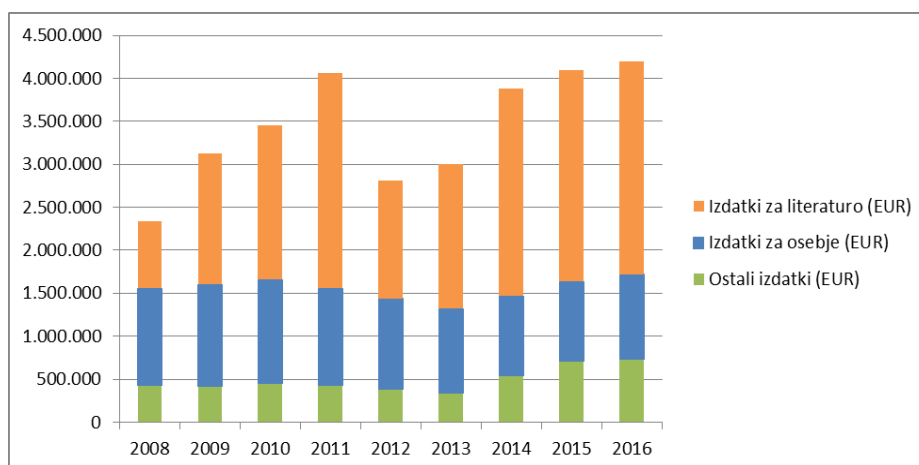
Struktura celotnih izdatkov CTK v letu 2016

Struktura celotnih izdatkov CTK kaže na to, da se iz leta v leto večajo izdatki za literaturo ob zmanjševanju izdatkov za osebje. Povečali so se ostali izdatki, predvsem na račun tega, da je v proračun CTK vključena tudi najemnina za prostore, ki jo je do leta 2014 neposredno najemodajalco plačeval MIZŠ.

Leto	Izdatki za literaturo (EUR)	Izdatki za osebje (EUR)	Ostali izdatki (EUR)	Skupno (EUR)
2008	778.636	1.128.069	427.137	2.333.842
2009	1.528.398	1.189.277	410.653	3.128.327
2010	1.792.766	1.210.460	447.779	3.451.005
2011	2.504.185	1.136.029	422.936	4.063.151
2012	1.374.465	1.053.670	385.212	2.813.347
2013	1.682.509	987.895	333.456	3.003.861
2014	2.410.905	932.664	535.154	3.878.724
2015	2.456.274	923.564	710.556	4.090.394
2016	2.478.019	994.476	726.227	4.198.724

Preglednica 35: Groba celotna struktura izdatkov v CTK v obdobju 2008–2016

Obvladovanje sorazmerno velikih izdatkov za literaturo je mogoče zaradi nabave elektronskih informacijskih virov in konzorcijskega povezovanja. CTK je v letu 2016 zagotavljal konzorcijske storitve oz. storitve nabave elektronskih informacijskih virov za 52 raziskovalnih, pedagoških in drugih javnih institucij. Tehnološki razvoj in razvoj poslovnih modelov na tem področju bo šel v to smer, da bo lahko ena sorazmerno majhna institucija zagotavljala dostop do znanstvene literature širokemu krogu uporabnikov. Že v dosednji praksi je CTK s postopki nabave in aktivnim upravljanjem fonda (avtomatiziranim ažuriranjem fondov elektronskega gradiva v openURL povezovalnikih in v COBISS, upravljanjem dostopa z IP-avtentikacijo ipd.) celovito zagotavljal storitve. Nekatere članice konzorcijev CTK sploh nimajo knjižnic, pa so lahko enostavno prihajale do informacij v okviru konzorcijsko nabavljenih servisov. Glede na to, da je v Sklepu o ustanovitvi javnega zavoda CTK v 6. členu zapisano, da CTK v okviru javne službe zagotavlja tudi konzorcijsko nabavo informacijskih virov za raziskovalne in pedagoške in druge organizacije v RS ter glede na specializirano, do sedaj izkazano kakovostno izvajanje storitev na tem področju, je konzorcijska nabava in upravljanje konzorcijev elektronskih informacijskih virov ena izmed najbolj pomembnih dejavnosti CTK v prihodnosti.

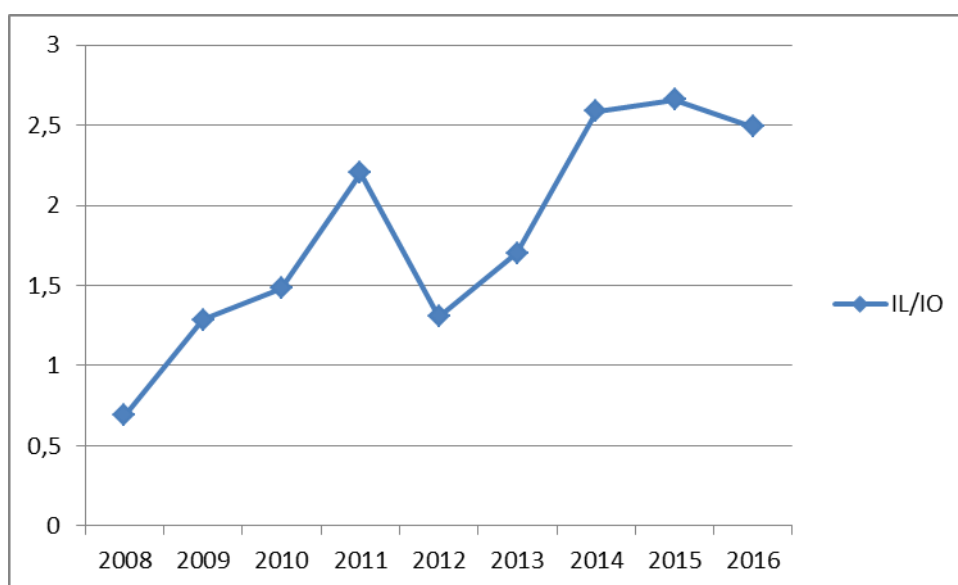
Slika 25: Struktura izdatkov CTK v obdobju 2008–2016

Indeks Izdatki za literaturo/izdatki za osebje (IL/IO)

Upravljanje s fondi za literaturo je ena izmed najbolj obsežnih in z vidika izdatkov najdražjih opravil v knjižnici. Indeks IL/IO nam pove, kakšni so stroški dela za nabavo in upravljanje gradiva (nabavni proces, obdelava gradiva, ažuriranje informacijskih portalov ipd.). Večji kot je IL/IO, bolj je knjižnica usmerjena v nabavo elektronskih informacijskih virov. Paketna obdelava ter upravljanje literature v okviru elektronskih informacijskih virov sta veliko cenejša kot pa obdelava (in tudi hramba) tiskanega gradiva.

IL/IO_{CTK 2016}=2,49

Tudi povečevanje indeksa IL/IO dokazuje, da je konzorcijska nabava elektronskih informacijskih virov z enotnimi postopki javnega naročanja ter upravljanjem na enem mestu za slovensko okolje najbolj učinkovita in tudi ekonomsko upravičena.

Slika 26: Gibanje indeksa IL/IO v CTK od leta 2008 do leta 2016

Ekonomski učinki delovanja konzorcijev CTK

Povprečna cena posredovanega članka v poslovnem modelu "pay-peer view" je okoli 30 EUR. Če bi slovenski raziskovalci naročili le 10 % vseh pregledanih člankov v letu 2016, bi za to plačali dobrih 4,8 milijona EUR.

Zanimiva je tudi analiza objav slovenskih avtorjev. Za leto 2016 je v citatni bazi podatkov Scopus indeksiranih 5.422 znanstvenih publikacij, ki so nastale v Sloveniji oz. so avtorji slovenski raziskovalci. Te publikacije vsebujejo okoli 211.000 citiranih referenc. Že samo za te članke bi avtorji oz. institucije plačale več kot 6 milijonov EUR, če bi jih naročale preko komercialnih posrednikov po modelu "pay-peer view".

1.4.4.7 Najpomembnejši kazalniki delovanja CTK v letu 2016

Vsi oddelki CTK	2015	2016	16/15
Število registriranih aktivnih članov knjižnice	6.084	5.202	86
• število študentov	4.516	4.023	89
• število drugih članov	1.568	1.179	75
Število novo vpisanih članov knjižnice	2.046	1.897	93
Število obiskov v vseh oddelkih CTK	175.629	179.255	102
Število izposojenih enot na dom	81.916	90.627	111
MI in posredovanje dokumentov - skupno število realiziranih zahtevkov	6.592	6.494	99
• realizacija zahtevkov v odstotkih	98 %	98 %	100
Informacijske storitve – skupno vseh storitev	24.694	21.691	88
• tematske poizvedbe	1.298	1.314	101
• bibliografije raziskovalcev	2.081	3.734	179
Elektronski viri in storitve – celotna uporaba e-virov	2.054.098	2.108.824	103
spletne revije (št. zakupljenih naslovov)	7.776	7.776	100
• spletne knjige in priročniki	31.900	31.900	100
• št. elektronsko posredovanih člankov v MI	4.101	3.878	95
• št. uporabljenih člankov v e-revijah	1.520.923	1.653.901	109
• št. uporabljenih enot e-knjig	260.292	210.358	81
• št. vpogledov v bibliografske zbirke podatkov	187.943	177.754	95
• št. pregledanih celotnih besedil v e-obliki v okviru konzorcijev	1.718.826	1.834.179	107
• cena na vpogled v celotno besedilo v okviru konzorcijev (EUR)	2,47	2,44	-
Knjižnična zbirka na dan 31. 12.	191.219	187.907	98
• skupaj knjige, disertacije, priročniki in učbeniki	89.945	92.434	103
• periodične publikacije (letniki)	33.042	33.885	103
• standardi ¹⁰	66.023	58.139	88
• neknjižno gradivo	2.209	3.449	156
Nabava tiskanega knjižničnega gradiva (enote)	3.747	5.858	156
• nakup	1.881	2.581	137
• dar	1.866	3.277	176
• nakup tiskanih knjig	1.119	1.790	160
• nakup tiskanih revij	714	728	102
Usposabljanje uporabnikov in knjižničarjev	2.904	2.990	103
• število študentov	1.488	1.466	99
• število ostalih udeležencev	1.416	1.524	108

Preglednica 36: Najpomembnejši kvantitativni podatki o delovanju CTK v letu 2016 v primerjavi z letom 2015

¹⁰ Upoštevanih tudi 14.240 standardov JUS, ki so neveljavni in izločeni, se pa občasno še uporabljajo v različnih zakonskih aktih Republike Slovenije in jih imamo v fondih.

1.4.4.8 Most important quantitative indicators of CTK's activities in 2016

All departments at the CTK	2015	2016	16/15
Number of registered active library patrons	6.084	5.202	86
• number of students	5.529	4.023	89
• number of other members	1.098	1.179	75
Number of newly registered library patrons	2.046	1.897	93
Number of visits at all departments of the CTK	175.629	179.255	102
Number of lent items	81.916	90.627	111
ILL- total number of filled requests	6.592	6.494	99
• performance of requests in percentage	98 %	98 %	100
Information services - total all services	24.694	21.691	88
• topic inquiries	1.298	1.314	101
• bibliographies of researchers	2.081	3.734	179
Electronic resources and services – total usage of e-resources	2.054.098	2.108.824	103
• online journals (number of leased titles)	7.776	7.776	100
• online books and handbooks	31.900	31.900	100
• number of electronically transmitted articles via ILL	4.101	3.878	95
• number of downloaded articles from e-journals	1.520.923	1.653.901	109
• number of downloaded items from e-books	260.292	210.358	81
• number of views into bibliographic databases	187.943	177.754	95
• number of online documents viewed (consortia)	1.718.826	1.834.179	107
• price per download (consortia) (EUR)	2,47	2,44	-
Library holdings on 31st Dec.	191.219	187.907	98
• total books, theses, handbooks and text books	89.945	92.434	103
• periodical publications (Volumes)	33.042	33.885	103
• standards	66.023	58.139	88
• other library material	2.209	3.449	156
Acquisition of library material (items)	3.747	5.858	156
• purchase	1.881	2.581	137
• donated materials	1.866	3.277	176
• purchased printed books	1.119	1.790	160
• purchased printed journals	714	728	102
Training of users and librarians	2.904	2.990	103
• number of students	1.488	1.466	99
• number of other participants	1.416	1.524	108

Chart 36: Most important quantitative indicators of CTK's activities in 2016 compared to 2015

1.4.4.7 Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora

Za izbor nabave knjižničnega gradiva so v skladu z letnim načrtom zadolženi skrbniki zbirk, vsak za svoje področje, nadzor nabave pa je opravil in odobril direktor. Vsak dokument za nabavo literature, blaga ali storitev je bil preverjen s strani vodij oddelkov in direktorja. Evidenco in nadzor nad javnimi naročili smo spremljali s pomočjo programske opreme, naročila pa je pregledoval in odobraval direktor. Revizijsko sled omogočata računovodski

program družbe VASCO in računalniški program za evidenčna naročila ter program za evidenco delovnega časa. Izpeljali smo postopek notranje revizije. Revizijsko poročilo je priloga Letnega poročila.

1.4.4.8 Pojasnila, zakaj nekateri cilji niso bili doseženi, z ukrepi za doseganje ciljev

Knjižnica dosegla vse cilje iz Programa dela CTK za leto 2016.

1.4.4.9 Druga pojasnila

zap.št.	Opis nabavljenega osnovnega sredstva	Dobavljeno v letu 2016 (EUR)	Številka veznega dokumenta v FRS
1.	računalnik PC PCPLUS E-MACHINE I5-6400	2.562,00	PPO16-21227-3
2.	Monitor Acer 23,8" LED LCD	1.226,61	PPO16-21227-3
	SKUPAJ – sredstva za nakup in vzdrževanje opreme za leto 2016 so zagotovljena iz neporabljenih sredstev obračunane amortizacije iz prejšnjih let	310,59	
	Nakazilo sredstev v letu 2016 za nadomestitev opreme – MIZŠ	3.788,61	

Preglednica 37: Nabavljena osnovna sredstva v letu 2016

Za vsakoletno zamenjavo iztrošene opreme bi potrebovali 40.000 EUR. Glede na dinamični tehnološki razvoj na področju informacijske in komunikacijske tehnologije CTK z vsakim letom bolj zaostaja za pričakovani uporabnikov na tem področju.

Poročilo o izvajanju najemne pogodbe

V letu 2016 smo nadaljevali z načinom plačevanja najemnine za prostore CTK. CTK od 1. 9. 2014 sam plačuje najemnino za prostore na Trgu republike 3, v Ljubljani. S tem v zvezi smo podpisali dve pogodbi:

- z najemodajalcem CEEREF pogodbo o najemu poslovnih prostorov,
- z MIZŠ pogodbo št. 3330-14-500142, ki je pravna podlaga za financiranje najema.

Pogodba s CEEREF je podpisana za nedoločen čas, pogodba z MIZS je podpisana za eno leto z vsakoletnim aneksom.

Letna najemnina znaša 336.252,96 EUR.

Usposabljanje zaposlenih

zap.št.	Odhodek	realizacija 2016
1.	Stroški kotizacij za udeležbe na strokovnih srečanjih	11.605,27
2.	Stroški izobraževanja za pridobitev višje izobrazbe	0,00
3.	Stroški dnevnice za potovanja v državi	217,52
4.	Stroški prenočevanja v državi	301,27
5.	Stroški prevoza v državi	999,90
6.	Stroški dnevnice za potovanja v tujini	585,60
7.	Stroški prenočevanja v tujini	1.611,71
8.	Stroški prevoza v tujini	1.567,78
9.	Drugi izdatki (zavarovanja...,)	23,14
	SKUPAJ	16.912,19

Preglednica 38: Stroški usposabljanja zaposlenih v letu 2016**1.4.4.10 Ocena učinkov poslovanja CTK na druga področja**

V osnutku Nacionalnega programa visokega šolstva v obdobju 2011–2020 (http://www.mvzt.gov.si/fileadmin/mvzt.gov.si/pageuploads/pdf/odnosi_z_javnostmi/8.9.10_N_PVS.pdf) je poudarjen pomen izboljšav prostorskih razmer in opremljenost visokošolskih institucij za dvig kakovosti visokega šolstva in raziskovalne dejavnosti. Povečati je treba vlaganje v novo opremo, hkrati pa omogočiti tudi boljšo izkoriščenost obstoječih kapacitet. Še posebej so potrebne investicije za vzdrževanje in nadgradnjo informacijske in komunikacijske tehnologije za njihovo uporabo na vseh področjih delovanja visokošolskih institucij. Področja posebnega strateškega pomena vključujejo razvoj programov izobraževanja na daljavo, večjo uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije pri poučevanju in učenju ter stalno usposabljanje vseh skupin uporabnikov znotraj skupnosti visokošolskega izobraževanja. Pri tem bo do izraza prišla nova, s tehnološkimi spremembami podprta, vloga visokošolskih knjižnic, ki je že sedaj deloma izražena.

Knjižnično-informacijska in komunikacijska dejavnost zagotavljata informacijsko-komunikacijsko infrastrukturo, ki predstavlja podporo raziskovalno-razvojni dejavnosti ter razvojnim storitvam in strokovnemu izobraževanju.

Knjižnica nabavlja informacijske vire (tiskane in elektronske) pretežno za univerzitetne uporabnike. Informacijski viri in storitve knjižnice pa so na voljo najširšemu krogu uporabnikov, tudi raziskovalcem in strokovnjakom z institutov in iz gospodarstva. Članom konzorcijev je večina elektronskega gradiva na voljo po spletu, drugim, ki se zaradi previsokih licenčnih ne odločijo za pristop v konzorcij, pa so vsi informacijski viri na voljo za njihove izobraževalne in raziskovalne potrebe brezplačno v prostorih CTK. Pravilnik o pogojih poslovanja omogoča tudi vpis pravnih oseb izven univerze, s čimer se CTK aktivno vključuje v t. i. učečo se družbo. CTK je vključen tudi v omrežje e-točk, saj omogoča prost dostop do interneta in brezžično s prenosniki v Eduroam.

Poseben pomen ima CTK pri zagotavljanju knjižnice kot prostora za študij in družabne aktivnosti. Z dolгими odpiralnimi časi CTK študentom UL in drugim uporabnikom zagotavlja možnost uporabe knjižničnih in informacijskih virov in storitev čim bolj prilagodljivo glede na širok spekter uporabniških navad in potreb. CTK je edina knjižnica v Ljubljani, ki svoje storitve nudi v takem časovnem obsegu.

Velikega pomena za slovensko raziskovalno in izobraževalno dejavnost so tudi učinki delovanja nabavnih konzorcijev. CTK s konzorcijsko nabavo in upravljanjem konzorcijev za dostop do mednarodne znanstvene literature s sorazmerno majhnimi stroški zagotavlja storitve širokemu krogu raziskovalnih, pedagoških in drugih javnih organizacij v RS.

Vlaganje v mednarodno znanstveno literaturo lahko postavimo v širši kontekst zagotavljanja kakovosti raziskovalnega in pedagoškega dela. Pomembno vprašanje je, v kolikšni meri se vlaganja povrnejo in na kak način se to sploh da izmeriti. Do sedaj opravljene raziskave načeloma ugotavljajo, da povečevanje vlaganj v raziskovalno dejavnost pomeni izboljšanje kvalitativnih kot tudi kvantitativnih rezultatov raziskovalnega dela.

Delovanje CTK ima vpliv tudi na razvojno in raziskovalno dejavnost slovenskega gospodarstva. CTK sodeluje z več kot 150 gospodarskimi organizacijami, katerim zagotavlja dostop do strokovnih, znanstvenih in drugih vrst informacij v skladu z licenčnimi pogoji. Z informacijsko dejavnostjo, še posebej na področju tehnične informatike, standardov in patentov, s servisom posredovanja in dobave dokumentov iz tujine ter z drugimi storitvami CTK v okviru javne službe zagotavlja kakovostno podporo tudi uporabnikom iz gospodarskih družb.

Pomembno je tudi, da CTK za uporabo svojih informacijskih virov zagotavlja licenčne pogoje, ki v prostorih knjižnice omogočajo uporabo vsem uporabnikom, tudi strokovnjakom iz komercialnih organizacij.

Drugi konkretni učinki poslovanja na nekatera področja:

- Opravljanje nekaterih nalog univerzitetne knjižnice UL, kot so npr upravljanje portala DiKUL, koordinacija nabave periodike in konzorcijskih nabav na UL, informacijske storitve, sodelovanje v programih informacijskega opismenjevanja na UL, sodelovanje pri izvajanju visokošolskih programov drugih visokošolskih zavodov in drugo.
- Konzorcijska nabava elektronskih informacijskih virov za slovenske znanstvene in izobraževalne organizacije in s tem podpora njihovi raziskovalni in izobraževalni dejavnosti. V letu 2014 je bilo v konzorcije CTK vključenih 49 organizacij. Mnoge izmed teh organizacij sploh nimajo knjižnic. V bodoče bo tak model vedno bolj prihajal do izraza.
- Izvajanje nalog Osrednjega specializiranega informacijskega centra za tehniko.
- Delo v organih Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, sodelovanje v programskih in organizacijskih odborih posvetovanj.
- Usposabljanje uporabnikov (študentov, zaposlenih na univerzah, knjižničarjev in praksa študentov bibliotekarstva).
- Sodelovanje pri delu Društva dokumentalistov in informatikov.
- Sodelovanje z Goethe Institutom v Ljubljani pri upravljanju Nemške knjižnice.

1.4.4.11 Izvajanje ukrepov zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2015 in 2016 in zakona za uravnoteženje javnih financ ter druga pojasnila

CTK je upošteval določila Zakona o izvrševanju proračunov za leto 2015 in 2016 (ZIPR1516) ter ZUJF. V skladu s tem smo upoštevali vse druge zakonske zahteve, ki izhajajo iz omenjenih zakonov:

- upoštevali smo predpisano plačno lestvico,
- nismo izplačevali redne delovne uspešnosti, delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela smo izplačevali skladno s predpisi,
- upoštevali smo omejitve napredovanja zaposlenih ter v skladu s predpisi napredovanja tudi izvedli,
- upoštevali smo ostala zakonska določila (manjša povračila stroškov v zvezi z delom, manjši regres za letni dopust, omejitev zaposlovanja in sklepanja pogodb o zaposlitvi, omejitev sklepanja avtorskih in podjemnih pogodb, omejitev študentskega dela, zmanjšanje števila zaposlenih ter druge sprejete varčevalne ukrepe.

Investicije in investicijsko vzdrževanje je v največji meri odvisno od financiranja resornega ministrstva. Na tem področju CTK že nekaj let iz postavke financiranja javne službe pridobi premalo sredstev za nabavo opreme, tudi v letu 2014. Ocenjena vrednost letne amortizacije opreme v CTK je okoli 55.000 EUR, za zagotavljanje vsaj vzdržnega stanja opreme pa bi potrebovali med 25.000 in 35.000 EUR na leto. Pri tem ne gre le za nabavo ustrezne informacijske in komunikacijske infrastrukture. Dotrajani so tudi pohištvo, namenjeno uporabnikom v čitalnicah, kompaktne police v skladišču ter druga oprema.

Velik problem CTK je tudi pridobitev novih prostorov. CTK bi za kakovostno izvajanje svojih storitev potreboval med 4000 m² in 5000 m² površine. Priporočeno število čitalniških (študijskih mest) visokošolske knjižnice naj znaša najmanj 1 sedež na 20 EPZ potencialnih uporabnikov. Prostor za študijsko mesto enega uporabnika naj bo velik vsaj med 2,5 in 3,5 m² (Strokovni standardi, 2012). Število potencialnih uporabnikov prostorov CTK v grobem ocenjujemo na 50.000 (vsi študenti UL). Po naši oceni bi v CTK potrebovali najmanj 350 čitalniških sedežev. CTK ima na obstoječi lokaciji 185 čitalniških sedežev (čitalnice v prostem pristopu). Sodobni standardi za visokošolske knjižnice poleg prostega pristopa do literature ter klasičnih čitalnic predvidevajo tudi prostore za skupinsko učenje, računalniške učilnice, predavalnice ter prostore za družabne aktivnosti. Vseh navedenih prostorov v okviru sedanjih prostorov ni. Rešitev bi bila možna v okviru celovite rešitve problema univerzitetne knjižnice Univerze v Ljubljani. Po naši oceni bi bila najbolj ekonomična in razvojno naravnana rešitev, da bi knjižnice UL skupaj uredile dislocirano skladišče za depozit tiskanega gradiva na obrobju mesta, v samem mestu pa bi uporabnikom ponudili le najbolj iskano tiskano gradivo, elektronske informacijske vire in pa čitalniške prostore.

CTK je v zadnjih dvajsetih letih zelo zmanjšal število zaposlenih, in sicer z 58 na 40 oz. za več kot 30 %. Ob tem smo zelo razširili svoje programe, saj smo v teh letih uvedli podaljšan delovni čas, OSIC za tehniko, Specializiran informacijski center za strojništvo, konzorcijsko nabavo in upravljanje konzorcijev ter še nekatere druge storitve.

V letu 2011 smo število zaposlenih zmanjšali za 2 EPZ oz. za nekaj več kot 4 %, v letu 2012 prav tako za 2 EPZ, v letu 2013 za 1 EPZ oz. za 2,5 %, enako tudi v letu 2014.

Zmanjševanje števila zaposlenih v CTK v zadnjih letih je rezultat resnega pristopa knjižnice k racionalni porabi javnih sredstev, je pa knjižnica s številom zaposlenih na minimumu glede na število in obseg programov. Vsako nadaljnje zmanjševanje števila zaposlenih bi pomenilo krčenje programov knjižnice.

Trenutna izobrazbena in poklicna struktura zaposlenih je sorazmerno ugodna. Prevladujejo formalno usposobljeni bibliotekarji, ki opravljajo predvsem delovna opravila s področij bibliografske obdelave ter inženirji s posameznih strokovnih področij tehnike in

naravoslovja, ki delujejo kot informacijski specialisti na svojih strokovnih področjih. Ključna naloga v prihodnje bo strokovna vzgoja mlajših kadrov za pridobitev potrebnih kompetenc za opravljanje specifičnih delovnih opravil.

Od 40 zaposlenih delavcev v CTK jih ima 11 srednjo ali nižjo izobrazbo (knjižničarji, tehnični delavci, strokovni delavci), 7 zaposlenih ima višjo ali visoko strokovno izobrazbo (strokovni delavci), 22 zaposlenih pa ima univerzitetno izobrazbo 1. ali višje stopnje (bibliotekarji, samostojni strokovni sodelavci, sistemski inženirji ipd.).

2 PRILOGE

2.1 RAČUNOVODSKO POROČILO IN SKLEP O PRERAZPOREDITVI PRESEŽKA PRIHODKOV NAD ODHODKI PO NAČELU POSLOVNEGA DOGODKA

2.2 POROČILO O IZVAJANJU KADROVSKEGA NAČRTA ZA LETO 2016

2.3 IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

2.4 SAMOOCENITVENI VPRAŠALNIK

2.5 REGISTER TVEGANJ

2.6 REVIZIJSKO POROČILO

3 SKLEPNI DEL

Datum in kraj nastanka letnega poročila: Ljubljana, 19. 02. 2016.

Sprejetje letnega poročila:

Letno poročilo CTK za leto 2016 je bilo sprejeto na 4. Seji Sveta CTK dne 24. 2. 2017

Za letno poročilo je odgovoren:

mag. Miro Pušnik, direktor.

Računovodsko poročilo je pripravila:

Vesna Kalabić, vodja finančn- računovodske službe.

Ljubljana, 20. 2. 2016

mag. Miro Pušnik
direktor